

Espai Natural de les Guilleries-Savassona

Memòria 2022

**Diputació
Barcelona**

**Espai Natural de les
Guilleries-Savassona**

Imatge de la coberta: el Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals és un projecte de participació i sensibilització ambiental obert a totes les persones amants de la natura i compromeses amb la preservació dels espais que conformen la Xarxa de Parcs Naturals gestionats per la Diputació de Barcelona. Així, amb l'objectiu d'incrementar el coneixement i el respecte cap a aquest important patrimoni natural del nostre país, el Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals promou i vehicula la participació voluntària per a la seva conservació, el manteniment i la difusió. (Font: Arxiu XPN)

© Diputació de Barcelona
Desembre de 2023

Coordinació i edició: Gabinet de Premsa i Comunicació de la Diputació de Barcelona
Impressió: Departament de Reproducció Gràfica de la Diputació de Barcelona

Índex

Introducció	5
Presentació	5
Notes prèvies	6
1. Dades generals	7
1.1. Figura jurídica, data de creació i normativa aplicable	7
1.2. Administració promotora i raó social	7
1.3. Àmbit geogràfic i administratiu	8
1.3.1. Comarques i municipis	9
1.3.2. Dades de població	9
1.3.3. Titularitat del sòl	10
2. Òrgans de gestió i participació	11
2.1. Presentació	11
2.2. Assemblea General del Consorci	11
2.3. Òrgans de participació	12
3. Mitjans i recursos	13
3.1. Personal	13
3.2. Equipaments	14
3.2.1. Oficina del parc, centres i punts d'informació	15
3.2.2. Àrees d'esplai	18
3.2.3. Equipaments d'educació ambiental i recerca	20
3.2.4. Itineraris a peu senyalitzats	21
3.3. Material de divulgació i comunicació	23
3.4. Parc mòbil	27
3.5. Pressupost	28
4. Principals activitats dutes a terme	31
El programa d'activitats	31
4.1. Conservació del patrimoni natural i cultural	32
4.1.1. Activitats de conservació i restauració	32
Execució de treballs forestals de millora per a l'adaptació dels boscos al canvi climàtic (Vilanova de Sau)	32
Execució dels treballs del Programa d'acció del conveni de custòdia fluvial de la riera Major (Sant Sadurní d'Osormort i Vilanova de Sau)	33
Treballs de millora i conservació de la teixeda Masgrau	34
Millores ambientals de l'àrea d'esplai de la font Trobada	34
Pla de seguiment i recerca	34
Seguiment dels moviments enregistrats en esquerdes de la cinglera del puig Castellar, a l'Espai Natural de les Guillerries-Savassona	37
4.1.2. Activitats de prevenció i gestió del territori	38
Pla de vigilància i prevenció d'incendis (campanya d'estiu)	38
Pla bàsic de prevenció d'incendis	38
Regulació dels accessos a la vall de Sau (Vilanova de Sau)	39
4.2. Desenvolupament sostenible i benestar de la població local	41
4.2.1. Polítiques de foment agrícola, forestal, de serveis i cultural	41
Subvencions	41

Viu el parc	43
Poesia als parcs	46
Parcs en concert	48
4.2.2. Infraestructures i serveis generals	49
Manteniment de la xarxa viària.	49
Senyalització.	50
Gestió de residus i recollida d'escombraries	50
4.3. Ús públic i educació ambiental	52
4.3.1. Creació i manteniment d'equipaments	52
Actuacions a la xarxa d'equipaments	52
Pla d'actuacions per a l'ordenació de l'ús públic i la conservació de l'àrea d'aparcament del coll de Terrades	54
Adquisició d'una caseta de fusta per al personal informador de l'aparcament de Sant Feliuet de Savassona	55
Millora de l'aparcament de l'àrea d'esplai del pantà de Sau	55
Millora de la regulació dels accessos al pantà de Sau	55
4.3.2. Activitats d'ús públic, educació ambiental i comunicació.	56
Estratègia d'educació ambiental de l'Espai Natural de les Guillerries-Savassona	56
Pla d'ús públic de l'Espai Natural de les Guillerries-Savassona	56
Dades de freqüentació	57
Viu el parc a l'escola.	61
Altres col·laboracions amb les escoles de l'Espai Natural	62
Dia Europeu dels Parcs i Setmana de la Natura 2022	62
Passejades guiades	63
Coneguem els nostres parcs	63
Programa educatiu «Guillerries-Savassona a l'escola»	64
Activitats «Gaudim del parc!».	65
Participació en exposicions i fires, i presentacions i mitjans de comunicació .	66
Activitats amb voluntariat a l'Espai Natural	67
Exposició itinerant de l'Espai Natural de les Guillerries-Savassona.	69
Articles de divulgació en revistes locals	70
Foment de l'accessibilitat a l'Espai Natural	70
Dades web, xarxes socials i aplicacions mòbils de l'Espai Natural.	72
4.4. Activitats de coordinació i governança	73
4.4.1. Activitats de planificació i participació.	73
Programació d'objectius i actuacions. Indicadors d'execució	73
Reunions de l'Assemblea General del Consorci de l'Espai Natural de les Guillerries-Savassona	74
Convenis.	76
Relacions externes	77
Coordinació general	77
4.4.2. Activitats generals i de suport	78
Projecte SIGEP	78
Seguiment i control de la normativa.	82
Accions formatives, jornades, seminaris i actes organitzats	84
Certificació de compromís amb la sostenibilitat (Biosphere).	85

Introducció

Presentació

L'Espai Natural de les Guilleries-Savassona, com la majoria d'espais naturals de Catalunya, durant els últims anys ha vist incrementat significativament el nombre de visitants, i especialment aquest 2022, un any marcat per la sequera i per l'emergència de l'antic poble de Sant Romà de Sau, normalment submergit per les aigües del pantà de Sau, en un entorn majoritàriament rural que ofereix una gran oferta d'activitats per gaudir de la natura.

En l'àmbit organitzatiu, la **Gerència de Serveis d'Espais Naturals** (GSEN) s'ha reestructurat en dos grans serveis, el **Servei de Gestió de Parcs Naturals** (SGPN) i el **Servei d'Anàlisi i Gestió Territorial, Inversions i Obres** (SAGTIO), juntament amb l'Oficina Administrativa i de Suport Jurídic, i la Subsecció de Comunicació, Formació i Coordinació. L'any 2022 també s'ha formalitzat el **teletreball**.

El desconfinament just després de la pandèmia de la COVID-19 va potenciar, en general, la necessitat de la població de sortir i impregnar-se de naturalesa, amb les conseqüències que això va comportar pel que fa a la gestió, per poder continuar garantint una bona qualitat de la visita de l'usuari. Aquesta sobrefreqüentació, concretament a la vall de Sau, un dels punts de màxima aflüència de visitants, va crear la necessitat d'iniciar, el 2021, una prova pilot d'un sistema de regulació de l'accés motoritzat a la vall per a l'ordenació de l'ús públic, la regulació de la mobilitat i la sensibilització dels visitants.

Vistos els resultats obtinguts en la prova pilot de l'any 2021 i durant el període de Setmana Santa del 2022, a final del mes de juny es va posar en marxa altre cop la regulació d'accés motoritzat a la vall, amb ajustos d'algunes de les eines plantejades i la consolidació de l'acompanyament del visitant per part d'un sistema d'informació amb personal format específicament per donar aquesta atenció.

Però la situació sobrevinguda de la prolongada sequera arreu del territori, que va provocar un descens inèdit del pantà a un nivell de l'aigua que no es veia des de 2008, va provocar, a mitjan estiu, un gran efecte crida dels mitjans de comunicació (locals, nacionals i internacionals) i, de rebot, de la població (es van comptabilitzar més de 900 cotxes en tres dies) per venir a la vall de Sau a observar les restes de l'antic nucli de Sant Romà de Sau, amb l'església totalment al descobert, actualment icona i símbol representatiu del nivell de l'aigua del pantà.

Tot això ha derivat en el fet que els objectius a desenvolupar per l'òrgan gestor de l'Espai Natural pel que fa a la regulació de l'accessibilitat i el control de les activitats de lleure hagi suposat un repte encara més gran, per compatibilitzar-ho amb la protecció i conservació d'aquest entorn natural. La gran dedicació i els esforços dels mitjans tècnics de l'Espai Natural, no només durant la campanya d'estiu, sinó també durant la tardor, han permès ordenar l'accés a la zona del pantà de Sau i garantir als usuaris una visita satisfactòria i de gaudi del medi natural.

A partir d'aquests fets, i havent viscut uns anys correlatius amb situacions excepcionals diverses (COVID-19, sequera, etc.), amb un gran nombre de persones que visiten l'Espai Natural i amb les repercussions que els efectes del canvi climàtic poden tenir sobre la flora i fauna de l'entorn, els gestors s'han de replantejar alguns aspectes del model de gestió actual. En primer lloc, hem de definir quin espai natural volem en un futur i quina capacitat d'acollida tenen les diferents àrees que el conformen i, per tant, quines mesures, millores i possibles restriccions volem aplicar de manera consensuada amb el territori i amb la societat en general.

Per tant, un dels reptes de futur és obrir més punts de trobada entre gestors, entitats, administracions i territori per tal de poder definir quin és l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona que volem i què cal fer per poder-lo gaudir i preservar.

Notes prèvies

Abreviacions

Les abreviacions següents faciliten la presentació de taules i gràfics i són comunes per a tots els espais de la Xarxa de Parcs Naturals. Pot ser que alguna no es localitzi en aquesta memòria.

Abreviació	Significat
DIBA	Diputació de Barcelona
DDGI	Diputació de Girona
FOX	Parc del Foix
GRF	Parc del Garraf
GSEN	Gerència de Serveis d'Espais Naturals
GUI	Espai Natural de les Guilleries-Savassona
MCO	Parc del Montnegre i el Corredor
MSY	Parc Natural del Montseny
MTQ	Parc del Castell de Montesquiú

Abreviació	Significat
OASJ	Oficina Administrativa i de Suport Jurídic
OLE	Parc d'Olèrdola
SAGTIO	Servei d'Anàlisi i Gestió Territorial, Inversions i Obres
SGPN	Servei de Gestió de Parcs Naturals
SLI	Parc de la Serralada Litoral
SLL	Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac
SMA	Parc de la Serralada de Marina
XPN	Xarxa de Parcs Naturals

Enllaços

Els enllaços que es troben en diversos punts d'aquest document porten a informació actualitzada en el moment en què es fa la consulta, que no ha de ser, necessàriament, la informació vigent referida a l'any de confecció d'aquesta memòria.

1. Dades generals

1.1. Figura jurídica, data de creació i normativa aplicable

Figura jurídica i data de creació

Pla especial de protecció i millora de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona, aprovat definitivament per **edicte el 8 de març de 2004** (DOGC núm. 4093, de 17/3/2044).

Decret d'aprovació del Pla d'espais d'interès natural

El **Decret 328/1992** de la Generalitat de Catalunya, de 14 de desembre (DOGC núm. 1714, d'1 de març de 1993), en el seu annex 1, que fa una llista d'espais d'interès natural, n'inclou tres que parcialment estan inclosos a l'àmbit del Pla especial de protecció i millora de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona: Savassona, Collsacabra i Guilleries.

Directives comunitàries en matèria de conservació de la biodiversitat (LIC i ZEPA)

Directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres.

Directiva 2009/147/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de novembre de 2009, relativa a la conservació de les aus silvestres.

Més disposicions legals d'utilitat per a la gestió d'espais naturals protegits

A banda de les esmentades, també són aplicables un conjunt de **disposicions legals**, tant de caràcter general com sectorial, que s'utilitzen amb freqüència en la gestió d'espais naturals protegits.

1.2. Administració promotora i raó social

Administració promotora

ConSORCI de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona, format per la Diputació de Barcelona i els ajuntaments dels municipis de Folgueroles, Sant Julià de Vilatorrada, Sant Sadurní d'Osormort, Tavèrnoles i Vilanova de Sau.

Raó social

ConSORCI de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona

Oficina del Parc

Guilleries, 5

08519 Vilanova de Sau

Tel.: 938 847 888

A/e: en.guilleries@diba.cat / s.gestioparcsn@diba.cat

Web: <https://parcs.diba.cat/web/guilleries>

1.3. Àmbit geogràfic i administratiu

Mapa de l'Espai Natural

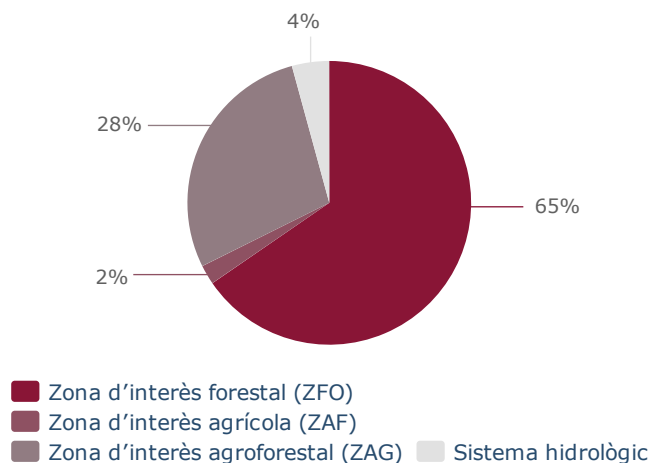
Des d'aquests enllaços es pot accedir al [mapa de l'informador del parc](#) i al fullet [Benvinguts a l'Espai Natural](#).

Superfície i àmbits normatius

La superfície que gestiona l'Espai Natural és de 9.437,61 ha, 8.376 de les quals estan compreses en el pla especial i 1.061,61 corresponen a la part dels EIN de Guilleries i de Savassona, dins del terme municipal de Sant Sadurní d'Osormort, que no estan incloses en el pla especial però sí en l'àmbit del Consorci.

A l'àrea gestionada pel Consorci de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona hi ha part de tres espais naturals inclosos en el Pla d'espais d'interès natural (en endavant, PEIN): Savassona, Collsacabra i Guilleries, que representen 4.337,14 ha.

Àmbits normatius del pla especial	ha (aprox.)	%
Zona d'interès forestal (ZFO)	5.479,61	65,42
Zona d'interès agrícola (ZAF)	186,46	2,22
Zona d'interès agroforestal (ZAG)	2.354,96	28,12
Sistema hidrològic	354,97	4,24
Superfície total	8.376,00	100,00

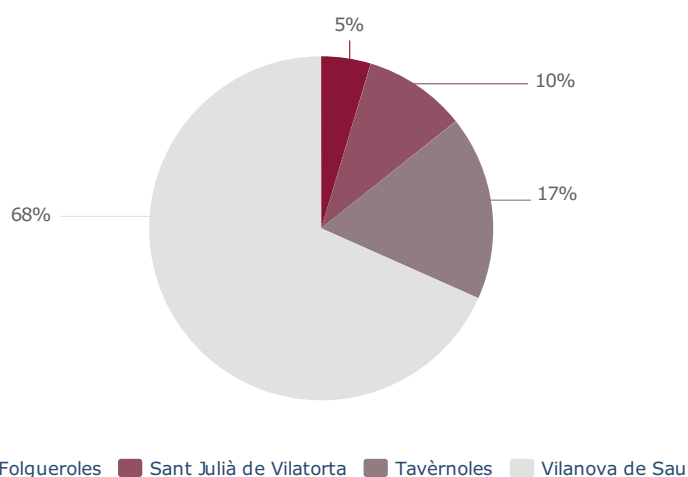

1.3.1. Comarques i municipis

Comarques i municipis de l'àmbit de l'Espai Natural

El territori gestionat pel Consorci de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona inclou superfície de cinc municipis de la comarca d'Osona: Folgueroles, Sant Julià de Vilatorça, Tavèrnoles i Vilanova de Sau (inclosos al pla especial), i Sant Sadurní d'Osormort (inclòs al Consorci, però no al pla especial).

Municipi	Total (ha)	Dins de l'Espai Natural (ha)	% municipi	% del total del pla especial
Folgueroles	1.047,00	390,00	37,25	4,66
Sant Julià de Vilatorça	1.594,00	809,00	50,75	9,66
Tavèrnoles	1.876,00	1.453,00	77,45	17,35
Vilanova de Sau	5.884,00	5.724,00	97,28	68,33
Extensió total del pla especial	10.401,00	8.376,00		100,00
Sant Sadurní d'Osormort	3.060,00	1.061,61	34,69	
Extensió total de l'àmbit de gestió	13.461,00	9.437,61		

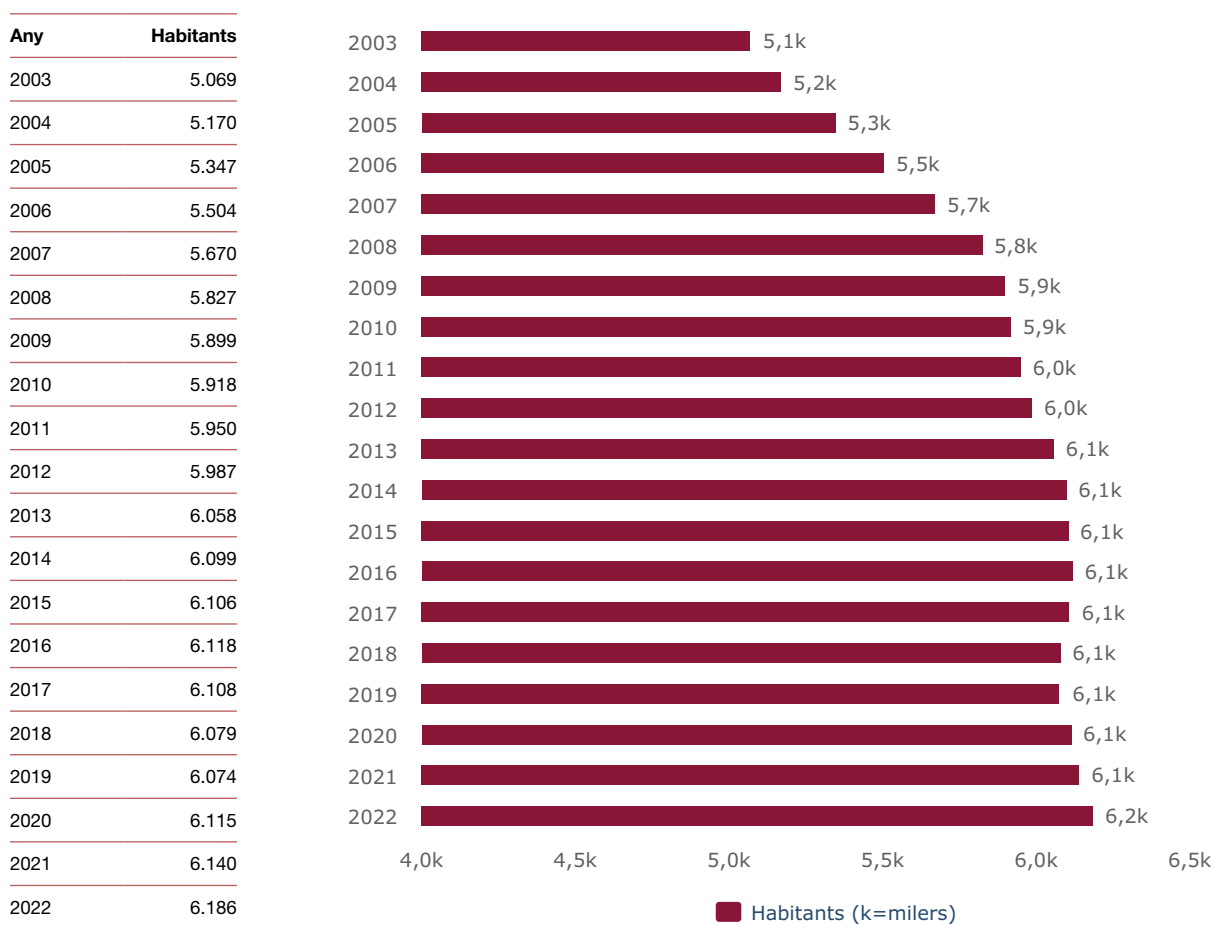
1.3.2. Dades de població

Població dels municipis de l'àmbit de l'Espai Natural

Municipi	Habitants dins de l'Espai Natural (cens any 2020)					
	Habitants (2022)	Cases	Persones			% per municipi
			Permanent	Temporal	Total	
Folgueroles	2.254	7	12	2	14	3,88
Sant Julià de Vilatorça	3.193	8	7	8	15	4,16
Sant Sadurní d'Osormort	90	23	25	14	39	10,80
Tavèrnoles	329	32	64	19	83	22,99
Vilanova de Sau	320	89	104	106	210	58,17
Total	6.186	159	212	149	361	100,00

Evolució anual de la població total dels municipis de l'àmbit de l'Espai Natural

Font: Institut Cartogràfic de Catalunya; Idescat, Padró municipal d'habitants

1.3.3. Titularitat del sòl

Titularitat	Ext. (ha)	%
Titularitat pública		0,38
Consorti de l'Espai Natural	7,02	
Ajuntaments	25,29	
Titularitat privada	8.343,69	99,61
Superfície total del parc	8.376,00	100,00

Finques adquirides pel Consorci	Terme municipal	Superfície (ha)	Any d'adquisició	% sobre l'Espai Natural
Àrea d'esplai de la Font Trobada	Folgueroles	2,53	2001	0,03
Àrea d'esplai dels Vernets de Ca la Martra	Vilanova de Sau	1,79	2003	0,02
Àrea d'esplai del pantà de Sau	Vilanova de Sau	2,70	2015	0,03
Superfície total del parc		8.376,00		

2. Òrgans de gestió i participació

2.1. Presentació

El Consorci de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona és l'ens gestor del Pla especial de protecció i millora de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona, així com del sòl no urbanitzable del municipi de Sant Sadurní d'Osormort inclòs en l'EIN de les Guilleries i l'EIN de Savassona.

Aquest consorci es va constituir formalment el 21 d'octubre de 1997. Els seus estatuts inicials van ser publicats definitivament al BOP de Barcelona el 21 febrer de 1998, amb una primera modificació el 30 d'abril de 2009 i una segona el 14 de setembre de 2015, aquesta darrera modificació publicada en el DOGC número 6970, de 6 d'octubre de 2015.

Podeu consultar els [estatuts vigents](#).

Actualment, el Consorci està integrat per la Diputació de Barcelona i pels ajuntaments de Folgueroles, Sant Julià de Vilatorrada, Sant Sadurní d'Osormort, Tavèrnoles i Vilanova de Sau.

Per tal de fer efectiva la participació en la gestió de totes les institucions consorciades, el Consorci s'ha dotat d'un òrgan executiu, l'Assemblea General, que es reuneix periòdicament. D'altra banda, el pla especial preveu la formació d'una comissió consultiva, que encara no s'ha constituït, com a òrgan de participació de tots els sectors implicats en el desenvolupament i la gestió de l'Espai Natural.

2.2. Assemblea General del Consorci

L'Assemblea General és l'òrgan superior de govern del Consorci, amb capacitat per adoptar les resolucions que consideri escaients per al bon funcionament de l'Espai Natural.

Funcions

- Impulsar l'execució dels programes de desenvolupament del Consorci i aprovar el Pla anual de gestió i d'inversions i la memòria anual.
- Aprovar el pressupost i les seves modificacions d'acord amb les bases d'execució.
- Autoritzar i disposar les despeses en matèria de la seva competència i aprovar el compte general, i assumir les competències que la llei assigna a la Comissió Especial de Comptes, d'acord amb les previsions de la normativa reguladora de les hisendes locals.
- Escollir el president i el vicepresident d'acord amb les previsions estatutàries. Aprovar els reglaments, les ordenances i l'inventari general.
- Ratificar la plantilla i la relació de llocs de treball.
- Validar les bases generals específiques per a l'atorgament de subvencions. Potenciar el coneixement i la coordinació entre institucions i l'entitat.

Presidència

La presidència té atribuïda la màxima representació legal i dirigeix el govern i l'administració del Consorci.

La designació de la persona que ha d'ocupar la presidència correspon a l'Assemblea General, que l'escull entre els membres.

A la vegada, l'Assemblea General pot escollir, per majoria simple, un vicepresident, que exercirà, si és el cas, la substitució de la presidència i les funcions i cometes que li delegui.

Gerència

La gerència és l'òrgan d'administració que assumeix la direcció i la coordinació de la gestió del Consorci.

Tanmateix, aquesta gestió es durà a terme amb mitjans propis de la Diputació de Barcelona, que designarà entre els seus càrrecs de comandament el que consideri més adient per ocupar el lloc. Es dona compte del nomenament del gerent a l'Assemblea General.

Composició

D'acord amb els **estatuts vigents**, la seva composició és la següent:

- Un representant i un suplent de la Diputació de Barcelona, que els designa lliurement.
- Un representant i un suplent de cadascun dels ajuntaments consorciats, que els designen lliurement.

Presidència

L'alcalde de l'Ajuntament de Sant Sadurní d'Osormort, l'Il·lm. Sr. Enric Riera Santaaulària

Vicepresident

El diputat delegat de Mobilitat, Espais Naturals i Prevenció d'Incendis Forestals, Il·lm. Sr. Josep Tarín Canales / Il·lm. Sr. Valentí Junyent Torras

Gerent

La gerent de Serveis d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona, Sra. Maria Àngels Palacio Pastor

Vocals

- L'alcalde/regidor de l'Ajuntament de Tavèrnoles, l'Il·lm. Sr. Carles Banús Puigivila
- L'alcalde de l'Ajuntament de Sant Sadurní d'Osormort, l'Il·lm. Sr. Enric Riera Santaaulària
- L'alcalde de l'Ajuntament de Vilanova de Sau, l'Il·lm. Sr. Joan Riera Comellas
- L'alcalde de l'Ajuntament de Sant Julià de Vilatorrada, l'Il·lm. Sr. Joan Carles Rodríguez Casadevall
- L'alcalde de l'Ajuntament de Folgueroles, l'Il·lm. Sr. Francesc Xavier Roviró Alemany

Nota: en el cas que durant l'any s'hagi produït un relleu en alguns dels representants, ja sigui per motius derivats de processos electorals o altres circumstàncies, s'indiquen els noms dels representants que ho hagin estat per un període o un altre de temps, separats pel símbol /.

2.3. Òrgans de participació

Els estatuts preveuen la possibilitat de crear un comitè científic assessor i una comissió consultiva, però fins ara no s'ha creat cap d'aquests òrgans.

3. Mitjans i recursos

3.1. Personal

Personal de l'Espai Natural

Càrrec	Persones	Adscripció
Direcció de l'Espai Natural	Jordi Riera Mora / Sònia Llobet Just	DIBA
Administrativa	Olga Blasi Pujol	ConSORCI
Tècnic de suport a la gestió	Martí Comellas Serra	DIBA
Tècnica d'ús públic i educació ambiental i referent de conservació	Alba Ludevid Sanmartí	DIBA
Personal de guarderia	Xavier Buigas Llobet	ConSORCI
	Joan Pareja Casals	ConSORCI
	Jordi Serrabasa Folgarolas	ConSORCI
	Anna Mimoso Blanch	ConSORCI
Personal d'obres i manteniment	Esteve Tantiñà Terricabras	DIBA
	Bartomeu Mas Ginesta	DIBA

Nota 1: tp = dedicació a temps parcial (també donen suport a altres parcs)

Nota 2: en el cas que durant l'any s'hagi produït un relleu de persones en algun dels llocs de treball, s'indiquen els noms de les persones que han ocupat el mateix lloc de treball per un període o un altre de temps, separats pel símbol /.

Personal vinculat a les empreses concessionàries d'equipaments

Empresa o programa	Persones
Empresa social TAC Osona	1

Personal vinculat als equipaments gestionats en règim de conveni amb els ajuntaments o altres entitats

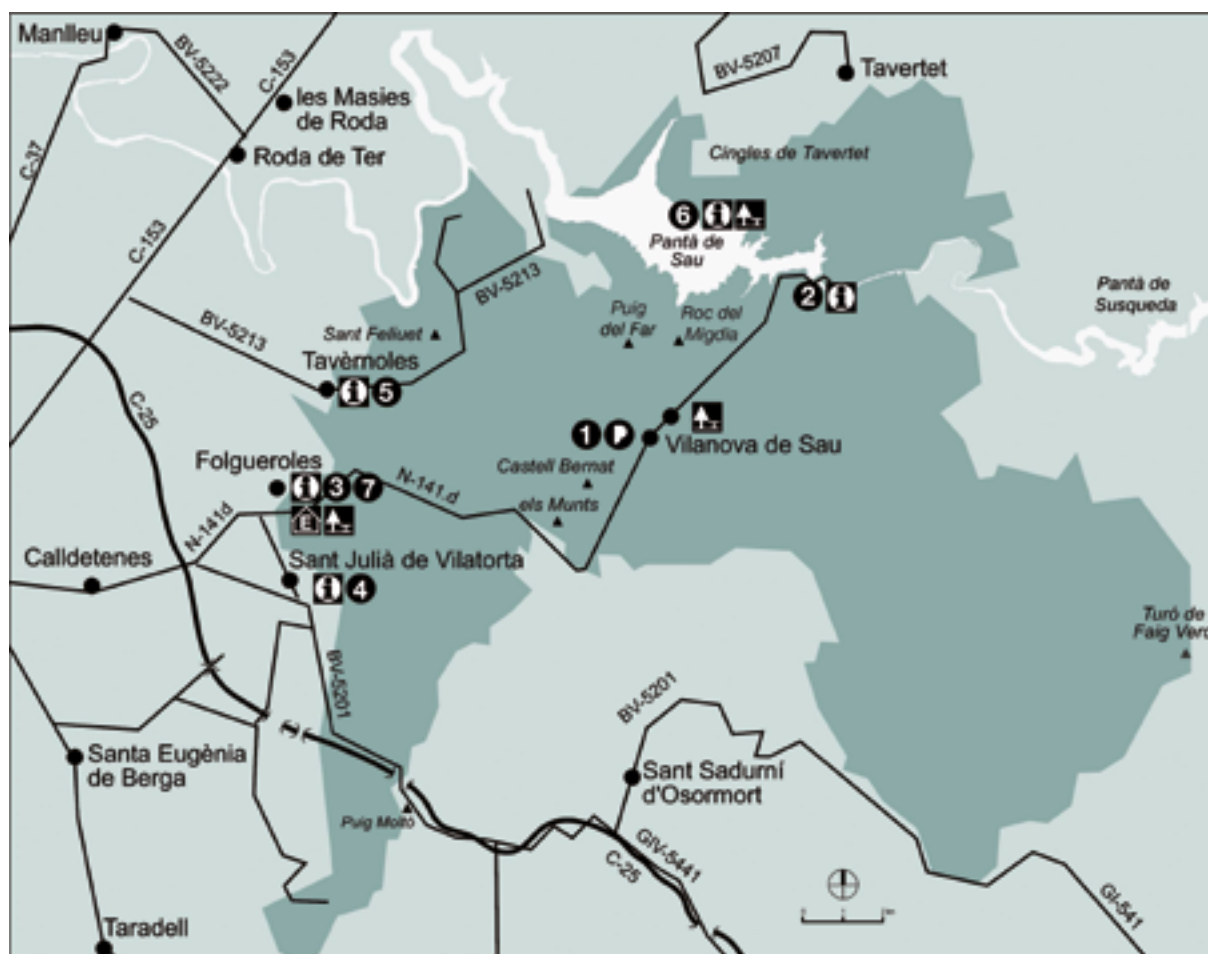
Equipament	Persones
Centre d'Informació de Folgueroles	2
Centre d'Informació de Sant Julià de Vilatorrada	2
Centre d'Informació de Tavèrnoles	1
Centre d'Informació de Vilanova de Sau	1
Total	6

Personal vinculat als equipaments gestionats en règim de conveni amb els ajuntaments o altres entitats

Durant alguns caps de setmana de tardor, el Consorci de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona, conjuntament amb l'Ajuntament de Tavèrnoles, va contractar un informador per a la zona de l'aparcament de Sant Feliu, que va estar informant els visitants de com gaudir de l'Espai Natural amb respecte.

3.2. Equipaments

Situació geogràfica aproximada dels equipaments de l'Espai Natural

Equipaments (clicueu damunt de cada nom per accedir a la informació web)

- 1 [Oficina de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona](#)
- 2 [Punt d'Informació de Vilanova de Sau](#)
- 3 [Centre d'Informació de Folgueroles](#)
- 4 [Centre d'Informació de Sant Julià de Vilatorça](#)
- 5 [Centre d'Informació de Tavèrmoles](#)
- 6 [Punt d'Informació de l'àrea d'esplai del pantà de Sau](#)
- 7 [Casa Museu Verdaguer](#)

3.2.1. Oficina del parc, centres i punts d'informació

Oficina de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona

Horari: de dilluns a divendres, de 9 a 14 h

Adreça postal

Guilleries, 5
08519 Vilanova de Sau
Tel.: 938 847 888
A/e: en.guilleries@diba.cat

Règim de gestió: conveni

Material accessible: disposa d'una barra direccional o barra de muntanya (és un material de suport per a l'accés al medi natural per part de les persones amb discapacitat visual).

 [Oficina de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona](#)

Centre d'Informació de Folgueroles

Horari: de dimarts a divendres, de 10 a 14 h;
dissabtes i diumenges, de 10.30 a 14 h

Adreça postal

Pl. Verdager, 2
08519 Folgueroles
Tel.: 938 122 329 / 938 122 054
A/e: en.guilleries.folgue@diba.cat

Règim de gestió: conveni

Disposa de material divulgatiu de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona i d'un mapa interactiu de l'Espai Natural.

És accessible en transport públic amb autobús.

 [Centre d'Informació de Folgueroles](#)

Centre d'Informació de Sant Julià de Vilatorça

Disposa de material divulgatiu de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona i l'exposició permanent «Els usos de l'aigua», una mostra que descriu com l'aigua i els seus usos marcaven l'activitat humana i definien el territori.

Horari: dilluns, dimarts, dimecres, divendres i diumenges: de 10 a 13 h; dissabtes: de 9 a 13 h; dijous tancat

Adreça postal

Edifici Ca l'Anglada

Plaça Major, 7

08504 Sant Julià de Vilatorça

Tel.: 938 122 786

A/e: en.guilleries.stjuli@diba.cat

Règim de gestió: conveni

 [Centre d'Informació de Sant Julià de Vilatorça](#)

Centre d'Informació de Tavèrnoles

Disposa de l'exposició permanent «Guilleries-Savassona, a gran escala», amb maquetes de diferents paisatges i elements patrimonials de l'Espai Natural.

Horari: de divendres a diumenge, de 10 a 14 h

Adreça postal

C/ Montseny, 2

08519 Tavèrnoles

Tel.: 938 122 036

A/e: en.guilleries.tavern@diba.cat

Règim de gestió: conveni

 [Centre d'Informació de Tavèrnoles](#)

Centre d'Informació de Vilanova de Sau

Situat a la presa del pantà de Sau, aquest equipament disposa de l'exposició permanent «50 anys del pantà de Sau».

Horari: de març a juny i de setembre a octubre, dissabtes i diumenges de 10 a 14 h. Juliol i agost, de dimarts a diumenge, de 10 a 14 h

Adreça postal

Preses de Sau
Ctra. N-141d, km 20
08519 Vilanova de Sau
Tel.: 620 131 211
A/e: en.guilleries.vilano@diba.cat

Règim de gestió: conveni

 [Punt d'Informació de Vilanova de Sau](#)

Punt d'Informació de l'àrea d'esplai del pantà de Sau

Disposa de material divulgatiu de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona, així com també d'imatges a mida real de voltor comú, aufrany i falcó, uns rapinyaires presents a la zona.

Horari: del 12 de setembre al 30 de juny, dissabtes, diumenges, festius i ponts, de 10 a 15 h. De l'1 de juliol a l'11 de setembre, de dilluns a diumenge, excepte dimecres, de 10 a 19 h. Dimecres tancat

Adreça postal

Camí del Club Nàutic
08519 Vilanova de Sau
Tel.: 937 430 426

Règim de gestió: concessió administrativa

 [Punt d'Informació de l'àrea d'esplai del pantà de Sau](#)

3.2.2. Àrees d'esplai

Àrees d'esplai de gestió directa

Àrea d'esplai de la Font Trobada

Amb aparcament gratuït, accés adaptat, taules, font d'aigua potable, punt d'inici d'itineraris senyalitzats i punt de recollida selectiva d'escombraries.

Ctra. N-141d, km 6

Folgueroles

 [Àrea d'esplai de la Font Trobada](#)

Àrea d'esplai dels Vernets de Ca la Martra

Amb aparcament gratuït, WC, cinc taules, font d'aigua potable, punt d'inici d'itineraris senyalitzats i punt de recollida selectiva d'escombraries. L'aparcament d'autocaravanes no es gestiona de forma directa pel Consorci, sinó que està cedit a l'Ajuntament de Vilanova de Sau.

Ctra. N-141d, km 15,5

Vilanova de Sau

 [Àrea d'esplai dels Vernets de Ca la Martra](#)

Àrea d'esplai del pantà de Sau

Amb punt d'informació, bar, aparcament gratuït excepte durant l'època de regulació d'accessos (85 places, dues d'elles per a persones amb mobilitat reduïda), WC, font d'aigua potable, accés adaptat, set taules de pícnic, zona de jocs infantils, punt d'inici d'itineraris senyalitzats, dues barbacoes i punt de recollida selectiva d'escombraries.

Camí del Club Nàutic Vic-Sau, s/n

 [Àrea d'esplai del pantà de Sau](#)

Àrees d'esplai de gestió municipal

Àrea d'esplai de la Damunt

Amb aparcament gratuït, taules, font, punt de recollida de deixalles i inici d'itinerari autoguiat.

Camí de Folgueroles a Tavèrnoles

 [Àrea d'esplai de la Damunt](#)

Àrea d'esplai de la Font Seca

Amb aparcament gratuït, accés adaptat, tres taules i punt de recollida d'escombraries.

Camí de Can Tordera al pont de Malafogassa

 [Àrea d'esplai de la Font Seca](#)

Àrea d'esplai del parc de les Set Fonts

Amb aparcament gratuït, taules, font, accés adaptat, servei de bar, parc infantil, punt d'inici d'itineraris senyalitzats i punt de recollida selectiva d'escombraries.

Riera de Sant Julià de Vilatorrada

 [Àrea d'esplai del parc de les Set Fonts](#)

3.2.3. Equipaments d'educació ambiental i recerca

Escola de Natura de Sau. Can Mateu

Adreça postal

Escola de Natura de Sau. Can Mateu
Camí del Parador, s/n
08519 Vilanova de Sau
Tel.: 934 744 678
A/e: accc@fundesplai.org

Règim de gestió: privat

Servei de préstec gratuït de material adaptat: terceres rodes per adaptar a la cadira de l'usuari, dossiers adaptats de rutes de flora i fauna, i barres direccionals per a persones invidents.

 [Escola de Natura de Sau. Can Mateu](#)

Casa Museu Verdaguer

Horari:

De dimarts a diumenge i dilluns festius, de 10 a 13.30 h; dimarts tarda de 17 a 19 h; dissabtes de l'1 d'abril a l'1 de novembre, també les tardes, de 17 a 19 h. Obert tot l'any excepte els dies 25 i 26 de desembre i l'1 de gener.

Adreça postal

C/ Major, 7
08519 Folgueroles
Tel.: 938 122 157
A/e: info@verdaguer.cat

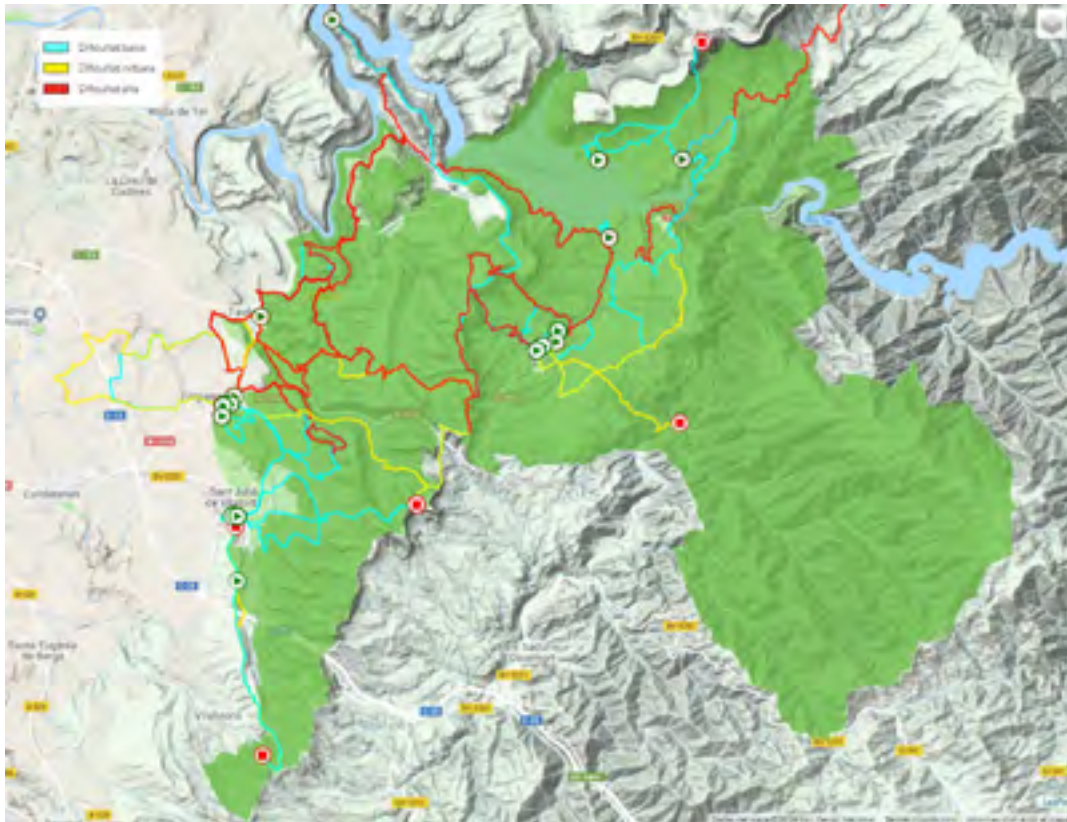
Règim de gestió: privat

 [Casa Museu Verdaguer](#)

3.2.4. Itineraris a peu senyalitzats

Des d'aquest enllaç podeu accedir al [web interactiu d'itineraris](#) de l'Espai Natural.

En aquesta pàgina web hi trobareu dues maneres de consultar i fer els itineraris senyalitzats: a través de la plataforma goolTracking i mitjançant la plataforma Wikiloc.

Nom de l'itinerari	Dificultat
GR 2 La Jonquera a Aiguafreda. De Sant Julià de Vilatorça a Sant Llorenç del Munt	Baixa
GR 2 La Jonquera a Aiguafreda. De Vilanova de Sau a Sant Llorenç del Munt	Mitjana
GR 151 Camins del Bisbe i Abat Oliba. De Sant Julià de Vilatorça a Folgueroles	Baixa
GR 151 Camins del Bisbe i Abat Oliba. De Folgueroles a Sant Pere de Casserres	Mitjana
GR 151 Camins del Bisbe i Abat Oliba. De Casserres a Vilanova de Sau	Mitjana
GR 151 Camins del Bisbe i Abat Oliba. De Vilanova de Sau a Tavertet	Mitjana
SL-C 94 Ruta de les carboneres	Baixa
SL-C 121 El pont de Malafogassa	Mitjana
SL-C 122 El puig del Far	Alta
SL-C 123 El Casol de Puigcastellet	Baixa
Can Mateu	Baixa
Castell de Bellpuig	Baixa
El torrent del Lledoner	Baixa
La font de la Riera	Baixa

Nom de l'itinerari	Dificultat
El Puigsec	Baixa
La ruta de les masies	Baixa
Sant Feliuet de Savassona	Baixa
Camins de Verdaguer	Mitjana
Domus del Pi	Baixa
Torrent de la Polleda	Baixa

Uns altres senders excursionistes que travessen l'Espai Natural són el GR 2, GR 151, GR 178, GR 210 i PR-C 40, amb les variants PR-C 40.1 i PR-C 40.2.

GR: sender de gran recorregut de més de 50 km, senyalitzat amb marques blanques i vermelles.

PR: sender de petit recorregut d'entre 10 km i 50 km, senyalitzat amb marques blanques i grogues.

SL: sender local de menys de 10 km, senyalitzat amb marques blanques i verdes.

3.3. Material de divulgació i comunicació

La Subsecció de Comunicació, Formació i Coordinació de la Gerència de Serveis d'Espais Naturals va promoure les publicacions que indiquem a continuació i que estan vinculades directament amb l'Espai Natural o indirectament amb la Xarxa de Parcs Naturals. La mateixa secció també gestiona el web, les xarxes socials i les aplicacions mòbils.

A continuació es mostra una relació de les publicacions vigents, editades per la Diputació de Barcelona o el Consorci de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona.

Libres

- [He mirat aquesta terra: Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona](#)
- [Parcs naturals de Barcelona: un passeig](#)
- [Parcs naturals pas a pas: Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona](#)
- [La Xara i el Pau i la Fadrineta de Sau](#)

Memòries

- [Memòries anuals de gestió del parc](#)
- [Memòries anuals del programa Poesia als parcs](#)
- [Memòries anuals del programa Coneguem els nostres parcs](#)
- [Memòries anuals del Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals](#)
- [Memòries anuals del programa Viu el parc](#)

Guies temàtiques i altres documents

- [Guia de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona.](#) (col·lecció Guies dels Parcs, núm. 7. Diputació de Barcelona)
- [Guia de rutes literàries per la Xarxa de Parcs Naturals](#)
- [Guia de rutes de flora i fauna per la Xarxa de Parcs Naturals](#)
- [Guia de rutes fotogràfiques per la Xarxa de Parcs Naturals](#)
- [Guia de rutes i llegendes de la Xarxa de Parcs Naturals](#)
- [Descobreix el patrimoni arquitectònic dels nostres parcs](#)
- [Rutes en transport públic per la Xarxa de Parcs Naturals](#)
- [Joëlette. La natura a l'abast de tothom](#)

Mapes

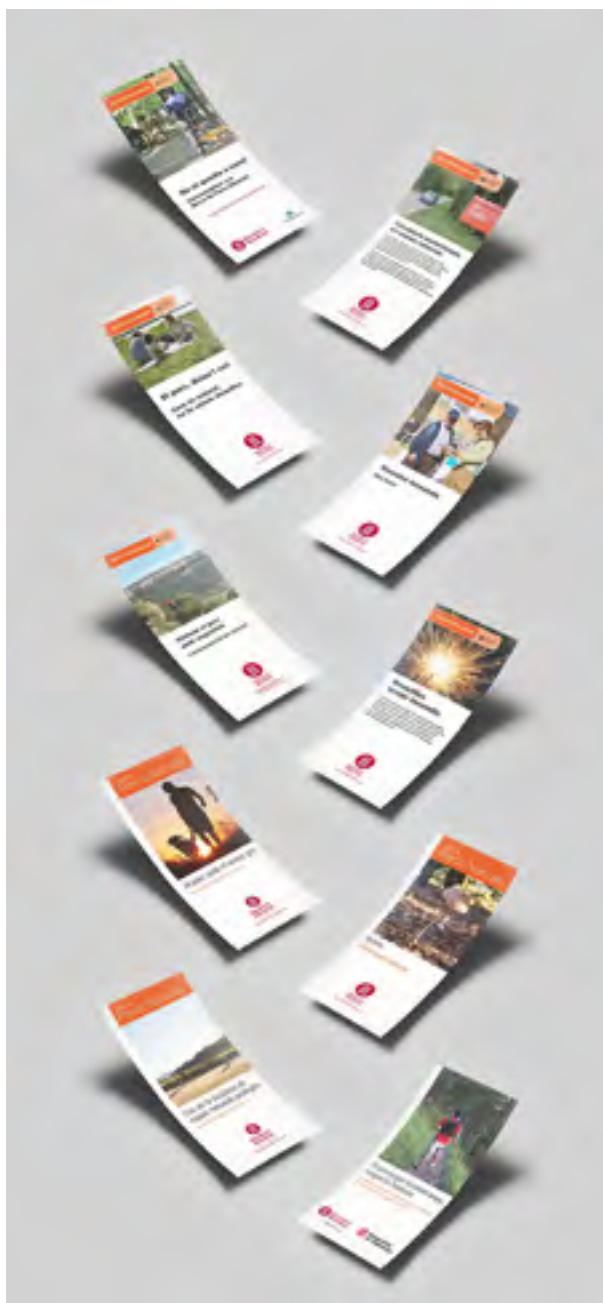
- [Mapa de l'informador de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona](#) (català, castellà, anglès i francès)
- [Mapa excursionista i turístic. Pedals d'en Serrallonga. Mapa de les Guilleries. 1:40.000. Editorial Alpina](#)
- [Mapa topogràfic de Catalunya. Les Guilleries-Collsabra. 1:25.000. Editorial ICGC](#)

Desplegables

- **Benvinguts a l'Espai Natural** (català, castellà, anglès, francès)
- **Xarxa de Parcs Naturals** (català, castellà, anglès, francès i italià)
- **La xarxa de centres de documentació dels espais naturals protegits de Catalunya**
- **Centres de documentació de la Xarxa de Parcs Naturals**

Fulls solts, díptics, tríptics i altres fullets

- Al parc amb el vostre gos
- Bolets. Consells per collir-ne
- Bones pràctiques en curses de muntanya
- Castanyes i castanyedes. Recomanacions
- Centres de documentació
- Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals. Apunta-t'hi!
- Circulació motoritzada en espais naturals
- Com és natural, no hi volem deixaralles
- El paper del personal d'informació
- El parc, deixa'l net
- El senglar. Impacte i precaucions
- El vostre gos i els ramats
- Espai Natural de les Guilleries-Savassona. Exposició itinerant
- Guardes forestals. Què fem?
- La nova app dels parcs naturals. Els parcs a la punta dels dits
- L'ús de la bicicleta als espais naturals protegits
- No et quedis a casa! L'accessibilitat a la Xarxa de Parcs Naturals
- Prevenció dels incendis forestals
- Protecció del verd nadalenc
- Regulació de l'escalada
- Revetlles sense incendis
- Si corres per la muntanya, respecta l'entorn
- Subscriu-te gratuïtament a *L'Informatiu dels Parcs*
- Visitem el parc amb seguretat
- Viu el parc, l'espectacle és a la natura

Itineraris senyalitzats

- Itinerari Sant Feliuet de Savassona
- Itinerari Camins de Verdaguer
- Itinerari Puig del Far
- Itinerari Casol de Puigcastellet
- Itinerari Puigsec

Cartells

- Dia Europeu dels Parcs (cartell)
- Dia Europeu dels Parcs (pancarta)
- **Espai Natural de les Guilleries-Savassona (1): Espais agrícoles** (col·lecció Flora i Fauna dels Parcs)
- **Espai Natural de les Guilleries-Savassona (2): Flora i fauna dels boscos i els cingles** (col·lecció Flora i Fauna dels Parcs)
- Passejades guiades
- Poesia als parcs
- Viu el parc (cartell general)
- Viu el parc (cartell mut)

Altres publicacions

- Dia Europeu dels Parcs (cartell)
- Dia Europeu dels Parcs (pancarta)
- **Espai Natural de les Guilleries-Savassona (1): Espais agrícoles** (col·lecció Flora i Fauna dels Parcs)
- **Espai Natural de les Guilleries-Savassona (2): Flora i fauna dels boscos i els cingles** (col·lecció Flora i Fauna dels Parcs)
- Experiències Parc a taula
- Passejades guiades (fullet)
- Poesia als parcs (programa)

Exposicions i material audiovisual

Exposició itinerant de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona

Exposició itinerant formada per deu plafons que mostren, a través del personatge de la Fadrineta de Sau –una noia bandolera de les muntanyes de les Guilleries i Savassona–, els principals valors naturals i patrimonials d'aquest singular espai protegit, amb boscos mediterranis i centreeuropeus, cingleres de roca nua i el pantà de Sau.

S'ha habilitat una **visita virtual 360** que permet enriquir la lectura dels plafons amb diversos enllaços a vídeos explicatius i documentació complementària de caràcter divulgatiu. La filmació s'ha fet a l'Espai Montseny, de Viladrau.

Vídeo Soc l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona

Podeu visualitzar el vídeo [Soc l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona](#) i altres vídeos de la Xarxa de Parcs Naturals al [canal de YouTube](#).

L'Informatiu dels Parcs

L'Informatiu dels Parcs és el butlletí de divulgació de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Té una periodicitat quinzenal i recull notícies dels dotze parcs que integren aquesta xarxa i d'altres organismes que hi estan relacionats.

Pàgina web de [subscripció gratuïta al butlletí L'Informatiu dels Parcs](#).

Pàgina web de consulta de l'[històric de L'Informatiu dels Parcs](#).

Gaudim als Parcs

Gaudim als Parcs és el butlletí de divulgació de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Té una periodicitat setmanal i recull activitats dels dotze parcs que integren aquesta xarxa i d'altres organismes que hi estan relacionats.

Pàgina web de [subscripció gratuïta al butlletí Gaudim als Parcs](#).

Pàgina web de consulta de l'[històric de Gaudim als Parcs](#).

3.4. Parc mòbil

El parc mòbil del parc es va renovant en funció de l'estat mecànic i de l'antiguitat dels vehicles. Es duen a terme totes les accions necessàries per mantenir i conservar-lo en les millors condicions tècniques i de seguretat.

Les característiques del parc mòbil del parc són les que podeu veure a la taula següent:

Relació dels vehicles del parc (2022)

Matrícula	Model	Any d'adquisició	Usuari/s	Adscripció
7099 FYS	Pick-up	2007	Guardes	Consorci
2994 GJD	Tot terreny	2008	Tècnic en gestió, obres i serveis	DIBA
6936 GFR	Tot terreny	2008	Guardes	Consorci
8661 HCM	Turisme	2011	Director	DIBA
5960 JHF	Pick-up	2015	Guardes	Consorci
5791 LHF	Turisme	2020	Tècnica d'ús públic	DIBA
0117 GFG	Pick-up	2021	Colla de manteniment	DIBA

Vehicle del parc mòbil. Font: Arxiu XPN

3.5. Pressupost

Resum de distribució del pressupost

Durant aquest exercici, el pressupost total destinat a l'Espai Natural ha estat de **1.055.786,34 €**. Atès que la superfície de l'Espai Natural és de **8.376,00** ha, això comporta una dotació econòmica de **126,05 €/ha**.

Com es pot veure en la taula següent, el còmput del cost repercutit de serveis centrals* (**320.101,62 €**) representa una quantitat total que implica afegir un **44%** al pressupost gestionat per l'Espai Natural, que ha estat de **735.684,72 €**.

* Per tal de poder ajustar amb més precisió el cost real que implica la gestió de l'espai protegit, a partir de l'any 2017 s'ha tingut en compte el **cost repercutit** que representa el suport humà i material a la gestió i administració d'aquest espai natural per part dels serveis centrals de la Diputació de Barcelona. Fins ara aquest cost no s'havia comptabilitzat, per raons de complexitat de càlcul, inherents a l'estructura comptable del pressupost d'aquesta corporació, cosa que dificultava el coneixement exacte de la repercussió als diversos espais de la XPN.

L'aplicació d'aquest cost repercutit al pressupost de l'Espai Natural, amb un criteri de repartiment que té en compte el conjunt de la XPN, permet obtenir una dada de «cost de gestió per hectàrea» de l'espai protegit, molt més acurada i equiparable als valors que s'utilitzen en altres espais naturals i en fòrums nacionals i internacionals, on se solen comparar aquest tipus d'indicadors.

Tot i així, cal tenir present que no deixa de ser una aproximació; ara bé, com es pot veure en les taules i gràfics següents, representa una quantitat global molt important que, en alguns espais, pot arribar a incrementar en més d'un 50% el «pressupost del parc» tal com s'havia expressat en memòries anteriors.

Per tot això, s'ha considerat oportú iniciar un gràfic d'evolució interanual del pressupost que comenci amb el del 2017. Si no, la comparació amb anys anteriors podria interpretar-se erròniament, per la diferència respecte de les xifres que es mostraven abans, en les quals no es computava aquest cost repercutit o, si més no, no es feia amb un criteri homogeni al conjunt de la XPN.

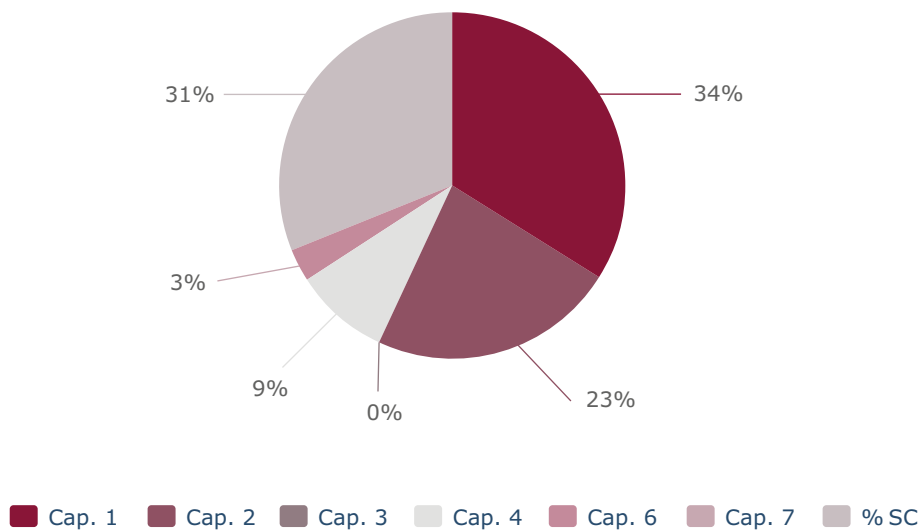
L'aplicació del nou criteri permet expressar amb més aproximació el pressupost «real» destinat a l'espai protegit. No obstant això, a tall de consulta, en les memòries d'anys anteriors es poden trobar els pressupostos interanuals seguint els criteris anteriors.

Distribució per conceptes (2022)

Concepte		Import (€)
Recursos humans de l'Espai Natural	Cap. 1	362.297,76
Despesa ordinària	Cap. 2	243.516,49
Despeses financeres	Cap. 3	430,13
Transferències ordinàries	Cap. 4	97.083,95
Inversions	Cap. 6	32.356,39
Transferències per a inversions	Cap. 7	0,00
	Subtotal espai natural	735.684,72
Cost repercutit dels serveis centrals	% SC	320.101,62
	Total	1.055.786,34

Imputació de les despeses (2022)

Capítol	Pressupost Consorci (€)	Pressupost DIBA (€)
1	222.615,66	139.682,10
2	223.788,97	19.727,52
3	430,13	0,00
4	97.083,95	0,00
6	27.486,90	4.869,49
7	0,00	0,00
Total	571.405,61	164.279,11

Distribució del pressupost total per conceptes (2022)**Ingressos directes**

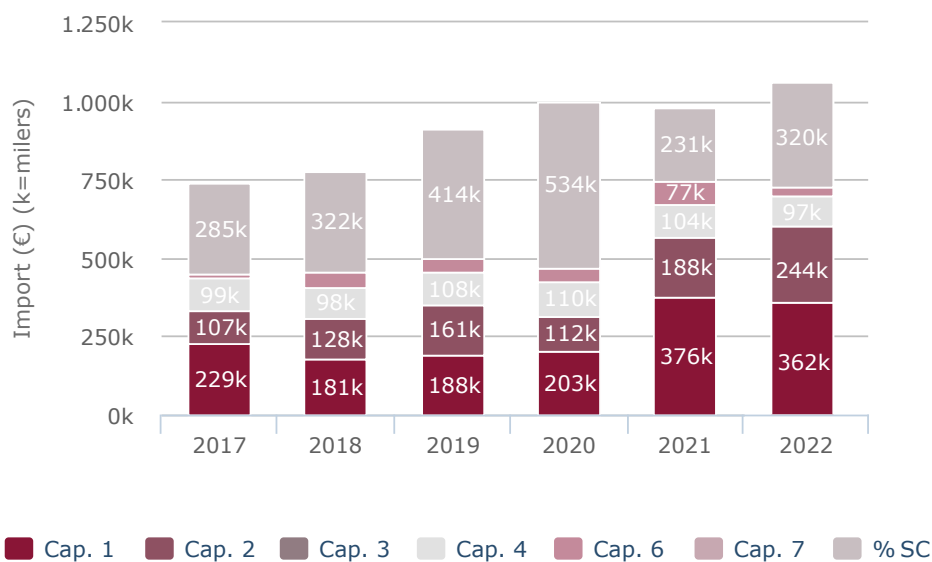
Tan sols es comptabilitzen en aquest apartat els ingressos directes generats per diferents conceptes durant l'any.

Partida	Conceptes dels ingressos (2022)	Total (€)
32900	Taxa reportatges, fotografies i filmacions	3.195,00
34900	Preu públic accés aparcament equipament pantà de Sau	28.135,54
38900	Altres reintegraments d'operacions corrents	1.075,20
46100	De Diputació de Barcelona	504.315,00
46200	D'ajuntaments del Consorci	13.365,00

Evolució interanual del pressupost

Any	Cap. 1	Cap. 2	Cap. 3	Cap. 4	Cap. 6	Cap. 7	% SC	Total
2017	228.765,45	106.673,99	100,00	98.675,56	16.500,00	0,00	285.145,32	735.860,32
2018	180.735,68	127.917,31	131,40	98.289,20	46.113,78	0,00	321.761,65	774.949,02
2019	187.925,65	160.509,88	200,00	107.978,37	41.000,00	0,00	414.485,96	912.099,86
2020	203.149,53	112.046,19	200,00	109.707,93	41.000,00	0,00	534.370,06	1.000.473,71
2021	376.263,87	188.374,03	226,01	104.199,61	77.091,03	0,00	230.525,15	976.679,70
2022	362.297,76	243.516,49	430,13	97.083,95	32.356,39	0,00	320.101,62	1.055.786,34

Evolució interanual del pressupost total per conceptes

4. Principals activitats dutes a terme

El programa d'activitats

Anualment, sobre la base del **Pla d'acció pel mandat (PAM)**, dels objectius de gestió del parc, i tenint en compte les propostes dels ajuntaments i de les entitats, s'elabora una proposta de programa d'activitats per tal de preveure les actuacions que s'han d'executar durant l'any perquè es puguin assolir les determinacions del pla especial. Una vegada ha estat sotmesa a la consideració dels òrgans de gestió, i d'acord amb les disponibilitats pressupostàries, es prepara el programa d'activitats definitiu amb el mòdul «SIRGA» del SIGEP (vegeu l'apartat 4.4.2), que es tradueix en el **pla d'objectius i actuacions (POA)** de l'any.

Podeu consultar [el PAM](#) i [el POA](#) del conjunt d'espais naturals de la XPN.

L'esquema general del POA permet agrupar les activitats anuals en quatre grans blocs conceptuals:

Documents de planificació de la gestió

Conservació del patrimoni natural i cultural

Fa referència a totes les actuacions adreçades a gestionar directament el territori, a redactar i executar plans de prevenció d'incendis, a aplicar les mesures destinades a la gestió activa del medi, a contribuir a la conservació del patrimoni natural i cultural, a mantenir el patrimoni públic i a fer el seguiment dels sistemes naturals.

Desenvolupament sostenible i benestar de la població local

Inclou el conjunt d'activitats relacionades amb el desenvolupament socioeconòmic i la millora de les condicions de vida de la població, mitjançant l'establiment de línies d'ajut tècnic i econòmic, i amb la creació i millora d'infraestructures i la prestació de serveis generals. També abraça les accions de caràcter cultural i social que pretenen cohesionar el teixit territorial i la població per mitjà de programes de caràcter cultural i social.

Ús públic i educació ambiental

Recull les actuacions relatives a la creació i el manteniment de la xarxa d'equipaments públics definida pel pla especial i a les tasques directament vinculades a l'ús públic, com ara els plans d'informació i les tasques de difusió, comunicació i publicacions. Aquest epígraf comprèn també un conjunt de propostes adreçades a fomentar el coneixement i el respecte envers el medi. Inclou actuacions que tenen com a objectiu potenciar el funcionament i la qualitat dels equipaments privats d'educació ambiental, així com programes destinats als escolars i al públic en general.

Activitats de coordinació i governança

Inclou les activitats relacionades amb la planificació, el control, el seguiment i l'avaluació de les activitats que es desenvolupen al parc i els aspectes organitzatius relacionats amb la direcció, la participació, l'organització i la formació de personal, l'adquisició de material i el subministrament de serveis, les tasques de representació i les relacions institucionals.

4.1. Conservació del patrimoni natural i cultural

4.1.1. Activitats de conservació i restauració

Execució de treballs forestals de millora per a l'adaptació dels boscos al canvi climàtic (Vilanova de Sau)

1. Introducció i antecedents

El pi roig (*Pinus sylvestris*) és l'espècie més afectada pels efectes del canvi climàtic dins l'àmbit de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona. A les darreres dècades, aquesta espècie ha patit un fort estrès hídric que provoca falta de vigor dels arbres adults, problemes en la regeneració natural i mortalitat dels peus debilitats o que creixen en condicions més desfavorables.

Els models de projecció climàtica actualment disponibles apunten majoritàriament cap a una modificació del règim de pluges, amb una estacionalització i un descens generalitzat de la precipitació anual, a més d'un augment de les temperatures i una intensificació dels períodes de sequera.

Davant d'aquesta perspectiva, els experts opinen que, d'una banda, l'àrea de distribució del pi roig es modificarà a Catalunya i l'espècie es desplaçarà cap a altituds més elevades; d'una altra, es produiran canvis en la composició específica d'aquests boscos i augmentaran les formacions mixtes amb planifolis com l'alzina i el roure i, finalment, seran boscos amb més probabilitat de veure's afectats per plagues i malalties (ja que la situació climàtica més desfavorable provocarà que els arbres estiguin més debilitats), així com per incendis forestals.

Per tant, cal optar per una gestió forestal adaptativa per millorar els hàbitats forestals on creix el pi roig, afavorir l'estabilitat d'aquests boscos i la vigorositat dels arbres més sans, i dur a terme actuacions de prevenció de plagues, malalties i prevenció d'incendis.

2. Actuacions: aclarides, tallades i estassades selectives en els boscos de pi roig

Els treballs d'adaptació dels boscos al canvi climàtic recollits al projecte executat milloraran les condicions ecològiques dels boscos de pi roig que creixen a les zones més desfavorables de Vilanova de Sau. Amb aquesta finalitat, s'han fet aclarides per potenciar els peus dominants i amb més vigor, tallades selectives per potenciar les espècies de planifolis presents, i estassades selectives de sotabosc per disminuir la competència pels recursos naturals i el risc d'incendi.

Les tasques, a càrrec de l'empresa Grup Catind10, SL, s'han executat en 9 hectàrees a la finca La Coromina, de titularitat privada, amb un pressupost de 6.171,00 €.

Càrrega pins amb capçades per a biomassa. Font: Arxiu XPN

Treballs forestals. Font: Arxiu XPN

Execució dels treballs del Programa d'acció del conveni de custòdia fluvial de la riera Major (Sant Sadurní d'Osormort i Vilanova de Sau)

1. Introducció i antecedents

A l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona hi ha moltes rieres i torrents que es caracteritzen per dur aigua tot l'any, i per configurar entorns naturals d'un interès especial. Al sector sud de l'espai, destaca la riera Major, que prové del Montseny i que és un afluent del Ter. En aquesta riera s'han anat duent a terme, durant els darrers anys, diverses actuacions per resoldre problemes de connectivitat del tram fluvial que transcorre dins l'Espai Natural.

El 2019 es va signar amb l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) un conveni de custòdia fluvial, amb l'objectiu general de treballar per assolir una recuperació ambiental de la riera Major, i es va redactar un programa d'acció de quatre anys, que es desenvolupa en tres línies d'actuació:

- La recuperació de la connectivitat de la riera.
- La gestió i millora de la vegetació autòctona i al·lòctona.
- El seguiment ecològic de fauna, vegetació i paràmetres fisicoquímics de la riera.

2. Actuacions

Durant el 2022 s'han desenvolupat les actuacions següents, definides al programa d'acció:

- Eliminació de les espècies invasores de flora i potenciació dels boscos de ribera.
- Actuacions de control del cranc de riu exòtic.
- Diagnosi de l'hàbitat de la riera i del poblament de peixos.
- Modelització prèvia per observar la resposta hidromorfològica de la riera Major.
- Diagnosi de l'hàbitat de la llúdriga a la riera Major i proposta de gestió.

Les actuacions, amb un pressupost de 110.070 €, es van iniciar el 2021 i encara es van executar durant el 2022. Les actuacions executades les han portat a terme empreses Paisatges Vius, Fundació Universitària Balmes, Ecotons, Universitat Politècnica de Catalunya i Fundació TAC Osona. El 80% d'aquest pressupost provenia de la subvenció per a actuacions de recuperació de riberes en rius i zones humides, amb acords de custòdia fluvial al districte de conca fluvial de Catalunya, publicada per l'Agència Catalana de l'Aigua, l'ACA.

Tractament de robinies. Font: Arxiu XPN

Treballs de millora i conservació de la teixeda Masgrau

La superfície de la teixeda és d'unes 14,00 ha, situades a l'extrem nord-occidental de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona, concretament en un vessant entre el pla de Masgrau i el pla de les Punxes.

En aquest bosc trobem diferents punts d'interès, tant per la fauna com per la comunitat vegetal. Un dels punts d'interès més importants que hi ha és la presència de boix grèvol, espècie protegida a Catalunya, i de sanícula (*Sanicula europaea*), planta molt singular per la gran importància que té a l'hora de caracteritzar una associació forestal com la teixeda.

L'objectiu estratègic del projecte és proposar actuacions encaminades a la protecció, conservació i millora de la teixeda de Masgrau, com ara:

1. Treballs silvícoles per reduir la competència (teix).
2. Instal·lació de tancats per a la protecció del terreny regenerat (pastor elèctric).

Els treballs es van dur a terme a la finca de Masgrau, es va actuar sobre 150 peus de teix i va tenir un cost de 7.986,00 euros. L'empresa contractada va ser Gestió Forestal Sostenible SL.

Treballs a la teixeda de Masgrau. Font: Arxiu XPN

Milliores ambientals de l'àrea d'esplai de la font Trobada

Es va dur a terme el buidatge de la bassa de la font Trobada, per tal d'eliminar-ne els peixos d'espècies invasores, i la retirada de branques i arbres morts que presentaven un perill per a la zona destinada a ús públic. El cost total va ser de 3.023,38 euros.

Buidatge de la bassa. Font: Arxiu XPN

Buidatge de la bassa. Font: Arxiu XPN

Pla de seguiment i recerca

Des que es posà en marxa el Pla de seguiment i recerca, s'ha recollit informació abundant relativa a paràmetres fisicoquímics, de vegetació i ecosistemes, de fauna, socials i econòmics, i de dinàmica dels processos naturals. El Pla de seguiment i recerca consisteix a determinar indicadors que permetin avaluar l'estat de salut dels ecosistemes més representatius. A més de la feina feta per l'equip tècnic i la guarderia forestal de l'Espai Natural, s'han encarregat estudis a diferents entitats especialitzades.

Les actuacions principals del 2022 han estat les següents:

Estudis 2022

- Conveni de col·laboració amb l'Institut Català d'Ornitologia (ICO) per a l'execució dels plans de conservació de la Xarxa de Parcs Naturals gestionats per la Diputació de Barcelona
- Conveni de col·laboració amb el Patronat del Museu de Granollers per a l'execució del Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals (XPN) gestionats per la Diputació de Barcelona (quiròpters, ropalòcers i liró gris)
- Conveni de col·laboració amb l'Associació Paisatges Vius per a l'execució del Pla de gestió del cranc de riu i la custòdia dels hàbitats d'interès a la Xarxa de Parcs Naturals
- Assessorament i tractament de dades en el seguiment de les poblacions d'amfibis a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona
- Programa de seguiment de les poblacions de senglars a la Xarxa de Parcs Naturals gestionats per la Diputació de Barcelona. Temporada 2019-2020 a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona
- Gestió de dades meteorològiques de les estacions locals ubicades dins l'àmbit de l'Espai Natural
- Memòria tècnica del seguiment del poblament de peixos de la riera Major (Sant Sadurní d'Osor-mort i Vilanova de Sau)
- Redacció de l'estudi i avaluació de l'estat actual de les fonts de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona, a partir de l'acord marc amb la Càtedra de l'Aigua, Natura i Benestar
- Redacció prèvia de l'estudi de modelització per observar la resposta hidromorfològica a la zona de les rescloses de la riera Major, en el marc del conveni de custòdia fluvial amb l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA)

En aquesta taula resum es poden observar els estudis que s'han fet enguany, amb els imports corresponents:

Estudis 2022	Import (€)
Conveni de col·laboració amb l'Institut Català d'Ornitologia (ICO) per a l'execució dels plans de conservació de la Xarxa de Parcs Naturals gestionats per la Diputació de Barcelona*	8.166,67
Conveni de col·laboració amb el Patronat del Museu de Granollers per a l'execució del Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals (XPN) gestionats per la Diputació de Barcelona (ropalòcers i micromamífers)*	5.000,00
Conveni de col·laboració amb el Museu de Ciències Naturals de Barcelona i l'Associació Catalana de Bioespeleologia per a l'estudi dels invertebrats dels ambients càrstics*	3.499,92
Conveni de col·laboració amb el Servei Meteorològic de Catalunya, per al reforç de la Xarxa Fenològica de Catalunya i l'estudi dels impactes del canvi climàtic a la XPN*	1.250,00
Conveni de col·laboració amb l'associació Paisatges Vius per a l'execució del Pla de gestió del cranc de riu i la custòdia dels hàbitats d'interès a la Xarxa de Parcs Naturals gestionats per la Diputació de Barcelona	1.600,00
Conveni de col·laboració amb l'Equip de Biologia de la Conservació de la Facultat de Biologia de la UB - Centre de Monitoratge de la Biodiversitat de les Muntanyes Mediterrànies*	13.040,00
Avaluació del projecte de reintroducció de la tortuga mediterrània (<i>Testudo hermanni</i>) al Parc del Garraf: anàlisi de la distribució potencial i disseny de l'estratègia de reintroducció	4.905,00
Seguiment i diagnosi de les poblacions d'amfibis a diferents entorns naturals del Parc del Garraf, el Parc d'Olèrdola, el Parc del Foix, el Parc del Castell de Montesquiu, el Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, el Parc de la Serralada Litoral i l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona	7.279,01
Seguiment de les poblacions de quiròpters a diferents entorns naturals del Parc del Garraf, el Parc d'Olèrdola, el Parc del Foix, el Parc del Castell de Montesquiu i el Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac	2.374,15
Total	48.786,97

* Convenis o contractes conjunts dels parcs de la XPN; l'import econòmic és una aproximació.

Investigació i obtenció d'informació

Incorporació de les dades obtingudes en els programes de seguiment de l'ICO a les bases de dades de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona i integració de les dades al GBIF.

Seguiment ecològic

El treballs relacionats amb la conservació, duts a terme directament pel personal propi del parc o a través d'empreses o entitats especialitzades, han estat els següents:

- Seguiment estandarditzat de la flora amenaçada (SEFA) i de la flora exòtica de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona
- Pla de gestió del cranc de riu i la custòdia dels hàbitats d'interès a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona
- Els ropalòcers (papallones diürnes) a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona
- Els lirones a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona
- Els quiròpters a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona
- Programa de seguiment de les poblacions de senglars a Catalunya. Espai Natural de les Guilleries-Savassona (temporada 2020-2021)
- Els ocells a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona. Programa de seguiment de l'avifauna mitjançant els projectes SOCC i SYLVIA i seguiment de les tendències poblacionals de rapinyaires a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona
- Col·locació i seguiment de caixes niu
- Els petits mamífers a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona (SEMICE)
- Seguiment de les poblacions d'amfibis i de l'estat de les basses a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona
- Seguiment de coleòpters saproxílics a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona
- Seguiment de la teixeda de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona
- Seguiment i avaluació d'intervencions per a l'eliminació de flora invasora a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona
- Programa de seguiment de les poblacions de la papallona del boix (*Cydalima perspectalis*) a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona
- Estudi de la capacitat de rebrotada del boix (*Buxus sempervirens*) afectat per la papallona del boix (*Cydalima perspectalis*) a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona
- Seguiment de la fenologia de plantes, papallones i ocells per al monitoratge del canvi climàtic en el marc del programa FENOCAT impulsat pel Servei Meteorològic de Catalunya
- Seguiment de l'estat dels prats seminatural a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona
- Seguiment de la presència de nius de vespa asiàtica a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona
- Seguiment del poblament de peixos de la riera Major a l'àmbit de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona
- Seguiment dels moviments enregistrats en esquerdes de la cinglera del puig Castellar a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona
- Dades de la xarxa meteorològica de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona
- Qualitat ecològica dels rius de la província de Barcelona (seguiment CARIMED)
- Seguiment de fonts de l'Espai Natural
- Seguiment del gat fer i altres mesocarnívors a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona
- Diagnosi de l'estat de la llúdriga a la riera Major i propostes de gestió
- Seguiment d'ocells aquàtics hivernants, concretament del corb marí gros (*Phalacrocorax carbo*)

Per disposar de la informació i resultats d'aquests treballs contacteu amb l'òrgan gestor de l'Espai Natural.

Seguiment dels moviments enregistrats en esquerdes de la cinglera del puig Castellar, a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona

Martí Comellas (Diputació de Barcelona)

Txevi Buigas, Joan Pareja i Jordi Serrabassa (Consorti de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona)

Introducció

A la tardor del 2018, després d'un episodi de fortes pluges, es va produir una gran esllavissada de roques a la cinglera del puig Castellar, en una zona propera al coll Samedà (Sant Sadurní d'Osormort). L'esllavissada deixa entreveure una important esquerda que podria provocar, en el futur, altres caigudes de pedres de dimensions importants.

Després de fer l'estudi del fenomen amb l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC), es decideix instal·lar un sensor per detectar els moviments de l'esquerda i fer-ne un seguiment. La presa de dades s'inicia el 2019.

Objectius

Recopilar dades sobre el moviment de l'esquerda principal de la cinglera del puig Castellar. Tenir informació per prendre decisions de gestió per disminuir el risc de futures esllavissades.

Aquests treballs proposats responen a l'Obj. estratègic 2 (Conèixer la dinàmica dels principals sistemes naturals i factors de canvi del parc), l'Obj. general 5 (Registrar paràmetres relacionats amb els principals factors de canvi que intervenen al parc) i l'Obj. operatiu 5.3 (Conèixer la dinàmica de l'erosió) del [Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona](#).

Mètodes

El Consorci de l'Espai Natural va adquirir un sensor recomanat per l'ICGC, que va ser instal·lat el mes de maig de 2019 pels tècnics de l'ICGC conjuntament amb personal propi. Mensualment, els guardes de l'Espai Natural recullen les dades que enregistra el sensor, que s'envien a l'ICGC, responsable de fer-ne l'anàlisi i el seguiment.

Resultats

Actualment, s'han recollit les dades de 1.460 dies de mesura de l'esquerda i no s'observa una evolució evident d'obertura. Les principals conclusions a les quals s'arriba a partir de l'anàlisi de les dades són:

- Els moviments mil·limètrics enregistrats corresponen als efectes de contracció i dilatació de la roca en funció de la temperatura ambient.
- L'oscil·lació estacional és d'uns 3 mm d'amplada entre màxim i mínim.
- Els quatre períodes primaverals estudiats han mostrat rangs d'obertura i tancament similars (entre -0,2 i -0,6 mm).
- El mateix ha succeït en els períodes hivernals de màxima obertura (0,6 mm).
- En els tres períodes d'estiu, a l'obertura mínima enregistrada hi ha una diferència de 0,6 mm (-1,8 mm el 2019 i -2,4 mm el 2020).

Recollida de dades del sensor instal·lat a la cinglera.
Font: Arxiu XPN

4.1.2. Activitats de prevenció i gestió del territori

Pla de vigilància i prevenció d'incendis (campanya d'estiu)

La campanya del Pla d'informació i vigilància contra els incendis forestals (PVI) es duu a terme amb l'estreta col·laboració dels ajuntaments i les Agrupacions de Defensa Forestal (ADF). Podeu consultar la pàgina [«Informació general i documents tècnics» del web de l'Oficina Tècnica de Prevenció Municipal d'Incendis Forestals i Desenvolupament Agrari](#).

Les dades publicades a la memòria final de campanya del PVI fan referència a l'anàlisi de les accions de conscienciació, dissuasió d'infraccions, deteccions de situacions de risc, revisions d'infraestructures, protecció del medi ambient, atenció a la ciutadania i també a les relacionades amb la detecció i el seguiment d'incendis forestals de la campanya actual comparada amb les anteriors.

També es poden consultar, de forma oberta i configurable, les [accions dutes a terme durant tota la campanya per l'operatiu PVI](#).

A l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona, el dispositiu s'ha organitzat durant el període comprès entre el dia 18 de juny i l'1 de setembre, i consta de 93 unitats mòbils d'informació i 18 punts de vigilància fixa per a tota la província de Barcelona (498.709 hectàrees forestals). S'han reforçat els dispositius del Servei d'Extinció d'Incendis de la Generalitat de Catalunya i el servei de guarderia dels parcs que gestiona directament la Diputació de Barcelona i el dels parcs consorciats.

El camp d'acció de la vigilància a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona s'ha estès, per tercer any, a tot l'àmbit del pla especial, és a dir, els municipis de Folgueroles, Sant Julià de Vilatorrada, Sant Sadurní d'Osormort, Tavèrnoles i Vilanova de Sau. Aquest programa s'ha completat amb vigilància complementària realitzada a càrrec dels guardes de l'Espai Natural.

Pla bàsic de prevenció d'incendis

L'any 2007 es va redactar el Pla bàsic de prevenció d'incendis de l'Espai Natural, que parteix de l'anàlisi del medi i d'aquells factors que cal tenir presents en relació a la prevenció d'incendis. També s'han tingut en compte els plans i les estratègies del conjunt d'agents que concorren en el territori (plans municipals de prevenció d'incendis, redactats per l'Oficina Tècnica de Prevenció Municipal d'Incendis Forestals i Desenvolupament Agrari de la Diputació de Barcelona, actuacions previstes en els instruments d'ordenació forestal de les finques privades, etc.).

Camí del Pla bàsic de prevenció d'incendis. Font: Arxiu XPN

A partir d'aquesta reflexió, s'ha determinat la infraestructura mínima necessària en matèria de prevenció i extinció d'incendis per a l'àmbit delimitat, amb la voluntat de garantir-ne l'estabilitat i així poder assolir la protecció del medi en aquest sector, sense perjudici d'aquelles infraestructures que puguin ser considerades necessàries en altres escales de planejament. El pla té una vigència de deu anys i està en procés de revisió.

En compliment del Pla bàsic de prevenció d'incendis, s'han dut a terme treballs anuals de repàs i manteniment del ferm a la xarxa viària principal, tal com es detalla a l'apartat 4.2.2.

Regulació dels accessos a la vall de Sau (Vilanova de Sau)

L'àrea d'esplai del pantà de Sau és una finca propietat del Consorci de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona que, per la seva singularitat i la seva situació geogràfica, històricament és la zona de més aflluència de visitants dins l'àmbit d'aquest espai natural. Concentra un nombre elevat d'usuaris durant la majoria de caps de setmana de l'any, dies festius i temporada d'estiu, amb els problemes que això comporta per a la bona conservació de l'entorn i la generació d'incidències entre usuaris i residents.

A partir de l'anàlisi de les dades del mètode de càlcul de la freqüentació que aplica l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona, des de 2020 es va observar un increment considerable dels visitants als entorns del pantà com a efecte del desconfinament per la pandèmia de la COVID-19. Tanmateix, aquests entorns ja eren punts amb una alta freqüentació de visitants que requerien l'ordenació de l'ús públic per tal de poder conservar-ne el valor actual.

El nombre elevat de visitants a la zona estava provocant diversos efectes directes i indirectes en aquesta zona, principalment:

- Problemes de seguretat ciutadana
- Degradació de l'entorn
- Problemes amb els residents
- Pèrdua de valor del territori com a destinació d'ecoturisme i insatisfacció de la visita
- Costos associats al manteniment dels espais

Prova pilot 2021

L'any 2021 es va posar en funcionament una prova pilot impulsada pel Consorci de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona, la Diputació de Barcelona, el Consell Comarcal i l'Ajuntament de Vilanova de Sau.

En aquesta prova pilot es van establir diverses mesures d'ordenació de l'ús públic: una normativa específica, un sistema de reserva prèvia per a les places d'aparcament de l'àrea d'esplai del pantà de Sau, una senyalització més bona, numeració i pintada de les places d'aparcament, instal·lació d'un gàlib i un reforç de la informació amb personal específic a la presa del pantà de Sau i a l'àrea d'esplai.

La prova pilot, amb una inversió de 27.373,09 euros, es va portar a terme entre el 20 de juliol i el 12 de setembre, i va afectar ambdues ribes del pantà.

Segona prova pilot 2022

Durant la Setmana Santa i l'estiu de 2022 es va tornar a posar en funcionament la regulació d'accessos a la vall de Sau. Igual que l'any anterior, els usuaris van haver de fer una reserva prèvia lligada a les places disponibles a l'aparcament de l'àrea d'esplai del pantà, d'acord amb la capacitat d'acollida d'aquest espai, per la qual els cotxes havien d'abonar 5 euros, i les motocicletes, 2 euros. D'aquesta manera, els usuaris podien gaudir de l'entorn natural sense que es produís un efecte negatiu en el paisatge, la flora i la fauna, i tenir una experiència satisfactòria.

Els diners recaptats pels tiquets es van destinar íntegrament a cobrir una part del cost del personal d'informació ambiental i dels serveis que s'ofereixen a l'àrea d'esplai del pantà de Sau, a més de fer accions per mantenir i conservar aquest espai natural protegit.

Repunt de visitants amb l'augment de la sequera a Catalunya

L'antic poble de Sant Romà de Sau, en especial el campanar de l'església, inundat per la creació del pantà de Sau l'any 1962, ha esdevingut un element de referència a l'hora de valorar el grau de sequera del nostre país. Durant el 2022, els embassaments catalans van veure com havia minvat notablement el nivell d'aigua, de manera que a Vilanova de Sau es van poder observar, de l'antic poble de Sant Romà de Sau, pràcticament totes les cases submergides.

Aquesta situació, que no es produïa des de l'any 2008, va sortir a molts mitjans de comunicació i va produir un efecte crida entre els espectadors. Per aquest motiu, els vehicles gestionats a partir de mitjan agost van augmentar d'una manera molt significativa i es va arribar al pic de visitants el cap de setmana del 15 d'agost, quan l'operatiu va haver de gestionar més de 900 vehicles en tres dies, amb un màxim de 350 vehicles en un dia.

L'anàlisi de les dades recollides en relació amb la freqüentació d'usuaris ha mostrat una aproximació als valors de postpandèmia associats a l'efecte crida dels mitjans: l'estiu de 2022 es van registrar 21.600 visitants, valor molt superior al de l'any anterior (uns 13.300) i molt proper al de l'estiu de 2020 (24.000 visitants).

Els ingressos pel pagament del preu públic han estat de 34.044,00 euros i el cost d'aquesta campanya ha estat de 71.454,25 euros, ja que encara es van haver de fer inversions en infraestructures.

Xifres excepcionals van requerir mesures excepcionals

També el 2022 es va posar de manifest que els caps de setmana i els dies d'entre setmana del mes d'agost va ser quan hi va haver més visitants. En els 77 dies que va durar la regulació a l'estiu, es va arribar al nombre màxim de visitants (valor determinat pel càlcul de capacitat de càrrega de la finca de l'àrea d'esplai) en 44 dies (57%), mentre que l'any anterior només s'hi havia arribat en 16 dies. En aquests dies, la regulació de l'accés va evitar impactes negatius sobre l'entorn, atès que és en aquests moments de màxima afluència quan, en anys anteriors, s'havien produït els principals impactes, efectes negatius i problemes de convivència amb els residents de la zona i amb les activitats agràries, ramaderes i forestals.

Per als dies en què l'augment va ser més accentuat, va ser necessari establir noves eines per a la regulació que no s'havien pogut preveure perquè no s'havien registrat xifres similars a la prova pilot. Aquestes noves eines van consistir en una pantalla LED a l'entrada de l'Espai Natural pel municipi de Folgueroles, reforç de l'atenció al visitant amb la col·laboració de Protecció Civil de Vic i Tona, reforç del personal d'informació i suport presencial per complir la normativa dels Agents Rurals i els Mossos d'Esquadra.

Informació i conscienciació dels visitants

La funció del personal d'informació ambiental es valora com a imprescindible per a la primera atenció del visitant (desconeixedor, en molts casos, de l'existència de l'operatiu) i per fer prevaldre l'indret. Es va informar a més de 21.600 persones i es van donar a conèixer els valors de l'entorn natural, les seves debilitats i les bones pràctiques dels usuaris per millorar-lo i assegurar-ne la conservació, i gaudir d'una visita de qualitat a l'espai connectant amb l'essència natural del paratge. Això ha permès que l'ambient a l'àrea d'esplai del pantà de Sau hagi estat molt més tranquil i respectuós amb l'entorn en comparació amb estius anteriors. S'ha detectat una disminució del vandalisme i un augment del respecte entre usuaris, i s'ha assolit una experiència molt més positiva i satisfactòria per part del visitant.

El personal d'informació també va fer la feina d'explicar els recursos turístics de la zona en una estreta col·laboració amb les empreses turístiques que desenvolupen la seva activitat al pantà, importants còmplices en la conservació dels valors naturals i culturals de l'entorn. Per promoure aquest sector, i com a experiència pilot, els visitants que feien una activitat guiada estaven exempts de pagar la taxa d'accés.

Estabilització del projecte

Després de l'experiència de dues campanyes, el projecte de regulació de l'accés motoritzat a la vall de Sau està preparat per estabilitzar-se de cara a pròximes edicions. Si bé és cert que cal tenir en compte les necessitats requerides en situacions excepcionals i la necessitat de donar a conèixer les condicions de la regulació, l'any 2023 es planteja com un any d'estabilització de les instal·lacions i cobertura de les necessitats per mantenir el projecte.

4.2. Desenvolupament sostenible i benestar de la població local

4.2.1. Polítiques de foment agrícola, forestal, de serveis i cultural

Subvencions

El pla especial estableix, entre els seus objectius, compatibilitzar la protecció amb el desenvolupament social, econòmic i cultural de la població de l'àrea d'aplicació del pla. Amb aquesta finalitat, el Consorci de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona ha convocat, un any més, les subvencions per al foment de les explotacions forestals i les explotacions agrícoles i ramaderes, la millora dels habitatges i la restauració del patrimoni arquitectònic i les entitats culturals a l'àmbit de l'Espai Natural.

Podeu consultar les [bases de la convocatòria](#).

També amb aquesta finalitat, la Diputació de Barcelona convoca uns ajuts que es regeixen per les bases publicades oficialment.

Podeu consultar les [bases de la convocatòria](#).

Les activitats que actualment poden ser objecte d'ajut són les següents:

- Actuacions forestals (AF)
- Actuacions agrícoles i ramaderes (AR)
- Instal·lacions tèrmiques amb biomassa (BM)
- Activitats d'entitats culturals, cíviques i esportives (EC)
- Millora dels habitatges i restauració del patrimoni arquitectònic (HP)

En aquest quadre es pot observar la distribució de les subvencions atorgades per línia (nombre i imports concedits enguany), així com també l'evolució en els darrers anys.

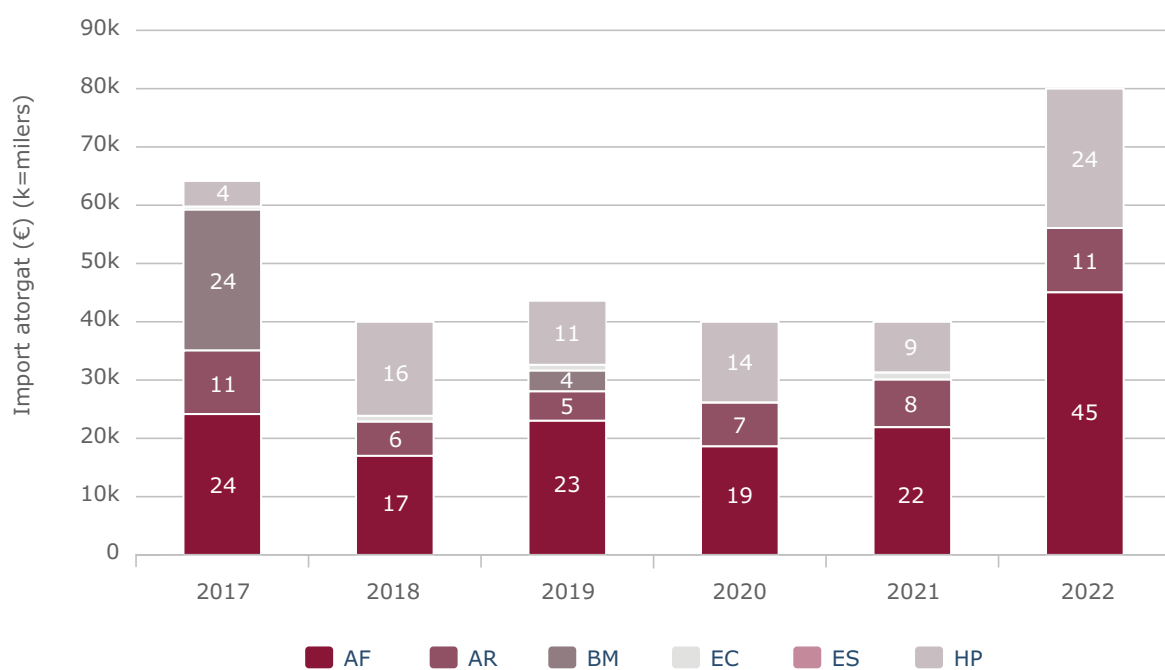
Les dades que es mostren referents a l'any 2022 són la suma de les subvencions atorgades pel Consorci (40.000 euros) i per la Diputació de Barcelona (40.000 euros).

Distribució de les subvencions sol·licitades i atorgades per línia (2022)

Línia d'ajut	Sol·licitades		Atorgades		% atorgament	
	Nombre	Import (€)	Nombre	Import (€)	% nombre	% import
AF	24	102.522,80	24	45.041,09	100,00	43,93
AR	7	48.261,12	7	11.044,14	100,00	22,88
BM	0	0,00	0	0,00	50,00	0,00
EC	1	200,00	0	0,00	0,00	0,00
ES	1	1.864,77	0	0,00	0,00	0,00
HP	20	103.566,51	19	23.914,77	95,00	23,09
Total general	53	256.415,20	50	80.000,00	94,34	31,20

Evolució interanual de l'import atorgat

Línia	2017	2018	2019	2020	2021	2022
AF	24.162,50	16.992,08	23.010,98	18.615,43	21.908,27	45.041,09
AR	10.902,53	5.856,54	5.038,49	7.487,24	8.157,57	11.044,14
BM	24.162,50	0,00	3.556,06	0,00	0,00	0,00
EC	500,00	1.000,00	1.000,00	0,00	1.201,04	0,00
ES	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
HP	4.434,97	16.151,38	10.950,53	13.897,33	8.731,52	23.914,77
Total general	40.000,00	40.000,00	43.556,06	40.000,00	39.998,40	80.000,00

Viu el parc

Informació general

Durant l'any 2022 s'ha continuat desenvolupant aquest programa de caràcter ludicocultural a 10 dels 12 espais protegits de la Xarxa de Parcs Naturals. Després de totes les restriccions del període post COVID-19, el programa s'ha pogut dur a terme amb normalitat. Les xifres han tendit a les d'edicions anteriors. «Viu el parc» consta de dues licitacions: el programa artístic, d'una banda (que gestiona FUSIC), i el programa escolar, de l'altra (que gestiona CIMA). A les xifres del primer bloc s'hi afegeixen els assistents a altres cicles culturals que se sumen a «Viu el parc» («Poesia als parcs», «Parcs en concert» i «Òpera als parcs») i que es duen a terme dins el període de vigència d'aquest programa, per tal d'enriquir la cartellera de cada parc.

Recordem que el programa es divideix en tres eixos principals. El **primer eix** el formen un bloc d'activitats (teatre, música, dansa, conferències, espectacles infantils, etc.) ofertes directament per la Diputació de Barcelona als diferents municipis del parc i que es fan en indrets o equipaments que proposen els mateixos ajuntaments.

El **segon eix** són un seguit d'activitats d'abast més general que es duen a terme dins l'àmbit del parc: Matinal al parc, Fira d'artesans, Nit d'estels, La capsula dels sentits, Concursos de fotografia, etc.

La resta de parcs tenen un **tercer eix**, **Viu el parc a l'escola**, adreçat als nens i les nenes de cinquè de primària de les escoles de cada parc. Atès que el Montseny ja disposa d'un programa escolar específic, **El Montseny a l'escola**, per a tot el cicle de Primària, que des de 2017 també engloba el cinquè curs, des d'aquell any ja no es du a terme «Viu el parc a l'escola» en aquest parc. El vincle es manté en el suport a l'edició de l'Agenda escolar de què gaudeix aquest programa.

Des de 2017, la gestió del programa es va dividir en dos lots: un per al vessant **artístic i cultural** (lot 1), i un altre per al programa escolar (lot 2). En la nova licitació per al període 2021-2024, el primer lot el va guanyar l'entitat FUSIC, i el segon, l'empresa CIMA (que ha fet un consorci d'empreses d'educació ambiental: APRÈN, Quatre Passes i Origenatura).

En el conjunt dels parcs, durant el 2022 el programa «Viu el parc» va poder programar **153 actes** a 67 municipis, amb un total de **7.027 assistents** (3.873 en els actes centrals i 3.154 en els actes als municipis). Aquí sumem els actes i l'assistència del mateix «Viu el parc artístic», més el cicle de «Poesia als parcs», «Parcs en concert» i «Òpera als parcs». Són unes xifres que s'assemblen a les d'anys anteriors a la pandèmia de la COVID-19.

El **pressupost** global del programa ha estat de 198.202,52 €. Aquesta xifra inclou tot el pressupost que hi va destinar la Diputació de Barcelona, que és la suma del pressupost de la Gerència de Serveis d'Espais Naturals gestionat pels dos concessionaris –lot 1, gestionat per FUSIC (110.996,52 €); lot 2, gestionat per CIMA (82.522 €)– amb el suport dels Consorcis –enguany, només el de Guilleries-Savassona (1.200 €)– i els costos de la difusió del programa (15.073,71 €), tant en suport paper com digital.

Programa «Viu el Parc». Dades generals (2022)

Parc	Edició	Nre.	Nre.	Assistència total ⁽²⁾	Pressupost (en €) ⁽³⁾	Nre.	Nre.	Nre.	Pressupost (en €) ⁽³⁾	Costos de difusió (en €) ⁽⁵⁾
		municipis ⁽¹⁾	actuacions			escoles	aules	alumnes		
		Programa cultural			Programa escolar					
Montseny	30	16	28	1.021	18.620,75 €	0 ⁽⁴⁾	0	0	0	6.369,55
Montesquiú	26	5	18	772	12.688,75 €	4	5	68	1.600,00	6.498,32
Guilleries	17	3	13	612	12.819,13 €	4	5	83	1.441,00	367,63
Marina	21	4	15	637	11.728,57 €	23	35	794	14.411,00	367,63
Litoral	20	10	16	486	12.983,16 €	16	28	598	12.616,00	367,63
Montnegre	27	7	15	1.307	12.667,89 €	34	55	1.238	22.558,00	367,63
Garraf-Olèrdola-Foix	29	11	23	1.303	14.181,90 €	20	40	842	17.104,00	367,63
Sant Llorenç del Munt	31	12	25	889	16.990,69 €	21	47	908	20.294,00	367,63
Total		67	153	7.027	112.680,84 €	122	215	4.531	90.024,00	15.073,71

(1) Es refereix als municipis realment participants en el programa, tant si tenen actes centrals, actes als municipis o només participen en el programa escolar.

(2) Inclou els actes centrals («Matinals», «Poesia als parcs», «Nits d'estels», «Parcs en concert», «Òpera als parcs» o ralis i concursos fotogràfics) i els actes als municipis, i s'exclouen els assistents del programa escolar.

(3) Aquesta xifra inclou tot el pressupost que hi va destinar la Diputació de Barcelona, que és la suma del pressupost de la Gerència d'Espais Naturals gestionat pels dos concessionaris (Lot 1, gestionat per FUSIC, 110.996,52 €; Lot 2, gestionat per CIMA, 82.522 €) més el suport dels consorcis (enguany, només el de Guilleries-Savassona, 1.200 €) i els costos de la difusió del programa (15.073,71 €), tant en suport paper com digital.

(4) Aquest programa no té «Viu el parc a l'escola», ja que s'hi desenvolupa el programa «El Montseny a l'escola».

(5) Des de 2022 no s'imprimeixen cartells ni papereria, només ocasionalment. Per tant, es fa una mitjana dels costos globals repartits per cada parc. Amb tot, s'hi inclouen els costos de les agendes escolars del Montseny (6.001,92 €) i de Montesquiú (6.130,69 €), tant de coordinació com d'edició.

Resum del programa «Viu el parc» a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona (2022)

Edició	17a
Municipis participants / municipis del Consorci	3 / 5
Actuacions als municipis	6
Actes centrals	5
Actuacions als actes centrals	7
Total d'actuacions al programa	13
Assistents als actes organitzats als municipis	172
Assistents als actes centrals	440
Total assistents als actes organitzats per la Diputació	612
Festes escolars (nombre de dies)	3
Escoles participants	4
Aules	5
Alumnes participants	83
Municipis participants (escoles)	3
Pressupost «Viu el parc artístic»	12.819,13 €
Pressupost «Viu el parc a l'escola»	1.441,00 €
Costos difusió (cartells)	673,95 €

Durant el 2022, el web «Viu el parc artístic» ha tingut 6.946 visites de 5.262 seguidors, especialment en els mesos de març-juny i octubre-novembre. El 2022 es va decidir anul·lar els comptes de Facebook i de Twitter del programa. Els seus seguidors, prop de 3.000 i 1.700 d'una xarxa i l'altra, respectivament, es van integrar als comptes genèrics de la Xarxa de Parcs Naturals en aquestes xarxes socials. A canvi, es va obrir un compte propi d'Instagram, que té actualment 604 seguidors.

«Viu el parc a l'escola» a Savassona

Pel que fa al **programa escolar**, al llarg de 2022 ha tornat a la normalitat en relació amb les mesures postpandèmia de la COVID-19. No obstant això, s'ha volgut mantenir el format de les activitats que es porten a terme al parc seguint el model de grups reduïts de màxim tres escoles per sortida, ja que aquest format, que es va aplicar per evitar confluència de molts grups durant la pandèmia, ha resultat molt ben valorat per l'equip educatiu del programa i per les escoles. En aquesta línia, s'elimina l'espectacle final, però s'aposta per fomentar la figura dels agents territorials de cada parc. Així, els alumnes poden conèixer de primera mà les diferents activitats que es porten a terme als entorns concrets dels parcs, amb la visita a un apicultor, un viticultor o un arqueòleg, entre d'altres.

Pel que fa a la primera fase del programa, es reprenen amb normalitat les visites dels equips educatius a les aules de les escoles, on es tracten de manera lúdica i participativa diferents continguts, com ara: què és un parc natural, quines activitats hi estan permeses, la connectivitat entre els espais, el paper gestor de l'Administració en la seva conservació o els elements naturals i culturals propis de l'espai a visitar, entre d'altres.

Per a més informació de tot el programa, podeu consultar la [pàgina web del programa Viu el parc](#).

Viu el parc artístic

La dissetena edició del programa «Viu el parc» a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona es va celebrar des del 9 de setembre fins al 19 de novembre de 2022.

Enguany, tots els actes programats s'han pogut dur a terme amb la nova normalitat després de les mesures postpandèmia.

Per a l'organització del programa, es va fer una **reunió presencial** amb els ajuntaments de l'Espai Natural el 12 de maig passat.

Dins els actes centrals, la «Matinal al parc» es va celebrar a Folgueroles el 2 d'octubre i va comptar amb tallers familiars diversos i tres actuacions, i hi van assistir un total de 280 persones. També es va poder fer l'acte del cicle «Poesia als parcs», a Tavèrnoles, el 8 d'octubre, amb les actuacions de Vanesa Amat, M. Carme Bernal i Isabel Muntañá, i la «Nit d'estels» a Sant Julià de Vilatorrada, el 13 de novembre.

La música de swing va amenitzar la matinal de «Viu el parc». Font: FUSIC

En total es van fer 11 actes (5 de centrals i 6 als municipis), amb un total de **13 actuacions** i una participació de **612 assistents** (440 en actes centrals i 172 en actes locals).

Resum del programa «Viu el parc artístic» a l’Espai Natural de les Guilleries-Savassona (2022)

Data	Acte	Població	Actuacions	Assistents
Actes centrals			7	440
8/10/2022	Poesia als parcs	Tavèrnoles	1	15
10/9/2022	Parcs en concert	Sant Julià de Vilatorca	1	60
2/10/2022	Matinal al parc	Folgueroles	3	280
26/9/2022	Contes de Verdaguer	Folgueroles	1	50
13/11/2022	Nit d’estels	Sant Julià de Vilatorca	1	35
Actes locals			6	172
30/9/2022	Capses per a explicar	Folgueroles	1	50
9/10/2022	Anellatge d’ocells	Folgueroles	1	23
15/10/2022	Els remences de Tavèrnoles (conferència)	Tavèrnoles	1	25
16/10/2022	La Joglaressa	Tavèrnoles	1	30
19/11/2022	La capsa dels sentits	Sant Julià de Vilatorca	1	15
19/11/2022	Mòbil amb fulles (taller)	Sant Julià de Vilatorca	1	29
Total			13	612

Poesia als parcs

El cicle **Poesia als parcs** és una iniciativa que s'emmarca dins el programa cultural **Viu el parc** de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Fins l'any 2020, el programa comptava amb el suport econòmic de la **Institució de les Lletres Catalanes**, que assumia el cost del caixet dels poetes participants. Enguany, la Diputació de Barcelona assumeix la totalitat de despeses del programa (programació, coordinació, materials de difusió, assistència tècnica, filmació en vídeo i caixet dels poetes).

Aquesta edició, desenvolupada entre els mesos de maig i novembre de 2021, ha estat la setzena. L'edició ha estat condicionada per un escenari postpandèmic que ha modificat les dinàmiques de producció i consum cultural, tant pel que fa a l'assistència de públic com pels requeriments en l'organització. Finalment s'han pogut dur a terme els quinze recitals previstos en un inici, tot i les incidències relacionades amb la COVID-19.

Enguany hi han participat el Parc de la Serralada de Marina (29 de maig), el Parc Natural de la Serra de Collserola (6 de juny), el Parc Natural de l'Alt Pirineu (19 i 20 de juny), el Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac (3 de juliol), el Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny (17 de juliol), el Parc Nacional de l'Illa de l'Alsinara (26 d'agost) i el Parc de Port del Comte (27 d'agost) a Sardènia, el Parc Natural de la Serra de Montsant (26 de setembre), l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona (2 d'octubre), el Parc del Montnegre i el Corredor (12 d'octubre), el Parc del Castell de Montesquiu (23 d'octubre), el Parc del Garraf (24 d'octubre), el Parc del Foix (6 de novembre) i el Parc de la Serralada Litoral (14 de novembre). El cicle es pot consultar al [web del programa](#).

En consonància amb la iniciativa impulsada en les darreres edicions, enguany al cicle s'hi ha sumat la celebració de la commemoració literària de la Generalitat de Catalunya per a l'**Any Gabriel Ferrater**. Aquesta col·laboració s'ha traduït en el reconeixement de la figura i l'obra del poeta de Reus per mitjà d'un recital en un indret proper a la seva ciutat, concretament al Parc Natural de la Serra de Montsant, a la Cartoixa d'Escaladei.

La lectura de l'obra *El que em fuig*, ha anat a càrrec dels poetes Xènia Dyakonova i Jaume Coll Mariné, amb l'acompanyament musical de Neus Borrell. Aquest recital s'ha dut a terme amb la complicitat d'un agent cultural rellevant i primordial del territori, el Centre Quim Soler.

Per al disseny i desenvolupament de la proposta s'ha comptat amb les aliances i complicitats dels diferents territoris implicats. En aquest sentit, hi ha hagut una estreta col·laboració amb les entitats culturals següents: la Fundació Jacint Verdaguer, a Folgueroles; el Centre Quim Soler, la literatura i el vi del Priorat; el Centre d'Art i Natura de Farrera; l'Obra Cultural de l'Alguer; el MUHBA Vil·la Joana, a Barcelona; La Pahissa del Marquet, a Sant Llorenç Savall; el Konvent de Cal Rosal; l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, i el segell discogràfic The Indian Runners.

Els recitals s'han pogut organitzar, també, gràcies a la coordinació amb els ajuntaments dels municipis on s'han celebrat.

Finalment, amb la voluntat de posar en diàleg la poesia amb altres disciplines artístiques, el cicle d'enguany ha comptat, com els de cada any, amb un element musical en tots els recitals. Per tal de donar solidesa a la proposta, s'ha teixit una aliança amb el segell discogràfic The Indian Runners, que s'ha encarregat de curar la selecció de músics per a vuit dels recitals del cicle, proporcionant artistes que formen part de les seves agrupacions que sumessin i complementessin les propostes poètiques. Gràcies a aquesta col·laboració, han participat en el cicle Pau Lanzetta (teclat) i Lluç Valverde (clarinet i saxo) de La Ludwig Band; Albert Girons (guitarra) de La Sentina; Marta Torrella (veu) de Tarta Relena; Xantal Rodríguez (guitarra) de Remei de Ca la Fresca, i Bru Ferri (teclat) i Neus Borrell (veu).

En total, enguany han participat en el cicle **23 poetes, 10 músics** i un grup musical, i als espectacles presencials hi han assistit un total de **490 persones**.

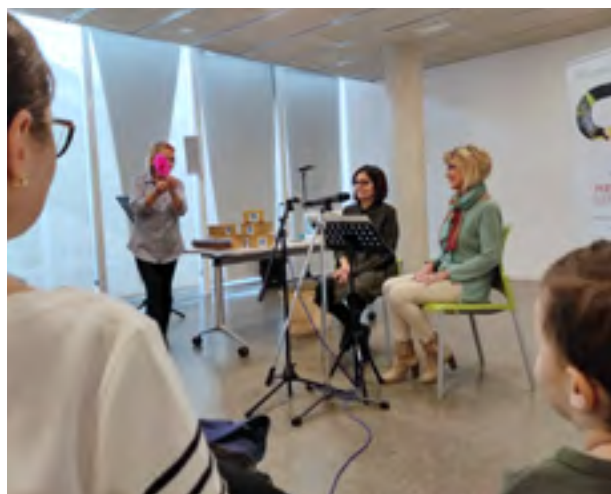
El cost total del programa ascendeix a 24.856,74 €, que preveuen la filmació i edició de vídeos de 13 recitals (9.498,48 €), els costos de l'edició del material gràfic i els costos de gestió.

Els recitals de **Poesia als parcs** es filmen en vídeo, i els poemes recitats es poden veure i sentir a Internet, a la pàgina web de la Xarxa de Parcs Naturals i al **canal de YouTube del programa**, que enguany ha tingut 48.725 visualitzacions.

Dins l'àmbit de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona, es fa el recital *Plouen poemes!, poemes per a infants*, a càrrec de **Vanesa Amat, M. Carne Bernal i Isabel Muntañá**. L'espectacle es va celebrar el 8 d'octubre al Centre Cívic de Tavèrnoles i hi van assistir 15 persones.

Activitat per a infants *Plouen poemes!* a Tavèrnoles. Font: Arxiu XPN

Un moment de l'actuació de «Poesia als parcs» al Centre Cívic de Tavèrnoles. Font: Tramoia

Parcs en concert

«**Parcs en concert**» és un cicle musical anual que es desenvolupa als parcs i espais naturals protegits de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona.

Anomenat anteriorment «Música als parcs», aquest cicle presenta un seguit de propostes musicals de gran qualitat en què la música entra en diàleg amb l'entorn natural. Es tracta de propostes artístiques que transiten per estils diversos, des de la música d'autor fins al folk, el pop i la cançó mediterrània i d'arrel.

El programa «Parcs en concert» acull tant actuacions musicals com recitals poètics acompanyats de música, i es converteix en un espai de transversalitat artística. És un cicle en què la veu humana és la protagonista principal. La part més natural dels instruments acompanya a conèixer pinedes i vinyes, rouredes, fagedes i alzinars.

El cicle «Parcs en concert» té com a finalitats:

1. Dinamitzar i promoure el patrimoni musical i poètic català.
2. Afavorir la creació artística i la difusió i visibilització de músics catalans i de qualitat.
3. Dinamitzar culturalment els diversos municipis en què el cicle de concerts té incidència i afavorir la descentralització cultural.
4. Promoure el diàleg intercultural a través dels llenguatges artístics i, particularment, de la música.
5. Promoure l'economia local i de proximitat dels territoris que configuren la Xarxa de Parcs Naturals col·laborant amb el programa «Parc a taula».
6. Divulgar i fer pedagogia entorn del valor de la preservació i el respecte dels àmbits i espais naturals.
7. Promoure el coneixement de la nostra cultura a través del patrimoni natural, cultural i paisatgístic present a la Xarxa de Parcs Naturals.

Podeu consultar tota la informació a la [pàgina web del cicle Parcs en concert](#).

Concert al parc de les Set Fonts, a Sant Julià de Vilatorrada. Font: Neandertal Records

Les cantadores Sandra Monfort i Mar Pujol van presentar el 10 de setembre els seus respectius projectes musicals en el concert que, dins la programació del cicle «Parcs en concert», es va realitzar al parc de les Set Fonts de Sant Julià de Vilatorça, en l'àmbit de l'Espai Natural de les Guillerries-Savassona. Una setantena de persones van gaudir de les creacions de les joves cantadores.

Les primeres notes de Mar Pujol, jove cantadora emergent de Prats de Lluçanès, ja parlaven d'una música intimista, nascuda de la quotidianitat i amb altes dosis poètiques. La música, les dones i la vida rural són els tres pilars que inspiren les seves composicions: melodies carregades d'aire pur i resistència popular, que s'enfilen en una proposta terrenal i etèria alhora.

Al seu costat, l'alacantina Sandra Monfort presentava el seu primer treball discogràfic, *Niño Reptil Àngel*, una proposta que s'encamina cap a la fusió de la tradició i la modernitat. Irreverent i gens ortodoxa, la cantadora valenciana reivindica el paper de la dona a l'hora d'explicar la història i d'entendre el present, amb lletres sorgides des de les entranyes i d'altres que recullen els cants populars del nord al sud d'Espanya.

El concert va aplegar unes setanta persones en un indret màgic, el parc de les Set Fonts, al bell mig de l'Espai Natural de les Guillerries-Savassona, a Sant Julià de Vilatorça. A més, una quinzena de participants van poder gaudir de la visita guiada al municipi que va oferir Ineditours abans de l'inici del concert.

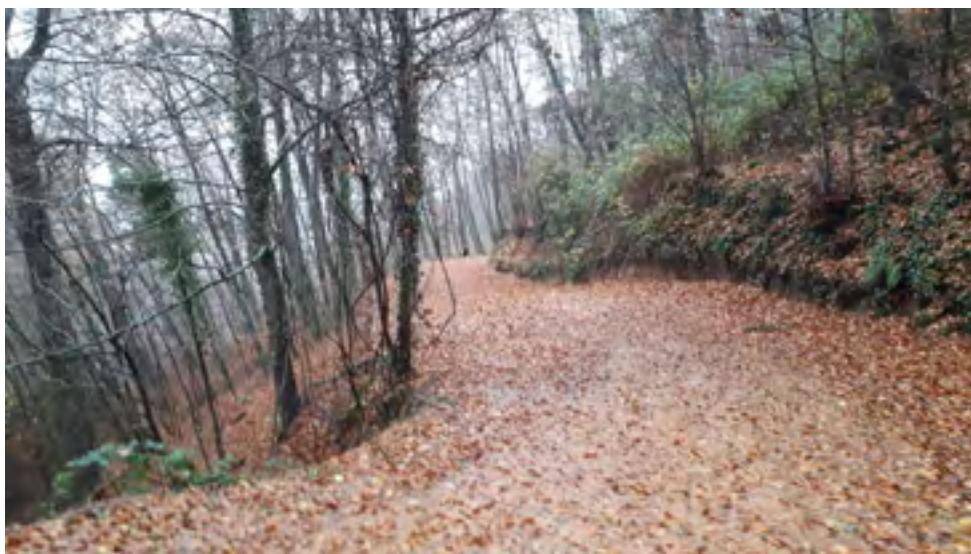
4.2.2. Infraestructures i serveis generals

Manteniment de la xarxa viària

El Pla especial de protecció i millora de l'Espai Natural de les Guillerries-Savassona estableix una xarxa viària bàsica, detallada al Pla de camins, que és el resultat de seleccionar els camins d'ús públic i d'altres que es consideren estratègics per configurar l'estructura bàsica global de l'Espai Natural. Aquesta xarxa de camins té una longitud total de 135,6 km.

Des del Consorci es van fer diverses intervencions d'urgència, destinades a garantir la transitabilitat per la xarxa viària bàsica (tallada d'arbres caiguts, retirada d'esllavissades, arranjamet del ferm de pistes forestals, etc.). La inversió total realitzada va ser de 1.443,54 €, i les obres van ser executades per l'empresa Excavacions Carrera.

També es va fer el manteniment de la secció de servei en un total de 8 km, que va dur a terme Excavacions Rossell amb un pressupost de 3.448 €.

Arranjament del ferm de la xarxa viària. Font: Arxiu XPN

Senyalització

Actuacions d'instal·lació de nova senyalització, manteniment i reposició

Durant l'any 2022 s'ha fet el manteniment de la senyalització dels itineraris existents i de la resta de senyalització que hi ha a l'Espai Natural, així com la proposta de nova senyalització necessària per a l'establiment de nous equipaments i projectes dins de l'àmbit de l'Espai Natural. Aquesta feina ha suposat una inversió de 13.836,03 € en materials i s'ha pogut dur a terme gràcies al personal tècnic, de manteniment i guarderia de l'Espai Natural.

En relació amb les pistes i carreteres, s'ha col·locat la nova senyalització de les masies de Sant Julià de Vilatorrada i Tavèrnoles, seguint la normativa gràfica de la Xarxa de Parcs. També s'ha millorat la senyalització per a la regulació de l'accés motoritzat a la vall de Sau, d'acord amb les necessitats detectades en la posada en funcionament de la prova pilot 2021 del projecte. Finalment, s'ha fet l'encàrrec de la senyalització de les masies a Vilanova de Sau, d'acord amb el projecte redactat, que es preveu rebre-la i col·locar-la durant l'any 2023.

D'altra banda, pel que fa als itineraris senyalitzats, s'ha treballat en els encàrrecs de la senyalització del nou itinerari a Tavèrnoles, «Itinerari de descoberta dels insectes», i de la millora de la senyalització de l'itinerari adaptat de Can Mateu, que inclou un plafó adaptat amb llenguatge braille i elements tàctils per a persones amb visibilitat reduïda.

Millora de la senyalització de la vall de Sau. Font: Arxiu XPN

Gestió de residus i recollida d'escombraries

Contractació d'un servei de neteja periòdica d'espais exteriors

Un dels objectius del Pla especial de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona és dur a terme actuacions per disminuir l'impacte paisatgístic de certes activitats, com és la presència de deixalles i abocaments. En aquesta línia, a l'Espai Natural s'identifiquen uns espais on hi ha un ús públic força abundant i continuat. En aquests llocs s'ha decidit fer una tasca periòdica de neteja i retirada de residus durant tot l'any, i de forma més intensa a les èpoques de màxima afluència, per evitar el deteriorament paisatgístic i vetllar per mantenir un bon estat de conservació.

El 2020 es va fer una licitació per quatre anys per fer aquesta tasca de neteja periòdica d'espais exteriors a l'àrea d'esplai de la Font Trobada (Folgueroles), l'aparcament de Sant Feliu de Savassona i entorns (Tavèrnoles), l'aparcament del coll de Terrades i entorns (Masies de Roda), el camí del Parador a Can Mateu (Vilanova de Sau), entorns del pantà de Sau i l'àrea d'esplai del pantà de Sau (Vilanova de Sau).

Recollida de deixalles. Font: Arxiu XPN

L'empresa adjudicatària del concurs ha estat la Fundació TAC Osona. La inversió que s'ha fet el 2022 en aquest contracte ha estat de 6.704,99 €. Aquestes actuacions de manteniment s'han contractat fins l'any 2024.

Gestió dels abocaments al medi natural

S'ha coordinat amb els ajuntaments del Consorci la retirada d'abocaments al medi natural, amb personal propi (abocaments poc importants) o contractació d'empreses externes (en el cas d'abocaments més importants). Durant el 2022 s'han produït 12 incidències per abocaments, que han suposat una despesa total d'uns 694,89 € entre contractació de la retirada dels abocaments de més volum i les taxes de deixalleria.

Abocament de deixalles a Tavèrnoles. Font: Arxiu XPN

4.3. Ús públic i educació ambiental

4.3.1. Creació i manteniment d'equipaments

Actuacions a la xarxa d'equipaments

Una de les tasques més importants que es duen a terme a l'Espai Natural és la de fer el manteniment dels equipaments d'ús públic, tant dels de gestió directa com dels que es troben en règim de concessió administrativa. En aquest sentit, cal destacar, tant en manteniment com en inversions, les accions que permeten estar al dia en matèria de legalització d'activitats, les millores encaminades a millorar el funcionament des del punt de vista de l'activitat que desenvolupen, i les centrades en ús d'energies renovables i eficiència energètica.

Actuacions de manteniment a les àrees d'esplai

Durant el 2022 s'han fet diverses actuacions de manteniment i de millora a les àrees d'esplai gestionades pel Consorci de l'Espai Natural. En resum, aquestes actuacions, a càrrec del personal de manteniment de l'Espai Natural, han estat:

Àrea d'esplai	Actuacions
Font Trobada	Repàs periòdic de la vegetació
	Repàs de la signatura d'en Verdaguer
	Manteniment de passeres de fusta
	Eliminació d'espècies invasores
	Neteges
Vernets de Ca la Martra	Repàs periòdic de la vegetació
	Manteniment del mobiliari de fusta
	Neteges
Pantà de Sau	Repàs periòdic de la vegetació
	Manteniment del mobiliari de fusta
	Millora de la senyalització
	Neteges
Font Seca	Repàs periòdic de la vegetació
	Manteniment del mobiliari de fusta
	Neteges

Treballs de manteniment de camins. Font: Arxiu XPN

Manteniment de les àrees d'esplai. Font: Arxiu XPN

Obres de condicionament interior de la planta baixa de la seu del Consorci de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona (fase 2)

L'edifici que allotja la seu del Consorci de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona va ser construït el 2009, és de planta rectangular de 12,0 × 8,0 m, i superfície construïda de 96,0 m² per planta.

Consta de planta baixa i primera planta, i està construït sobre una fonamentació correguda i amb uns tancaments perimetrals a la planta baixa, a base de murs de contenció de formigó armat i de fàbrica de maó ceràmic, amb la corresponent cambra aïllant. A la planta pis, els tancaments són de maó ceràmic i cambra aïllant. La coberta està formada per un encadellat sobre biguetes pretensades i teula àrab, i forma un pendent a dues aigües. Les dues plantes es comuniquen interiorment per una escala i per un petit muntacàrregues.

Actualment, a la primera planta hi ha el vestíbul, amb una zona administrativa i d'atenció al públic, una sala de reunions, una oficina de treball, un lavabo d'ús general i distribuïdors de separació de l'escala i el muntacàrregues. Entre el vestíbul/administració i la sala de reunions hi ha una separació amb transparència perquè es pugui mantenir la visual exterior de la finestra amb arc, que està ubicada a la part posterior de l'entrada de la planta pis.

El març de 2018 es va redactar el *Projecte de condicionament interior per a oficina i sala de reunions a la seu del Consorci de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona*, per part de la Gerència de Serveis d'Espais Naturals. La planta baixa contenia un espai central de magatzem de materials i garatge de vehicles, que ja es va modificar en una primera fase d'actuació, una faixa lateral amb una sala de descans que serveix també com a menjador i dos recintes de lavabos, un per a homes i un per a dones, on hi ha un rentamans, un vàter i una dutxa.

El 2021 es van contractar les obres per dur a terme la primera fase de reforma i arranjament parcial de la planta baixa per condicionar una sala de reunions i una sala arxiu. També es van executar els treballs d'impermeabilització del mur contra el terreny, de manera que es va solucionar el problema de les humitats i infiltració d'aigua al fossar del muntacàrregues.

L'actuació que s'ha iniciat a final de 2022 consisteix en el desenvolupament de la segona fase d'intervenció del projecte: el condicionament de la planta baixa per completar les actuacions iniciades en la primera fase (zona administrativa i sala de reunions polivalent), amb la remodelació dels vestuaris per al personal de l'equipament de l'*office*, armaris, acabat de les instal·lacions elèctrica i de climatització, i instal·lació de calefacció, ventilació i veu i dades, entre altres actuacions.

Les obres s'han contractat amb Jordi Sanglas Pujol i tenen un cost de 45.090,05 euros.

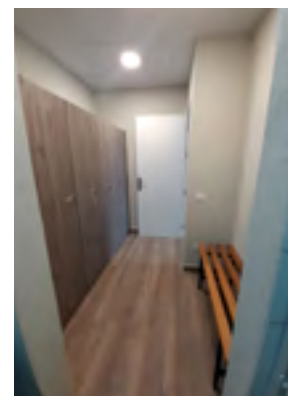
Estat de la zona recreativa abans de les obres. Font: Arxiu XPN

Zona recreativa després de la reformes. Font: Arxiu XPN

Taquilles per al vestuari abans de les obres. Font: Arxiu XPN

Vestuari després de la reformes. Font: Arxiu XPN

Pla d'actuacions per a l'ordenació de l'ús públic i la conservació de l'àrea d'aparcament del coll de Terrades

L'àrea d'aparcament del coll de Terrades, per la seva singularitat (panoràmica sobre el pantà de Sau) i per la seva situació geogràfica (punt estratègic per fer caminant l'itinerari fins al monestir de Sant Pere de Casserres), concentra actualment un elevat nombre d'usuaris que l'utilitzen d'aparcament, malgrat que no està condicionada per a aquesta finalitat, fet que comporta problemes de regulació d'ús i de conservació de l'entorn. Per aquest motiu, es van portar a terme un conjunt d'actuacions per habilitar aquesta zona d'aparcament.

Les obres van consistir en:

- Anivellament de l'aparcament, treball que va implicar poc moviment de terra, atès que pràcticament estava anivellat. S'hi va estendre una capa de 5 a 7 cm de tot-u degudament compactat, per millorar el drenatge del ferm de l'aparcament, i se li va donar un pendent constant del 2% en direcció al punt més baix, que és la part frontal, més allunyada de la carretera.
- L'espai d'aparcament es va delimitar en part del seu perímetre amb una tanca formada per una palissada de fusta de castanyer cosida amb filferro d'acer galvanitzat i subjectada a pilars de fusta instal·lats cada 2 m. L'alçada d'aquesta tanca és de 150 cm, i la longitud, de 100 m.
- Es va fer una franja de baixa combustibilitat per a la prevenció d'incendis a tot el perímetre de l'aparcament. Aquesta franja de protecció té una amplada de 25 m.

Estat inicial. Font: Arxiu XPN

Treballs sobre el ferm. Font: Arxiu XPN

Els treballs van tenir un cost de 9.645,96 euros. L'empresa contractada va ser Excavacions Carrera SL.

Tanca perimetral. Font: Arxiu XPN

Adquisició d'una caseta de fusta per al personal informador de l'aparcament de Sant Feliuet de Savassona

S'ha adquirit una caseta de fusta per tal de poder millorar les condicions de treball del personal informador que en algunes èpoques de l'any se situa a l'aparcament de Sant Feliuet de Savassona, segona zona amb més afluència de visitants de l'Espai Natural, situat al terme municipal de Tavèrnoles.

L'adquisició, el transport i la instal·lació de la caseta de fusta ha tingut un cost de 4.623,16 euros, i ha anat a càrrec de l'empresa Anigami Aventura SL.

Caseta de fusta per al personal informador de l'aparcament de Sant Feliuet de Savassona. Font: Arxiu XPN

Millora de l'aparcament de l'àrea d'esplai del pantà de Sau

Es va formigonar part de l'accés al pàrquing 3 de l'àrea d'esplai del pantà de Sau; les obres les va executar l'empresa Excavacions Carrera SL per un import de 4.138,18 euros.

Millora de la regulació dels accessos al pantà de Sau

En el camí rural asfaltat que va de Can Mateu al coll de Terrades, dins el marc del projecte per a la regulació de l'ús públic a la vall de Sau, es van instal·lar dues barreres per tal de fer efectiva la regulació dels accessos al pantà de Sau. Els treballs els va dur a terme per l'empresa Excavacions Carrera SL, per un import de 1.670,33 euros.

Estat final de l'accés al pàrquing de l'àrea d'esplai del pantà de Sau. Font: Arxiu XPN

4.3.2. Activitats d'ús públic, educació ambiental i comunicació

Estratègia d'educació ambiental de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona

En el marc de l'estratègia d'educació ambiental, l'any 2022 s'han iniciat els treballs per a la implementació del **Pla marc d'educació ambiental i voluntariat de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona (2022-2026)**.

Aquest pla és una adaptació a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona del **Pla estratègic d'educació i voluntariat ambiental als parcs naturals de Catalunya (2019-2022)**, promogut per la Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya, i defineix unes línies estratègiques bàsiques i consensuades com a referents per als diferents espais naturals de la XPN en matèria d'educació ambiental i voluntariat.

Alhora, aquest pla marc té com a objectiu facilitar als equips gestors dels parcs la planificació, el disseny, l'execució i l'avaluació de les propostes, els programes i les actuacions d'educació ambiental i voluntariat que s'han de concretar en l'elaboració, de forma participada, d'un programa específic d'educació ambiental i voluntariat del parc, en cadascun d'aquests espais naturals, i que s'anirà concretant en anys venidors.

Els educadors ambientals són essencials en la sensibilització del públic escolar. Font: Arxiu XPN

Pla d'ús públic de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona

L'ús públic és un element determinant en la gestió i planificació d'un espai natural protegit. El repte al qual vol donar resposta el Pla d'ús públic de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona consisteix a oferir un ús públic de qualitat i ajustat a les demandes dels usuaris, que prioritzi la conservació del patrimoni natural i cultural, el foment del desenvolupament econòmic, la participació dels diferents actors implicats, l'educació ambiental i la comunicació i divulgació.

Aquest document és la renovació del Pla d'ús públic de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona per al període 2021-2026. En aquest pla es fa una diagnosi de la situació actual de l'oferta i la demanda de l'ús públic en l'Espai Natural, una valoració sobre el grau d'execució de les actuacions i els objectius plantejats en el Pla d'ús públic 2008-2013, i una observació/comparativa de les principals dades de la diagnosi de 2008 i les actuals, mantenint, en general, l'organització per programes que es plantejava en el Pla de 2008, que és la que proposa Europarc Espanya.

L'ús públic és un dels elements importants a tenir en compte en la gestió i planificació d'un espai natural protegit. El repte consisteix a oferir una experiència satisfactòria i saludable als visitants, mantenint la seva contribució al desenvolupament econòmic, i, alhora, conservant els valors del patrimoni natural i cultural de l'espai. Amb aquesta finalitat, es proposen una sèrie d'actuacions i estudis, i es busca obtenir complicitats per a aquesta conservació i respecte compartits.

El document s'estructura en tres grans blocs:

Antecedents i justificació

Es tracta d'un apartat de caràcter introductor i que ens situa en un marc de referència legal i conceptual.

Diagnosi

En aquest bloc s'analitzen l'oferta i la demanda de l'ús públic al parc, així com la incidència que tenen o poden tenir en el desenvolupament socioeconòmic local i l'impacte sobre el medi natural.

Model futur de l'ús públic

Es defineix un model d'ordenació de l'ús públic mitjançant l'establiment de diferents programes que prenen forma amb la planificació i l'execució de determinades actuacions. Podeu consultar la informació completa del Pla d'ús públic de l'Espai Natural.

Dades de freqüentació

El Consorci de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona recull dades del nombre de visitants que reben els centres i els punts d'informació de l'Espai Natural, així com també del nombre de persones que visiten dos dels espais més freqüentats: l'àrea d'esplai del pantà de Sau, a Vilanova de Sau, i la zona de Sant Feliuet de Savassona, a Tavèrnoles.

a) Nombre d'usuaris dels centres i punts d'informació

Fins l'any 2016, l'Espai Natural rebia una mitjana de 9.500 usuaris a l'any. A partir del 2017 hi va haver una disminució de les visites als centres d'informació i el 2022 es van comptabilitzar 7.645 persones (vegeu la taula).

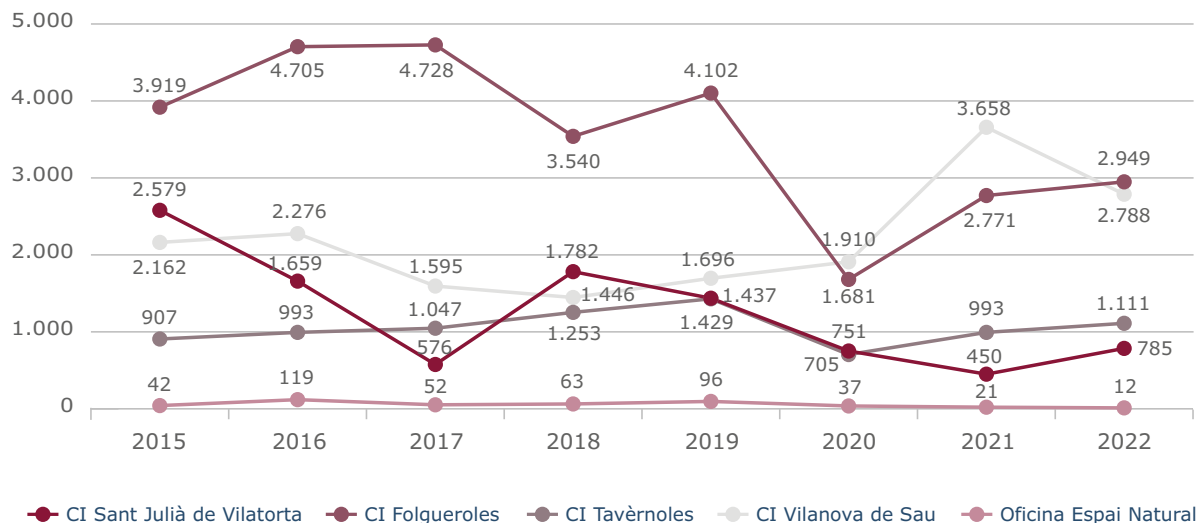
Nombre total de visitants per any a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona

Any	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Visitants	9.609	9.752	7.998	8.084	8.760	5.084	7.893	7.645

Si observem les dades per cada centre d'informació, enguany el nombre total de visitants es manté molt similar respecte al de l'any 2021, tot i que augmenta en tots els centres d'informació menys al de Vilanova de Sau, en el qual hi ha una disminució notable. Aquesta disminució s'atribueix al funcionament del sistema de regulació d'accésos de la vall de Sau, que estableix un personal d'informació que dona la benvinguda als visitants, de manera que ja atén les primeres demandes i menys persones tenen la necessitat de passar pel centre d'informació.

Aquest any, l'estació en la què s'han atès més usuaris als centres d'informació ha estat la primavera però cal tenir en compte que, com ja s'ha comentat, en aquesta anàlisi no s'hi ha tingut en compte els usuaris atesos pel desplegament de la regulació de la vall de Sau, els quals es concentren més a l'estiu i a la tardor.

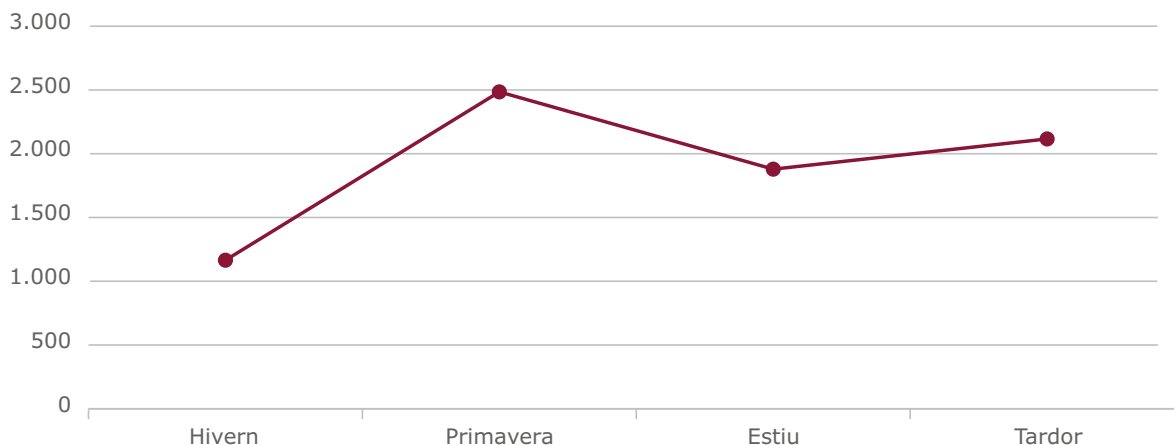
Evolució del nombre de visitants per any i centre d'informació a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona

Nombre de visitants per estació a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona (2022)

Estació	Hivern	Primavera	Estiu	Tardor
Visitants	1.165	2.485	1.879	2.116

Visitants per estació de l'any a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona (2022)

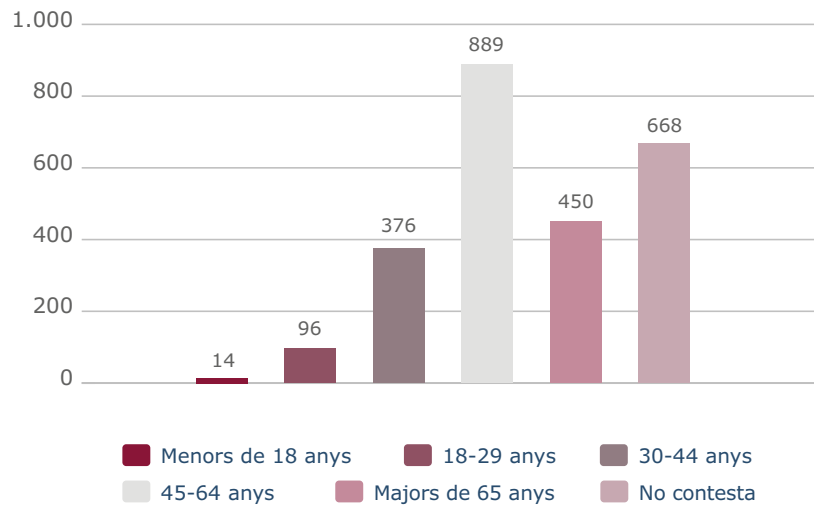

Tipologia i edat dels usuaris

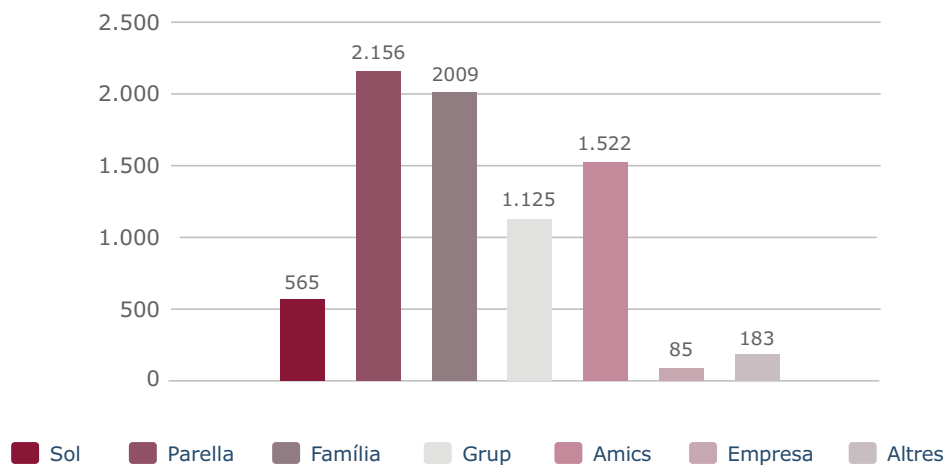
De la mateixa manera que en els darrers anys, les dades recollides durant el 2022 mostren que els usuaris dels equipaments de l'Espai Natural pertanyen majoritàriament al grup d'edat d'entre els 45 i els 64 anys i venen principalment en família o en parella. A les figures 3 i 4 es pot observar la distribució en funció del grup d'edat i amb qui viatgen.

Grups d'edat dels usuaris

Tipologia de visitants

Procedència i interessos de l'usuari

Pràcticament la totalitat dels visitants de l'Espai Natural són catalans i passen pels centres d'informació principalment per demanar informació general de l'Espai Natural per fer senderisme o per fer visites al patrimoni cultural.

b) Nombre de visitants a la zona del pantà de Sau i a la de Sant Feliuet de Savassona

El 2018 es va iniciar la implantació a l'Espai Natural d'un mètode de càlcul que pretén establir un procediment per fer una estimació de la freqüentació (nombre anual de visitants). Se segueix el mateix mètode que s'està implantant a la resta de parcs de la XPN, amb l'objectiu de poder tenir dades comparables entre anys i espais.

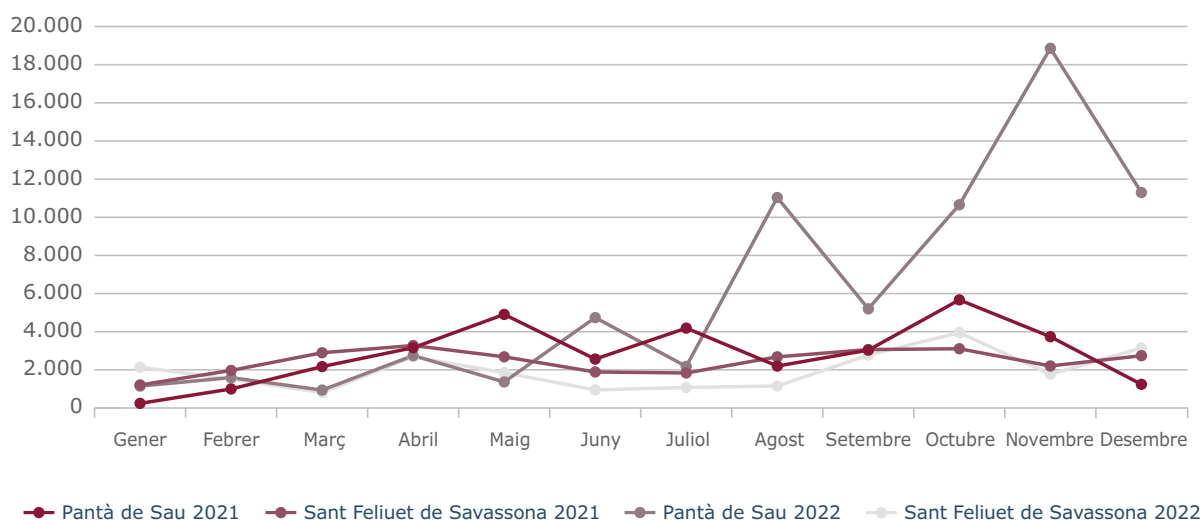
Per a l'aplicació d'aquest sistema cal determinar un factor de càlcul que s'obté del recompte de cotxes que es fa en punts d'accés rellevants de cada parc. En el cas de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona, s'ha triat l'aparcament de l'àrea d'esplai del pantà de Sau (Vilanova de Sau) i l'aparcament de Sant Feliuet de Savassona (Tavernoles).

Durant el 2022 s'ha continuat la presa de dades del nombre de visitants d'aquests dos espais. Enguany, la sequera ha generat un interès extraordinari a l'entorn del pantà de Sau que s'ha traduït en un augment molt important dels visitants a partir de l'agost (uns 30.000 visitants més que al 2021 respecte del còmput total anual). A la taula següent hi ha el total de visitants estimat durant el 2022 i al gràfic de sota es pot observar l'augment de visitants al pantà de Sau respecte de 2021.

Visitants als punts de màxima freqüentació de l'Espai Natural (2022)

Aparcament	Totals mensuals (visitants/mes)												Total anual
	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre	
Pantà de Sau	1.148	1.593	939	2.748	1.365	4.738	2.180	11.034	5.200	10.656	18.858	11.298	71.759
Sant Feliuet	2.138	1.512	804	2.681	1.852	946	1.076	1.152	2.774	3.950	1.774	3.145	23.803
Total anual del recompte de vehicles als aparcaments en tot el parc													95.562

Visitants als punts de màxima freqüentació de l'Espai Natural (2022)

Viu el parc a l'escola

El programa «Viu el parc a l'escola» és la línia educativa del programa «Viu el parc».

Està adreçat principalment als **alumnes de 5è curs de primària de les escoles públiques que es troben dins l'àmbit territorial d'algun dels espais naturals protegits** que conformen la Xarxa de Parcs Naturals (XPN) de la Diputació de Barcelona.

El principal objectiu d'aquest programa és la realització d'un seguit d'activitats ludicoformatives que permetin **als infants descobrir el ric patrimoni natural i cultural** de l'espai natural protegit de la XPN més proper al seu municipi.

Per tal d'assolir aquests objectius, el programa escolar consta de **tres fases**. Una primera fase a l'aula, amb una sessió conduïda per un/a educador/a ambiental. Una segona fase al parc, amb la celebració d'una jornada ludicoformativa als espais naturals protegits, i, finalment, una tercera fase que els infants duen a terme a l'aula de l'escola en forma de treball posterior que pretén ser el recull dels coneixements adquirits durant les dues primeres fases.

La **jornada festiva** consisteix en una sortida a l'Espai Natural per a tots els alumnes participants en el programa. Durant la jornada es fan cinc activitats ludicoformatives en format divers: joc de pistes, taller plàstic, itinerari de descoberta i presentació d'una persona vinculada al territori. La jornada festiva es fa als entorns de l'ermita de Sant Feliu de Savassona, situada al terme municipal de Tavèrnoles. Aquest entorn és un espai privilegiat per descobrir alguns dels aspectes més rellevants que caracteritzen el parc i la conservació del seu patrimoni històric, i permet conèixer els elements del passat que fan de fil conductor de les activitats.

L'alumnat participant ha rebut el llibre *La Xara i el Pau i la fadrineta de Sau*.

Resum del programa «Viu el parc a l'escola» a l'Espai Natural de les Guillerries-Savassona (2022)

Municipis	Escoles	Grups classe	Alumnes
Folgueroles	1	2	35
Sant Julià de Vilatorrada	2	2	39
Vilanova de Sau	1	1	9
Total	4	5	83

Per a més informació, podeu consultar el web [Viu el parc a l'escola](https://parcs.diba.cat/web/viuelparcescola/el-joc).

<https://parcs.diba.cat/web/viuelparcescola/el-joc>

Cliqueu a la imatge per anar al joc

<https://youtu.be/TVuxJ8OtDE0>

Altres col·laboracions amb les escoles de l'Espai Natural

A l'espera del desplegament complet del programa educatiu «Guilleries-Savassona a l'escola», es duen a terme col·laboracions puntuals amb les escoles. Durant el 2022 s'han fet les col·laboracions següents:

- Escola Bellpuig de Sant Julià de Vilatorrada
  - Sessió de mamífers i vegetació. 1r de primària. A càrrec de la Guarderia de l'Espai Natural. Març de 2022.
  - Sessió de ratpenats. 2n de primària. A càrrec de la Guarderia de l'Espai Natural. Abril de 2022.
- Institut Escola Mossèn Cinto de Folgueroles
  - Sessió d'ocells. 1r de primària. A càrrec de la Guarderia de l'Espai Natural. Març de 2022.
  - Sessió de mamífers i vegetació. 2n de primària. A càrrec de la Guarderia de l'Espai Natural. Març de 2022
  - Sessió de geologia: La pedra de Folgueroles. A càrrec de Jordi Vilà. Març de 2022.
  - Sessió de geologia: El relleu. A càrrec de Jordi Vilà. Març de 2022.
- Escola Les Roques de Vilanova de Sau
  - Seguiment de caixes niu.
  - Seguiment de l'ecosistema de la bassa de l'àrea d'esplai dels Vernets de Ca la Martra a Vilanova de Sau.
  - Seguiment de les orenetes. Maig de 2022.

Dia Europeu dels Parcs i Setmana de la Natura 2022

El **Dia Europeu dels Parcs** és una efemèride ambiental promoguda per la Federació Europarc que commemora la declaració dels primers parcs naturals europeus a Suècia, el 24 de maig de 1909. Coincidint amb el Dia Europeu dels Parcs (24 de maig), la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona ha celebrat al llarg dels anys diferents actes: fins l'any 2007 la Quinzena Verda, posteriorment la Quinzena de la Xarxa de Parcs Naturals i des de l'any 2008 el Dia Europeu dels Parcs.

El 2022, després d'una edició de 2021 encara marcada per la pandèmia, l'efemèride es va poder celebrar de manera presencial, sota el lema «Som natura. Reflexionar, restaurar, reconectar». La Xarxa de Parcs Naturals va promoure prop d'una vuitantena d'activitats gratuïtes per commemorar aquesta efemèride: passejades i visites guiades, exposicions, conferències, projeccions, jornades de portes obertes, concerts, tallers, matinals festives, banys de bosc, sessions de contacontes o activitats de voluntariat, entre d'altres. Cal destacar que 31 biblioteques que formen part del programa «Parcs i biblioteques, naturalment!» han participat en aquesta efemèride duent a terme 25 activitats i amb la presència d'uns 700 participants.

En total, doncs, per al Dia Europeu dels Parcs es van programar un total de 79 activitats en 11 parcs, totes gratuïtes i la majoria de caràcter familiar, amb 1.910 persones participants.

El Dia Europeu dels Parcs sempre va lligat a la **Setmana de la Natura** que promou la Xarxa de Conservació de la Natura (XCN). Amb el lema «Només un planeta», es va celebrar, com ja és habitual des de fa set anys, del 22 de maig (Dia Internacional de la Biodiversitat) al 5 de juny (Dia Mundial del Medi Ambient). Durant els 15 dies de la Setmana de la Natura es van organitzar a tot l'àmbit català un total de 566 activitats per conscienciar sobre la importància de tenir cura de la natura i el territori, amb unes 303 entitats implicades i 26.872 persones participants.

Activitat «Som la vall de Sau» a Vilanova de Sau.
Font: Anigami.

Dia Europeu dels Parcs i Setmana de la Natura a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona (2022)

Enguany, l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona ha ofert tres activitats:

- Activitat «Som la vall de Sau», a l'àrea d'esplai del pantà de Sau, el 28 de maig. Hi van participar 17 persones.
- Passejada guiada «Madrones i llitons. Llegendes de vora l'aigua», el 29 de maig a Folgueroles. Hi van participar 10 persones.
- «Bany de bosc», a Vilanova de Sau, el 4 de juny. Hi van participar 20 persones.

Passejades guiades

El programa anual «Passejades guiades» són sortides que s'adrecen a un públic general i familiar i que permeten conèixer, a través del guiatge d'experts coneixedors del territori, el ric patrimoni natural i cultural dels espais naturals de la Xarxa de Parcs Naturals. Hi ha sortides d'observacions nocturnes, d'aus migratòries i aus nidificants, sortides dedicades al paisatge geològic, a la fauna i la flora, i sortides de descoberta del patrimoni construït i de la petjada de l'home en el territori.

Podeu consultar tota la informació al [web de Passejades guiades](#).

L'Espai Natural de les Guilleries-Savassona participa per primera vegada en el programa «Passejades guiades» de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Per a aquest primer any, us proposem 10 passejades que tenen per objectiu ajudar a conèixer millor el patrimoni natural i cultural dins del seu àmbit, posar-lo en valor i fomentar-ne la conservació.

Data	Nom de la passejada	Municipi/s per on transcorre
27/2/22	La Domus del Pi, les carboneres i el sotacingles	Vilanova de Sau
27/3/22	Bolets i laberints de pedra	Tavèrnoles
24/4/22	Olors de natura	Vilanova de Sau
29/5/22	Madrones i llitons: llegendes de vora l'aigua	Folgueroles
26/6/22	El mar a Sant Julià de Vilatorça	Sant Julià de Vilatorça
23/7/22	La nit a les Guilleries	Vilanova de Sau
28/8/22	Ruta de la vida a pagès	Tavèrnoles
18/9/22	Resplendors de l'alba	Folgueroles-Tavèrnoles
23/10/22	Bany de bosc	Vilanova de Sau
27/11/22	Ruta de l'aeròdrom	Sant Julià de Vilatorça

Coneguem els nostres parcs

El curs 2021-2022 s'ha realitzat la 39a edició del programa [Coneguem els nostres parcs](#), que ha continuat amb la tranquil·litat del curs anterior després del gran impacte de la pandèmia de la COVID-19 en les activitats del programa.

Des de la Secció d'Ús Públic i Educació Ambiental s'ha portat a terme la gestió global del programa, mentre que l'organització i la prestació de les tasques docents va a càrrec de l'empresa Lavola Anthesis, mitjançant un contracte de serveis. Enguany, el pressupost executat ha estat de 76.367,50 € (IVA inclòs).

Aquest programa s'adreça a les escoles públiques i concertades de la província de Barcelona, concretament als alumnes i professors de sisè curs d'educació primària, amb l'objectiu de donar a conèixer els espais protegits de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona.

Aquest també és un programa que compta amb suport municipal. En aquest sentit, s'ofereix una ajuda econòmica als ajuntaments que participen en el programa per finançar el transport escolar el dia de la sortida al parc. Aquesta ajuda es gestiona mitjançant la fórmula d'un fons de prestació, a través del **Catàleg de Serveis** de la Diputació de Barcelona, que aquest 2022 ha suposat el finançament de fins a un 70% de les despeses dels ajuntaments en la contractació dels autocars. L'import total atorgat ha estat de 59.998 €, que han servit per cobrir el transport de 8.412 alumnes de 71 municipis.

«Coneguem els nostres parcs» és un programa accessible i que presta atenció a la diversitat de l'alumnat. Consta de tres fases. Una **primera fase** a l'escola, que té com a finalitat donar informació sobre la Xarxa de Parcs Naturals i introduir els principals conceptes teòrics que després tindran una aplicació pràctica durant l'itinerari pedagògic guiat de la segona fase. La sessió la condueix el professor o tutor del centre, amb el suport dels recursos i materials educatius recollits al web del programa i que es poden preparar a través d'un entorn de formació digital de la plataforma web. En centres d'educació especial i en aquells considerats de màxima complexitat, aquesta sessió es fa presencialment a l'aula i està conduïda per un educador ambiental. En aquesta primera fase hi han participat 954 alumnes de 23 escoles classificades com a màxima complexitat de 14 municipis.

La **segona fase** del programa consisteix en un itinerari pedagògic guiat per un espai natural de la Xarxa de Parcs, dinamitzat per un monitor o monitora especialista en medi ambient. La **tercera fase** consisteix en un concurs de participació voluntària entre les escoles participants i pretén fer reflexionar als alumnes sobre l'experiència de la sortida i els continguts apresos.

Enguany hi han participat **8.412 alumnes de 201 escoles** d'un total de **71 municipis**.

Enguany, a l'itinerari de l'**Espai Natural de les Guilleries-Savassona** no s'hi ha inscrit cap escola.

L'entitat encarregada de les tasques de monitoratge és Aprèn. Serveis Ambientals, sccl.

Durant el 2022, el [web de Coneguem els nostres parcs](#) ha tingut 2.585 visites.

Programa educatiu «Guilleries-Savassona a l'escola»

El programa d'educació ambiental «Guilleries-Savassona a l'escola» té com a objectius donar a conèixer el medi natural més proper i afavorir la presa de consciència de les problemàtiques ambientals del territori; fomentar i promoure el sentit de pertinença de la població local a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona, i, alhora, experimentar una nova via d'aprofundiment en la funció didàctica i lúdica dels espais protegits.

És un programa que s'adreça a les escoles situades als municipis que es troben dins de l'àmbit de l'Espai Natural, que està promogut i finançat pel Consorci de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona, i conceptualitzat i elaborat pel Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis de la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya i el Grup de Recerca, Coneixement i Didàctica de la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya.

Els primers contactes amb les escoles per posar en funcionament el programa es van fer el 2018, i durant el 2019 es va començar a treballar en la proposta de l'estructura general del programa. La pandèmia de la COVID-19 va comportar una aturada en l'evolució del projecte, que es va reprendre durant el 2021 amb la conceptualització de l'estructura general de les unitats didàctiques i una proposta de temàtiques per a les diferents unitats didàctiques, que responien al currículum educatiu i eren consensuades amb les escoles. També es va treballar en la conceptualització de la primera unitat didàctica per al cicle superior de primària: *La truita en perill! Investiguem l'ecosistema de la riera Major*.

L'any 2022 es va portar a terme la prova pilot de la primera unitat didàctica a les escoles Bellpuig (Sant Julià de Vilatorrada) i Les Roques (Vilanova de Sau), i l'Institut Escola Mossèn Cinto (Folgueroles). Aquesta prova pilot va permetre incorporar millores a la proposta inicial a partir de l'experiència de les escoles per posar-les a la pràctica durant el curs següent.

També durant el 2022 es va fer la conceptualització d'una nova unitat didàctica, *Investiguem la biodiversitat!*, per als nens i nenes del cicle inicial de primària. Per a aquesta unitat didàctica es farà la prova pilot durant el 2023.

Activitats «Gaudim del parc!»

L'Espai Natural de les Guilleries-Savassona ofereix periòdicament, dins del programa «Gaudim del parc!», activitats gratuïtes per donar a conèixer els valors del patrimoni natural i cultural de l'Espai Natural.

Durant el 2022 s'han organitzat tres activitats, que són les següents:

Activitat de seguiment de petits mamífers

El dia 2 de juliol, coincidint amb el 13è dia dels ratolins, es va fer un taller matinal sobre els petits mamífers a Sant Julià de Vilatorrada.

Els experts del Museu de Ciències Naturals de Granollers expliquen la importància que tenen aquests mamífers en la cadena tròfica i la biodiversitat, i com en fan el seguiment de les poblacions a l'Espai Natural.

Activitat de petits mamífers a Sant Julià de Vilatorrada. Font: Marc Vilella

Presentació del llibre *Gorgues, entre el lleure i la conservació*, de Vicença Acuña, Mira Petrovic, Josep Pueyo i Anna Freixa

La publicació es va presentar el dia 14 d'octubre a Sant Hilari Sacalm.

Gorgues, entre el lleure i la conservació és el segon títol de la col·lecció Guilleries - Aigua i Territori, una iniciativa de la Càtedra de l'Aigua, Natura i Benestar, amb el suport de l'Ajuntament de Sant Hilari Sacalm, el Consorci de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona, la UVic-UCC i la Universitat de Girona, que es publica a Eumo Editorial.

Presentació del llibre *Gorgues, entre el lleure i la conservació*. Font: Càtedra de l'Aigua, Natura i Benestar

En aquest treball s'analitza l'impacte de l'activitat recreativa, especialment del bany i l'ús dels marges, a nou gorgues del massís de les Guilleries, el Montseny i la vall del Brugent. La presència humana ha augmentat molt als espais naturals més propers, sobretot a conseqüència de la pandèmia i principalment a l'estiu, quan les gorgues i els rius són freqüentats per banyistes i excursionistes. Això pot fer empitjorar la salut dels ambients i posar en risc la supervivència d'algunes espècies animals i vegetals.

Aquesta publicació es pot baixar gratuïtament d'aquí: <https://www.catedraaigua.cat/publicacions>

Dibuixem bolets!

El 17 de desembre es va dur a terme un taller de dibuix naturalista sobre els bolets de l'entorn proper, a càrrec de Bruna Roqué, al Centre Cívic de Tavèrnoles.

Taller de dibuix naturalístic a Tavèrnoles. Font: Arxiu XPN

Participació en exposicions i fires, i presentacions i mitjans de comunicació

21a Fira del Llibre de Muntanya de Vic

El 2022, la 21a Fira del Llibre de Muntanya es va celebrar el cap de setmana del 4, 5 i 6 de novembre al recinte firal El Sucre de Vic. La fira és un compendi sobre el muntanyisme en què editorials i llibreries especialitzades i centres excursionistes prenen protagonisme i ofereixen les millors publicacions relacionades amb el món de la muntanya i la natura en tots els seus aspectes. En aquesta edició, la Xarxa de Parcs Naturals (XPN) va participar en la fira amb una exposició del Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny, i diversos materials divulgatius (publicacions, fullets, tríptics) de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona, el Parc del Castell de Montesquiú i el Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny.

Exposició a la Fira de Muntanya de Vic. Font: Arxiu XPN

Mostra de turisme d'Osona del Mercat del Ram de Vic i Fira de les Guïlleries de Sant Hilari Sacalm

A la mostra de turisme d'Osona del Mercat del Ram de Vic (del 8 al 10 d'abril de 2022), l'Espai Natural de les Guïlleries-Savassona va compartir estand amb el Parc del Castell de Montesquiu. A l'espai s'hi s'oferia material divulgatiu i informatiu de tots dos espais naturals i s'atenia les persones interessades.

L'any 2022, l'Espai Natural també va ser present a la Fira Guïlleries de Sant Hilari Sacalm (15 i 16 d'octubre) i va compartir estand amb l'Ajuntament de Vilanova de Sau, amb diferents materials informatius.

La participació en aquestes mostres permet fer visible l'Espai Natural com a espai natural protegit i difondre les bones pràctiques a l'hora de visitar-lo.

Estand de l'Espai Natural a la Fira Guïlleries de Sant Hilari Sacalm.
Font: Arxiu XPN

Estand de l'Espai Natural a la Mostra de Turisme del Mercat del Ram de Vic.
Font: Arxiu XPN

Activitats amb voluntariat a l'Espai Natural

Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals

El **Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals** (CVPN) és un projecte de participació i sensibilització ambiental obert a totes les persones usuàries de la Xarxa de Parcs Naturals. Amb aquest objectiu principal d'educació ambiental i d'enfortiment dels vincles entre la ciutadania i els nostres parcs, el CVPN promou i vehicula la participació voluntària en el manteniment i gestió dels espais protegits.

Podeu consultar les [memòries anuals d'activitats del CVPN](#).

Recollida de deixalles a l'entorn del pantà de Sau

L'Espai Natural de les Guïlleries-Savassona, Geocaching Sau i l'Ajuntament de Vilanova de Sau van col·laborar en l'organització d'una recollida de deixalles amb persones voluntàries a la vora del pantà de Sau, com ja es va fer el 2021, quan es van recollir restes que havien quedat, sobretot, a les raconades arran del temporal Glòria.

La jornada es va celebrar el dia 13 de novembre i va aplegar més d'un centenar de persones, que van recollir 960 kg de brossa al voltant del pantà. Els voluntaris eren persones del municipi i d'arreu de Catalunya sensibilitzades amb la conservació del medi ambient i, en especial, de l'entorn natural de la vall de Sau.

Deixalles recollides durant la jornada. Font: Arxiu XPN

L'activitat va voler aprofitar el baix nivell del pantà per accedir a zones on normalment no es pot actuar i extreure les deixalles. Algunes de les deixalles tenien una certa antiguitat i grans dimensions, com, per exemple, un caiac o un matalàs. També se'n van trobar d'aquelles que, malauradament, són més habituals en aquest tipus de recollides: ampolles, bidons, llaunes i plàstics diversos.

A l'activitat es va oferir un esmorzar, es va fer *geocaching* i un sorteig entre els participants.

Voluntaris de l'activitat de recollida de deixalles al pantà. Font: Arxiu XPN

Voluntariat a Sant Romà de Sau: nova bassa al Mas Francesc

La Societat Catalana d'Herpetologia, en el marc d'un acord de custòdia a la finca Mas Francesc, al municipi de Vilanova de Sau, va portar a terme una activitat de voluntariat amb el suport de la guarderia de l'Espai Natural.

En aquesta activitat es va col·locar una gran lona impermeable per a la creació d'una nova bassa, es va cobrir amb terra i es va tancar amb una tanca perimetral per evitar l'entrada de senglars. L'objectiu era proporcionar nous espais per als amfibis, amb refugis i plantes autòctones.

Bassa per a amfibis a la finca Mas Francesc de Vilanova de Sau. Font: Oriol Baena

Exposició itinerant de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona

Un dels objectius de gestió dels parcs de la Xarxa de Parcs Naturals és la divulgació i sensibilització vers el públic visitant dels valors del patrimoni natural i cultural que els parcs han de protegir i conservar. En aquest sentit, les exposicions itinerants són un element clau en aquest procés de divulgació i sensibilització ambiental.

L'any 2016 es va dissenyar una exposició itinerant del Parc de la Serralada de Marina que ha tingut un èxit notable i que segueix itinerant entre diferents equipaments del parc i altres espais propers. Atès l'èxit assolit i l'acceptació general per part del gran públic que ha suposat la itinerància, s'ha replicat el model seguint la mateixa línia, estructura i materials en una **exposició itinerant per a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona**.

La itinerància de l'exposició durant el 2022 ha estat:

- De l'1 al 29 d'abril, al Parador de Sau.
- Del 29 d'abril al 27 de maig, a l'Institut Escola Mossèn Cinto de Folgueroles.
- Del 27 de maig al 31 de desembre, al Centre d'Informació de Vilanova de Sau.

Exposició al Centre d'Informació de Vilanova de Sau.
Font: Arxiu XPN

Exposició a l'Institut Escola Mossèn Cinto de Folgueroles.
Font: Arxiu XPN

Articles de divulgació en revistes locals

L’Espai Natural de les Guilleries-Savassona col·labora de forma periòdica amb les revistes municipals del seu àmbit, mitjançant la publicació d’articles de divulgació sobre aspectes relacionats amb la gestió, la conservació o l’ús públic de l’Espai Natural.

Durant el 2022 s’han escrit diversos articles per a aquestes revistes locals dels municipis de l’Espai Natural:

- Revista municipal *Vilatorta*, de Sant Julià de Vilatorrada
  - Núm. 92. En marxa la segona edició del programa «Passejades guiades».
  - Núm. 93. *Let’s clean*, una jornada per recollir les deixalles de l’entorn natural.
  - Núm. 94. «Parcs en concert» amb Sandra Montfort i Mar Pujol.
- Revista municipal *La Falguera*, de Folgueroles
  - Núm. 56. La regulació de vehicles a la Vall de Sau.
- Revista municipal *La Rella*, de Tavèrnoles
  - Núm. 46:
    - El diputat delegat d’Espais Naturals de la Diputació de Barcelona visita l’Ajuntament de Tavèrnoles.
    - Segona edició del programa «Passejades guiades».
  - Núm. 47. *Plouen poemes!*, a Tavèrnoles, organitzat per l’Espai Natural de les Guilleries-Savassona, en el marc del cicle «Poesia als parcs».

Article publicat a la revista *Vilatorta*. Font: *Vilatorta*, Sant Julià de Vilatorrada

Foment de l’accessibilitat a l’Espai Natural

Material accessible

Per tal d’afavorir l’accessibilitat a l’Espai Natural com a recurs educatiu i de gaudi, el parc s’ha anat proveïnt del material adaptat següent:

Conte: *La Xara i el Pau i la Fadrineta de Sau*, dins la col·lecció *La Xara i el Pau*, editat en llenguatge braille (producció a càrrec de la Fundació ONCE).

Fitxes didàctiques: fitxes de fauna que inclouen una tria de diferents animals que es troben a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Són accessibles als usuaris cecs o amb discapacitat visual, però el seu disseny multisensorial les fa universals. Contenen text explicatiu en braille i macrocaràcters, i imatges en relleu per a l’exploració tàctil. Aquestes fitxes es desen en una maleta on també hi ha uns cubs amb els sons característics de cada animal.

També s’han elaborat deu fitxes de flora corresponents a les espècies més emblemàtiques, que inclouen un dibuix en relleu, un text explicatiu en lletres de gran format sobreimpressionades en braille i l’olor corresponent a cada espècie. La realització va anar a càrrec de Mònica Surís.

Mapes tàctils: mapa esquemàtic de l’espai en relleu i en braille, de mida DIN A3, dut a terme per l’empresa TouchGraphics. El parc disposa de cinc mapes tàctils.

A l’oficina de l’Espai Natural hi ha un material adaptat que podeu sol·licitar en préstec *in situ* (millor anticipadament) emplenant una fitxa.

Joëlette: la Joëlette és una cadira tot terreny dotada d'una única roda que permet la pràctica del senderisme a qualsevol persona amb discapacitat o amb mobilitat reduïda, fins i tot en casos de gran dependència, sempre amb l'ajuda de dos o més acompanyants experts. L'espai natural encara no disposa de cap unitat, però pot sol·licitar-ne a la Xarxa de Parcs.

Terceres rodes: rodes frontals adaptables a cadires de rodes convencionals que adequen la mateixa cadira a un ús per a pista de muntanya que no presenti desnivells importants. Aquestes rodes s'acompanyen de reposapeus, casc i guants. L'espai natural en té una unitat.

Dossier d'itineraris: guia en braille de flora i fauna associada a l'itinerari de Can Mateu. Realitzat per l'empresa ComAcess.

Barres direccionals: milloren el treball de guiatge en l'acompanyament de persones amb deficiència visual. L'espai natural en té una unitat.

A banda d'aquest material, s'ha seguit prestant serveis per atendre aquests col·lectius. Un exemple d'aquest servei són les sortides amb les Joëlette que hi ha en alguns parcs de la Xarxa de Parcs Naturals. A l'Espai Natural de les Guilleries, aquestes sortides amb Joëlette han estat dinamitzades per l'empresa Aprèn, tant per atendre peticions d'usuaris particulars com sortides de grups escolars participants en algun dels programes pedagògics que duu a terme la Xarxa de Parcs Naturals o hi col·labora.

Podeu trobar aquests i altres materials i serveis de suport a l'accessibilitat al web [Accessibilitat a la Xarxa de Parcs Naturals](#).

Tercera roda. Font: Arxiu XPN

Barra direccional. Font: Arxiu XPN

Dades web, xarxes socials i aplicacions mòbils de l'Espai Natural

El portal web de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona ofereix informació de la gestió dels parcs entorn dels eixos de la conservació de la biodiversitat, l'ús públic i l'educació ambiental, i també el foment del desenvolupament socioeconòmic.

Allotja 41 webs i 17 seccions web. Dotze dels webs corresponen als parcs de la Xarxa de Parcs Naturals, i els altres 29 corresponen a webs de temàtiques transversals específiques de programes culturals, lúdics, d'educació ambiental, de turisme sostenible, de conservació de la biodiversitat, de gestió forestal, de serveis i equipaments, d'itineraris, i d'accessibilitat, entre altres. També inclou webs específics de programes europeus, així com també d'informació de les activitats i notícies dels parcs que gestiona la Diputació de Barcelona.

Des del portal web es pot accedir a les xarxes socials pròpies, gestionades o cogestionades: Facebook (setze pàgines), Twitter (set comptes), Instagram (dotze comptes) i YouTube (dotze canals), així com també als webs de la resta de parcs de Catalunya gestionats per la Generalitat de Catalunya. A final de 2022, i per tal d'optimitzar recursos, es tanquen les pàgines de Facebook del Parc d'Olèrdola i del Parc del Foix i es fusionen amb la del Parc del Garraf, que passa a anomenar-se Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix.

Dades d'ús del web, xarxes socials i app del parc

Web	Pàgines visitades	28.673
Itineraris	Nombre d'itineraris	22
	Visites	1.215
Wikiloc	Nombre d'itineraris	27
	Seguidors	498
	Descàrregues	458
Activitats	Nombre	54
Notícies	Nombre	45
Facebook	Seguidors	2.227
Instagram	Seguidors	2.174
Apps	Usuaris	4.864
	Visualitzacions	136.639

A partir del 2018, les apps de cada parc han quedat integrades en una única app de tots els parcs, «Parcs Naturals», i no es pot discriminar individualment. Es donen xifres de les dues apps, l'app «Itineraris Parcs» i l'app «Parcs Naturals».

4.4. Activitats de coordinació i governança

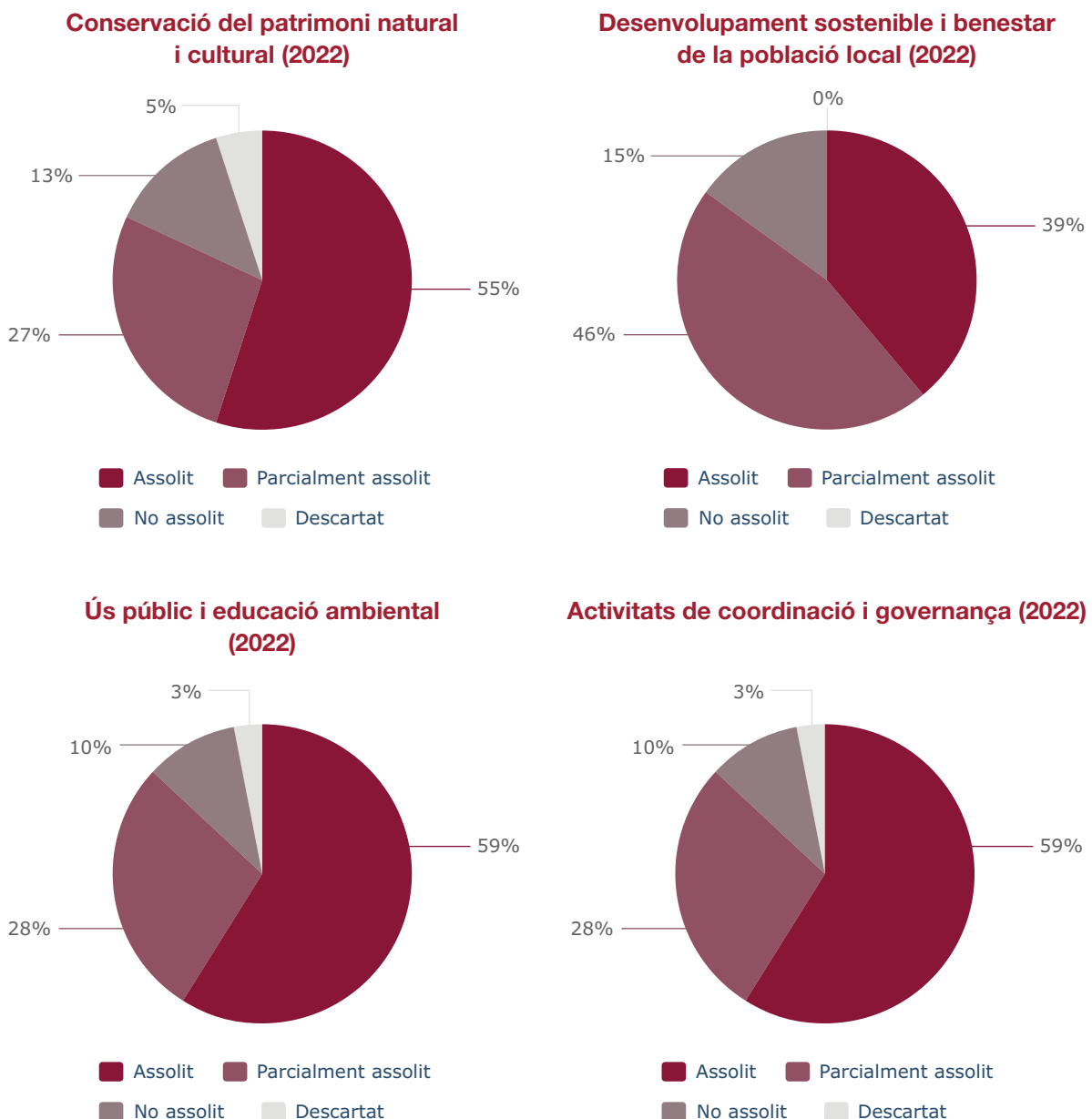
4.4.1. Activitats de planificació i participació

Programació d'objectius i actuacions. Indicadors d'execució

Per tal de poder fer el seguiment i l'avaluació de l'estat d'execució del programa d'activitats, es disposa del mòdul «SIRGA» de l'aplicació SIGEP, on s'introdueixen els principals objectius i actuacions que es preveu dur a terme durant l'any, i a cadascuna de les actuacions se li associa un indicador d'estat d'execució i un responsable del seguiment.

L'estat d'execució d'aquests indicadors es revisa periòdicament durant l'exercici i així es pot disposar d'una diagnosi ràpida de l'avenç en l'assoliment dels objectius proposats.

Semestralment es publiquen al web els gràfics de l'estat d'execució del programa de cada parc, desglossats en els quatre subprogrames. Així, en l'any actual, el resultat final va ser el que es pot veure en els gràfics següents:

Reunions de l'Assemblea General del Consorci de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona

Durant el 2022 s'han fet quatre reunions ordinàries:

24 de febrer de 2022, sessió telemàtica (15 assistents)

Ordre del dia:

1. Aprovació de l'**acta de la sessió anterior**, si escau.
2. Designació del vicepresident del Consorci.
3. Resolucions de gerència i presidència.
4. Proposta d'increment retributiu al personal del Consorci per aplicació de la Llei 22/2021, de 28 de desembre, per la qual s'aproven els pressupostos generals de l'Estat per a l'exercici 2022.
5. Actualització de l'encomanda de gestió i aprovació del conveni per a l'assumpció per part de la Diputació de Barcelona de les funcions d'assistència en la gestió econòmica local (ASGEL).
6. Liquidació del pressupost de l'exercici 2021.
7. Aprovació inicial de la modificació pressupostària 2/2022.
8. Aprovació del Pla d'objectius per a l'exercici 2022.
9. Plantejament de la regulació dels accessos a l'àrea d'esplai del pantà de Sau i pla per a la creació dels serveis.
10. Informacions diverses.
11. Precs i preguntes.

29 de juny de 2022, Ajuntament de Sant Sadurní d'Osormort (12 assistents)

Ordre del dia:

1. Aprovació de l'**acta de la sessió anterior**, si escau.
2. Resolucions de gerència i presidència.
3. Donar compte de la liquidació del pressupost 2021.
4. Aprovació inicial de la modificació pressupostària 2/2022.
5. Donar compte de la resolució de presidència d'atorgament de subvencions per al foment de les explotacions forestals i les empreses agrícoles-ramaderes, la millora dels habitatges i la restauració del patrimoni arquitectònic a l'àmbit de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona, exercici 2022.
6. Aprovació provisional de l'ordenança fiscal reguladora de la taxa de filmacions i gravacions a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona.
7. **Informe de gestió**: seguiment i grau d'execució trimestral dels objectius aprovats.
8. Informacions diverses. Regulació de l'accés al pantà de Sau, estudiant UdG, memòria 2021.
9. Precs i preguntes.

6 d'octubre de 2022, Ajuntament de Vilalleons a Sant Julià de Vilatorrada (13 assistents)

Ordre del dia:

1. Aprovació de l'**acta de la sessió anterior**, si escau.
2. Resolucions de gerència i presidència.

3. Convenis de col·laboració entre el Consorci de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona i els ajuntaments de Folgueroles, Sant Julià de Vilatorrada, Tavèrnoles i Vilanova de Sau, relatius al foment de l'ús públic i les tasques d'informació de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona.
4. Aprovació del compte general de l'exercici 2021.
5. Aprovació de la modificació pressupostària 3/2022.
6. Aprovació inicial del pressupost, les bases d'execució i la plantilla exercici 2023.
7. Informació sobre el resultat de l'auditoria exercici 2021.
8. **Informe de gestió:** seguiment i grau d'execució trimestral dels objectius aprovats.
9. Informacions diverses:
  - Regulació dels accessos al pantà de Sau.
  - Pla d'usos de l'embassament de Sau.
10. Precs i preguntes.

21 de desembre de 2022, Sala Mirador del Centre Cultural de Folgueroles (14 assistents)

Ordre del dia:

1. Aprovació de l'**acta de la sessió anterior**, si escau.
2. Resolucions de gerència i presidència.
3. Pla d'objectius per a l'exercici 2023.
4. Aprovació inicial de l'inventari de béns del Consorci.
5. Bases i convocatòria de subvencions per al foment de les explotacions forestals i les empreses agrícoles-ramaderes, la millora dels habitatges i la restauració del patrimoni arquitectònic a l'àmbit de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona, exercici 2023.
6. Adhesió a la convocatòria de la Diputació de Barcelona per a l'exercici 2024, de subvencions per fomentar activitats forestals, agrícoles, ramaderes, d'empreses de serveis, de millora dels habitatges i restauració del patrimoni arquitectònic, d'entitats culturals, cíviques i esportives, i instal·lacions tèrmiques de biomassa i d'eficiència-estalvi energètic en edificis.
7. Incoació del procediment per a la creació del servei de regulació dels accessos al pantà de Sau.
8. Ratificació de l'adhesió a la pròrroga de l'Acord marc de contractació de la Diputació de Barcelona de subministrament de combustible.
9. Ratificació de la resolució de presidència sobre l'increment retributiu 2022, en aplicació del RDL 18/2022, de 18 d'octubre.
10. Proposta de calendari d'assemblees per a l'exercici 2023.
11. **Informe de gestió.**
12. Balanç econòmic de la regulació d'accessos, campanyes 2021 i 2022.
13. Informacions diverses.
14. Precs i preguntes.

En aquests enllaços trobareu la documentació presentada en les reunions:

- **Informes de gestió.**
- **Actes aprovades.**

Convenis

Una bona part de la gestió del programa d'actuacions es duu a terme mitjançant la signatura de convenis de col·laboració amb entitats o amb altres administracions i per a objectius diversos, com podeu veure a la taula següent:

Tipologia	Conveni del Consorci amb...	Objecte del conveni
Convenis per a la gestió de serveis i equipaments d'atenció als visitants		
	Ajuntament de Folgueroles	Foment de l'ús públic i les tasques d'informació de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona
	Ajuntament de Sant Julià de Vilatorça	Foment de l'ús públic i les tasques d'informació de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona
	Ajuntament de Tavèrnoles	Foment de l'ús públic i les tasques d'informació de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona
	Ajuntament de Vilanova de Sau	Foment de l'ús públic i les tasques d'informació de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona
	Ajuntament de Vilanova de Sau	Cessió d'un edifici municipal per destinar-lo a seu administrativa del Consorci
	Ajuntament de Sant Sadurní d'Osormort	Gestió de l'Espai Natural dins d'aquest terme municipal
Convenis per a la prestació de serveis		
	Ajuntament de Vilanova de Sau	Col·laboració per a l'ús compartit de recursos materials
	Ajuntament de Vilanova de Sau	Prestació del servei de neteja de l'edifici de la seu del Consorci i de l'equipament dels Vernets de Ca la Martra
	Ajuntament de Vilanova de Sau	Cessió d'ús de part del bé de domini públic «Vernets de Ca la Martra» per destinar-lo a àrea d'autocaravanes
	Patronat Casa Museu Verdaguier de Folgueroles	Divulgació dels valors culturals de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona
	Consell Comarcal d'Osona	Manteniment de les rutes del centre BTT Vall de Sau Collsacabra que transcorren per l'Espai Natural
	Associació Catalana de Cases de Colònies de la Fundació Catalana de l'Esplai	Realització d'activitats d'educació ambiental i ús social en l'àmbit de l'espai protegit
Altres convenis		
	ADF Vilanova de Sau	Prevenició d'incendis en l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona
	Societats de caçadors de Folgueroles, Sant Julià de Vilatorça, Tavèrnoles i Vilanova de Sau	Col·laboració general
	Sr. Joan Garolera de Prades, representant de la Societat Turó de Grenys, SA	Col·laboració per al manteniment del camí de Bancells
	Sr. Josep Vergés Viñeta	Col·laboració per al manteniment del camí de l'Arumí
	Sr. Enric Portell Goetz, representant de la finca Castell de Savassona	Desenvolupament del Pla director per a la revalorització i gestió del patrimoni cultural, històric i arqueològic de Savassona, dins l'àmbit de l'Espai Natural i al municipi de Tavèrnoles
	Sr. Xavier Portell Soldevila	Desenvolupament del Pla d'actuacions per a l'ordenació de l'ús públic i la conservació de l'espai de Sant Feliu de Savassona, dins l'àmbit de l'Espai Natural i al municipi de Tavèrnoles
	Diputació de Barcelona	Funcions d'assistència en la gestió econòmica local (ASGEL)
	Càtedra de l'Aigua, Natura i Benestar de la Universitat de Girona, Univeristat de Vic - Universitat Central de Catalunya i l'Ajuntament de Sant Hilari Sacalm	Cooperació científica
	Sr. Jordi Roca Font, Sr. Miquel dels Sants Roca Font i Sra. Núria Roca Font	Conveni de col·laboració entre el Consorci de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona i la propietat de la finca Bac de Sau de les Masies de Roda, per a la cessió transitòria d'una part del bé de domini privat per destinar-lo a aparcament de vehicles.

Relacions externes

Al llarg de l'any s'ha dut a terme tot un seguit d'activitats que han comportat contactes amb altres administracions i institucions vinculades a l'Espai Natural:

- Reunions amb els representants municipals per a la definició del programa anual d'activitats, així com també per fer un seguiment del seu desenvolupament
- Reunions tècniques amb el cos d'agents rurals i representants comarcals del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural (Osona) per coordinar actuacions
- Reunions tècniques amb l'Agència Catalana de l'Aigua per coordinar actuacions
- Participació a l'Assemblea anual de la Càtedra de l'Aigua
- Contactes diversos amb cossos i forces de seguretat: Mossos d'Esquadra i Guàrdia Civil
- Activitats de col·laboració i coordinació amb l'Oficina Tècnica de Prevenció Municipal d'Incendis Forestals i Desenvolupament Agrari de la Diputació de Barcelona
- Reunions de coordinació de prevenció d'incendis amb bombers i associacions de defensa forestal
- Reunions tècniques amb el Consell Comarcal d'Osona per establir col·laboracions, coordinar activitats i participar en accions formatives.

Coordinació general

Algunes de les activitats principals incloses en aquest apartat han estat les següents:

- Reunions setmanals internes de guardes i personal de manteniment
- Participació en les reunions informatives del Servei de Gestió de Parcs Naturals
- Participació en les reunions informatives de la Comissió de Conservació
- Participació en les reunions informatives de la Comissió d'Ús Públic i Educació Ambiental, i de la Secció d'Ús Públic i Educació Ambiental
- Participació en les reunions informatives de la Comissió de Tècnics i Tècniques de Territori
- Reunions periòdiques de coordinació amb el personal de l'Espai Natural
- Reunions de coordinació i seguiment amb els responsables dels equipaments gestionats en règim de concessió administrativa o conveni
- Seguiment de l'execució del programa d'activitats i del pressupost
- Elaboració de la memòria de l'Espai Natural corresponent a l'exercici anterior
- Preparació del programa d'activitats per a l'exercici següent
- Garantia de la dotació, per al personal del parc, de tot l'equipament de protecció individual, per tal de complir el que estableixen la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, i el Reial decret 39/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el reglament dels serveis de prevenció
- Garantia de l'adopció de mesures de seguretat sanitària i la dotació dels equips de protecció específics necessaris per fer front a la situació generada per la COVID-19, d'acord amb les instruccions proposades per les autoritats competents

4.4.2. Activitats generals i de suport

Projecte SIGEP

L'aleshores Àrea d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona va engegar l'any 1997 el projecte **SIGEP** (sistema d'informació geogràfica de gestió de la Xarxa de Parcs Naturals), un sistema d'informació geogràfica de georeferenciació i suport de les activitats de gestió, planificació i conservació dels espais protegits que inclou.

Concebut inicialment com un conjunt reduït d'aplicacions de SIG locals de suport a la gestió del sistema de qualitat dels parcs, el projecte ha anat evolucionant vers un sistema corporatiu en xarxa que té per finalitat registrar, processar i efectuar el seguiment d'una bona part de les tasques de gestió i de coneixement de l'estat dels parcs, segons el Pla estratègic del projecte SIGEP elaborat l'any 2007, prenent com a base un conveni de col·laboració amb el Laboratori d'Informació Geogràfica i Teledetecció (LIGIT) de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Any rere any es va incrementant el volum d'informació alfanumèrica de què es disposa en la base de dades central del sistema, juntament amb les capes d'informació cartogràfica específiques de la gestió dels parcs i generals de referència. També es van dissenyant aplicacions de SIG en entorn web que implementen algunes de les tasques més destacades de gestió dels parcs i que ajuden a garantir la millora continuada de la qualitat de la gestió i fer-ne un monitoratge constant.

Funcionalitats i aplicacions consolidades

Aplicació	Finalitat
Visualitzador SIGEP	Desplaçar-se per les aplicacions i per la base cartogràfica per geolocalitzar enregistraments de totes les aplicacions i facilitar una primera producció cartogràfica simple.
Contactes i <i>mailings</i>	Gestionar les dades de les persones, entitats i empreses que s'enregistren a partir de les aplicacions específiques locals del SIGEP.
Gestió d'informes i expedients	Gestionar tots els processos per a l'elaboració d'informes preceptius o altres formes de resolució (denúncies, escrits, informes...), iniciats a instància de tercers, per iniciativa pròpia o arran de la detecció d'una incidència.
Seguiment i avaluació de la gestió (SIRGA)	Determinar el grau d'assoliment de cada un dels objectius genèrics previstos en l'inici de l'any, a partir de totes les actuacions que cal fer en cadascun dels parcs durant l'annualitat corresponent i basant-se en l'avaluació continuada d'una sèrie d'indicadors específics.
Mòdul de projectes	Gestionar els processos de tramitació dels projectes d'obres i serveis i de l'expedient administratiu de contractació.
Documents i baixades	Gestionar les baixades i documents per accedir a documentació de l'organització o per treballar en la gestió dels usuaris: manuals, plans d'itineraris, plans d'ús públic, models (de contractes, concessions, etc.), enllaços d'interès, baixada de cartografia, eines GIS, etc.
Registre general d'incidències	Unificar l'entrada i l'enregistrament de tots els tipus d'incidència per tal de dotar la gestió dels parcs de més rapidesa i eficiència i evitar demores i confusions sobre el tractament i l'eina a emprar per a cada tipus particular d'incidència, si hom hagués de fer servir una aplicació diferent per enregistrar cada tipus d'incidència.
Incidències del Sistema de Qualitat	Gestionar les incidències que són objecte de sistemes de control de la qualitat de la gestió. També, per extensió, s'utilitza provisionalment per tractar els informes de guarderia relatius a termes que no tenen relació estricta amb la Norma Q de qualitat mentre no hi hagi instal·lada una aplicació de gestió d'informes.
Suggestiments	Gestionar els suggeriments que fan els usuaris en els parcs. Permet fer-ne el seguiment, la gestió i la resolució i avaluar el grau de compliment de la resposta.
Inventari d'equipaments	Crear l'inventari d'equipaments de la Xarxa de Parcs Naturals pel que fa a la descripció i documentació dels serveis que ofereix cadascun dels diferents equipaments.
Incidències d'incendis	Enregistrar i gestionar les incidències que es produeixen en matèria d'incendis forestals, especialment a partir de les dades que recullen els operadors radiotelefònics durant el període de desplegament del Dispositiu de Vigilància d'Incendis d'estiu.
Infraestructures de prevenció d'incendis forestals	Gestionar l'inventari d'elements del Pla de prevenció d'incendis forestals, com ara punts d'aigua i punts de guaita.
Inventari de mobiliari exterior	Gestionar els inventaris dels elements de mobiliari exterior situats als parcs, vies de comunicació o equipaments (baranes, fonts, cadenes...).

Aplicació	Finalitat
Inventari de senyalització	Gestionar els inventaris dels elements de senyalització exterior direccional i informativa situats als parcs i produir fitxes per a la generació de comandes.
Inventari de localitzacions	Gestionar altres inventaris no programats amb una mateixa estructura de dades.

Servei de manteniment integral del SIGEP

Per tal de garantir el funcionament i la millora del SIGEP, es disposa d'un contracte de servei de manteniment integral del sistema d'informació geogràfica de gestió de la Xarxa d'Espais Protegits (SIGEP) de la Diputació de Barcelona.

Els objectius principals són la prestació del servei de manteniment del sistema (correctiu, preventiu i perfectiu, i evolutiu), la prestació de suport de segon nivell i la formació als usuaris, i es descriuen a continuació:

Manteniment del funcionament del sistema

- Manteniment correctiu: aplicació de correccions de totes les incidències tècniques i funcionals que provoquen un comportament inadequat del sistema o un mal funcionament.
- Correcció de dades: modificació sobre el conjunt d'informació del sistema.
- Manteniment perfectiu i preventiu: desenvolupament de solucions tècniques adreçades a les millores del sistema i a la reducció de les accions del manteniment correctiu i la correcció de dades.
- Gestió de canvis i pas a producció: implantació inicial en un entorn de desenvolupament i integració a l'entorn de la producció de modificacions i millores sobre les aplicacions del sistema.
- Administració del servei: accions orientades a garantir el bon funcionament i l'administració de l'entorn web del sistema SIGEP.

Formació i suport

- Suport continuat als usuaris amb atenció permanent de consultes (per correu electrònic, telèfon i *in situ*) i formació en relació amb el conjunt d'aplicacions del SIGEP i/o aplicacions de sistemes d'informació geogràfica.
- Altres formacions derivades de la gestió, el manteniment i la resolució d'incidències quan ha calgut formació a grans grups d'usuaris, quan s'han necessitat millores substancials en els processos de gestió de les diferents aplicacions o quan hi ha hagut versions o aplicacions noves.

Manteniment evolutiu

Simultàniament a les tasques de caràcter correctiu i de formació, també es duen a terme accions de manteniment evolutiu que requereixen una planificació més acurada. El conjunt d'accions de caire evolutiu es fa de manera prioritària al llarg del període de servei de manteniment i té com a objectiu avançar en la millora, optimització i extensió del SIGEP.

Cadascuna de les accions evolutives elabora un cas de treball complet, que agrupa les tasques següents:

- Anàlisi de requeriments d'usuari i requeriments funcionals de les adaptacions o millores
- Especificació detallada de la funcionalitat de les adaptacions o millores
- Disseny funcional i operatiu de les adaptacions o millores
- Programació de les adaptacions o millores
- Redacció de la documentació tècnica d'implementació de les aplicacions millorades
- Redacció o actualització del manual d'usuari de les aplicacions millorades
- Instal·lació i pas a l'entorn de producció de les aplicacions millorades

Mensualment s'elabora un informe que recull les tasques que s'han dut a terme de prestació del servei de **manteniment del sistema**, la prestació de **suport** i la **formació** als usuaris, així com la prestació de **manteniment evolutiu**.

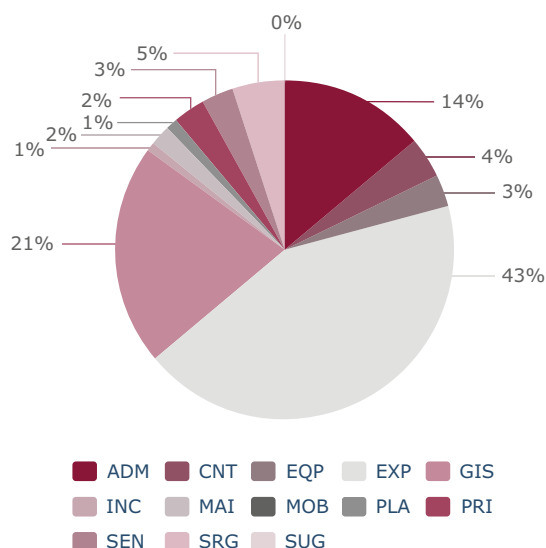
Les atencions prestades per al manteniment del sistema i la resolució d'incidències s'enregistren en l'aplicació de la Relació d'Incidències Correctives (RIC). En cada informe mensual es presenta un resum de les tasques de manteniment que s'han dut a terme; en els apartats d'evolució del servei es mostren les dades de les incidències produïdes i ateses, el manteniment evolutiu, els gràfics i els indicadors segons els acords de nivell de servei estipulats en el contracte.

La disponibilitat de la RIC i l'explotació de les seves dades enregistrades nodreixen el **registre i el seguiment de tasques centralitzat (RSTC)**, que comptabilitza la distribució del temps a cadascuna de les tasques que es porten a terme (correctius, preventius i perfectius, evolutius i suport), analitzat en la prestació del servei de manteniment, formació i suport als usuaris, i la **base de dades de coneixement (BDC)**, que descriu la metodologia emprada per resoldre cadascuna de les atencions i incidències.

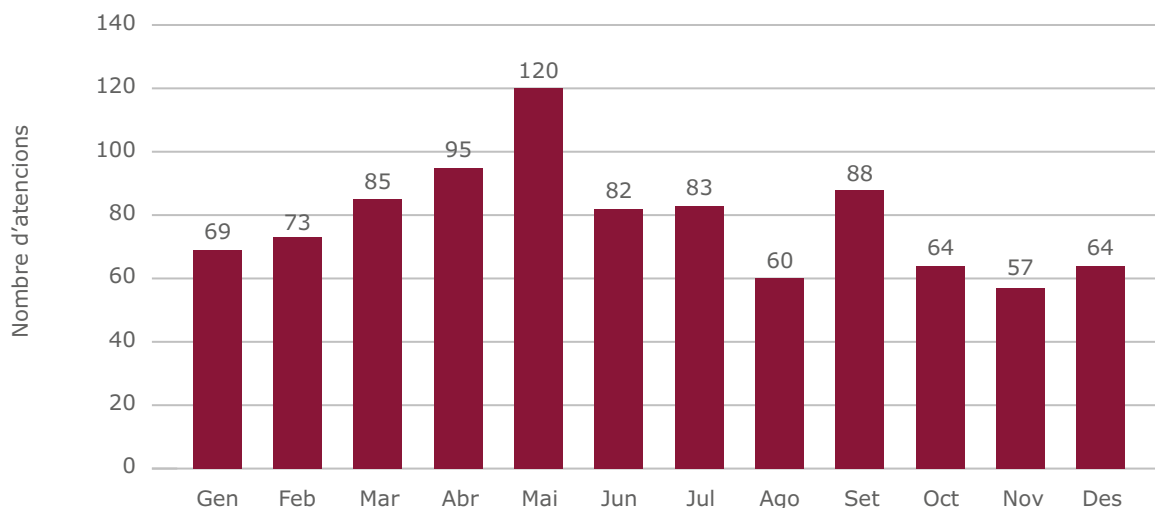
En la taula següent es recullen les **atencions prestades durant tot l'any** en concepte de manteniment, agrupades per tipologies (les dades es refereixen al conjunt de parcs de la XPN):

Abreviatura	Concepte	Atencions
ADM	Administració	173
CNT	Contractes d'obres i projectes	51
EQP	Equipaments	36
EXP	Expedients	544
GIS	GIS	263
INC	Incidències de qualitat	20
MAI	Contactes i mailings	27
MOB	Mobiliari	2
PLA	Infraestructures de prevenció d'incendis	12
PRI	Procediments informatius	36
SEN	Senyalització	33
SRG	SIRGA	65
SUG	Suggestiments	6
Total general		1.268

Distribució percentual de les atencions prestades per tipologia (2022)

Pel que fa al **nombre d'atencions**, l'evolució mensual al llarg de l'any és la que es mostra en el gràfic següent:

Quant al **manteniment evolutiu**, fins ara s'han elaborat els mòduls següents:

Codi	Títol	Descripció
EVO.1	Informes d'activitats (ús públic)	Incorporació de la gestió de dades de les activitats d'ús públic (dates, participants...) i creació d'explotacions
EVO.2	Activitats generals / Agenda	Automatització del calendari de les activitats als parcs
EVO.3	Incidències d'informes de guarderia	Generació i tramitació dels informes de guarderia
EVO.4	Circuit SSG	Creació del circuit dels informes de la Secció de Suport a la Gestió
EVO.5	Mòdul de projectes (SSG)	Aplicació per a la gestió dels projectes d'obres i serveis i de l'expedient administratiu de contractació
EVO.6	Equipaments (ús públic)	Connexió de l'aplicació del SIGEP amb el portal de dades obertes de la web de la XPN
EVO.7	Aplicació d'inventari	Aplicació per a la gestió genèrica d'inventaris
EVO.8	Finques	Creació de la capa de finques i integració en el visualitzador de cartografia
EVO.9	Integració d'expedients a la seu electrònica	Integració del SIGEP amb la seu electrònica de la Diputació de Barcelona i formularis de la Xarxa de Parcs Naturals
EVO.10	Gestor de baixades i documents	Gestió d'un repositori de recursos (eines cartogràfiques, enllaços web, etc.) i models (models de documents per redactar informes, plantilles per elaborar mapes, etc.)
EVO.11	Tramitació dels suggeriments a expedients	Generació del circuit de tramitació de resposta als suggeriments
EVO.12	Conformitat d'expedients (OASJ)	Millores del circuit de tasques del personal de l'OASJ
EVO.13	Personal vacant sense perdre històrics	Baixes i jubilacions (directors, tècnics, guardes): INCQ, SIRGA i EXP
EVO.14	Millores de les aplicacions d'incidències	Fitxa i procediments
EVO.15	Documents	Modificació en la gestió i emmagatzematge dels documents de les aplicacions del SIGEP
EVO.16	Gestió de dades de finques	Ampliació de les explotacions sobre les dades de finques
EVO.17	Finques. Explotacions	Explotacions cartogràfiques sobre les dades de finques
EVO.18	Expedients. Agenda d'activitats	Modificació i aplicació de les dades de l'agenda d'activitats
EVO.19	Mòdul de projectes. Noves funcionalitats	Ampliació de les dades gestionades i dels processos dels circuits
EVO.20	Equipaments. Noves dades web	Adaptació de les dades i explotacions a les millores del web d'equipaments de parcs

Al llarg d'aquest any s'han desenvolupat i posat en servei els evolutius següents:

Codi	Títol	Descripció
EVO.21	Adaptació dels circuits a la nova estructura	Millores en els circuits de l'aplicació d'expedients per adaptar-los a la nova estructura de la Gerència de Serveis de Parcs Naturals al febrer de 2022
EVO.22	Mòdul de projectes. Adaptació a la nova estructura	Millores en els circuits de l'aplicació del mòdul de projectes per adaptar-los a la nova estructura de la Gerència de Serveis de Parcs Naturals al febrer de 2022
EVO.23	Incidències de seguiment d'expedients	Millores en l'aplicació d'incidències de qualitat i informes d'expedients per vincular les activitats i actuacions als informes de guarderia o incidències de qualitat derivades
EVO.24	Mòdul de projectes. Nova tipologia	Millora de l'aplicació del mòdul de projectes per a la gestió de nous tipus d'actuacions: tasques de manteniment o actuacions de contractes menors

Seguiment i control de la normativa

La gestió del pla especial implica el control del compliment de les disposicions del text normatiu i de les diverses normes legislatives vigents relatives als àmbits jurídics relacionats amb l'espai protegit.

Això comporta les activitats de caire juridicoadministratiu següents:

- **Informes** preceptius dels projectes i les activitats que es pretenen desenvolupar en l'àmbit del pla especial.
- Actuacions contra les infraccions comeses, que s'instrumenten bàsicament en la presentació de **denúncies** davant els organismes competents.

A banda d'aquestes qüestions, també hi ha un volum important d'expedients relacionats amb la gestió del pla especial que, sense tenir el caràcter normatiu d'informe o denúncia, impliquen una comunicació formal entre l'espai protegit i la societat. Són tots els **escrits** que es generen arran de consultes, de sol·licituds de subvenció, o com a resultat de l'acció dels guardes del parc, i que comporten un procés de relació amb tercers.

Els expedients tramitats al llarg de l'exercici, agrupats temàticament, són els següents:

Expedients gestionats

Tipologia	Inf.	Den.	Escr.	Total	%
Abocaments / vehicles abandonats				0	0,0
Accidents / Rescats / Recerca de persones				0	0,0
Activitats científiques, culturals i educatives	14			14	10,4
Activitats esportives, turístiques i de lleure	55			55	40,7
Actuacions urbanístiques	19			19	14,1
Altres escrits relacionats amb subvencions				0	0,0
Aplecs, trobades, festes i fires	2			2	1,5
Aprofitaments de recursos naturals (agrícoles, ramaders o miners)				0	0,0
Caça (aprofitaments i PTGC, plans tècnics de gestió cinegètica)				0	0,0
Circulació motoritzada				0	0,0
Filmacions i reportatges fotogràfics	26			26	19,3
Incendis				0	0,0
Informació general				0	0,0
Informes interns de subvencions a ajuntaments				0	0,0
Informes interns de subvencions a particulars				0	0,0
Instal·lacions tècniques	1			1	0,7
Pla de conservació, seguiment i recerca (animals morts o abandonats)				0	0,0
Pla de conservació, seguiment i recerca (fauna/flora)				0	0,0
Pla de conservació, seguiment i recerca (paisatge)				0	0,0
Suggeriments Q				0	0,0
Treballs forestals (aprofitaments i PTGMF, plans tècnics de gestió i millora forestal)	14			14	10,4
Xarxa viària				0	0,0
Altres	4			4	3,0
Total	135	0	0	135	100,0

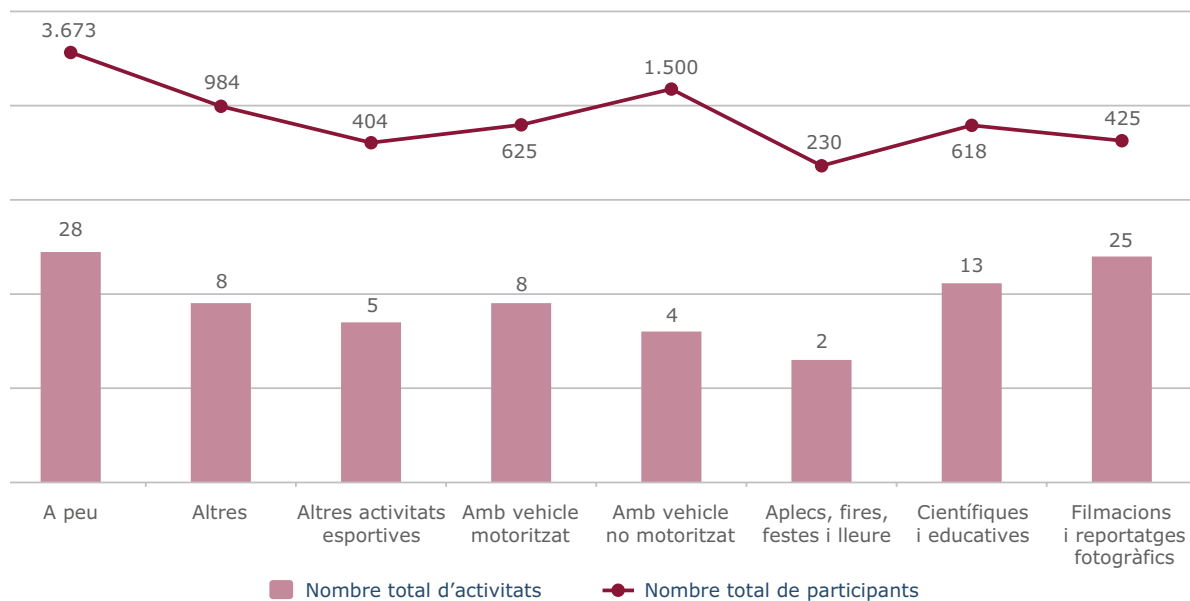
Abreviatures: **Informes** / **Denúncies** / **Escrits**

Activitats d'ús públic informades

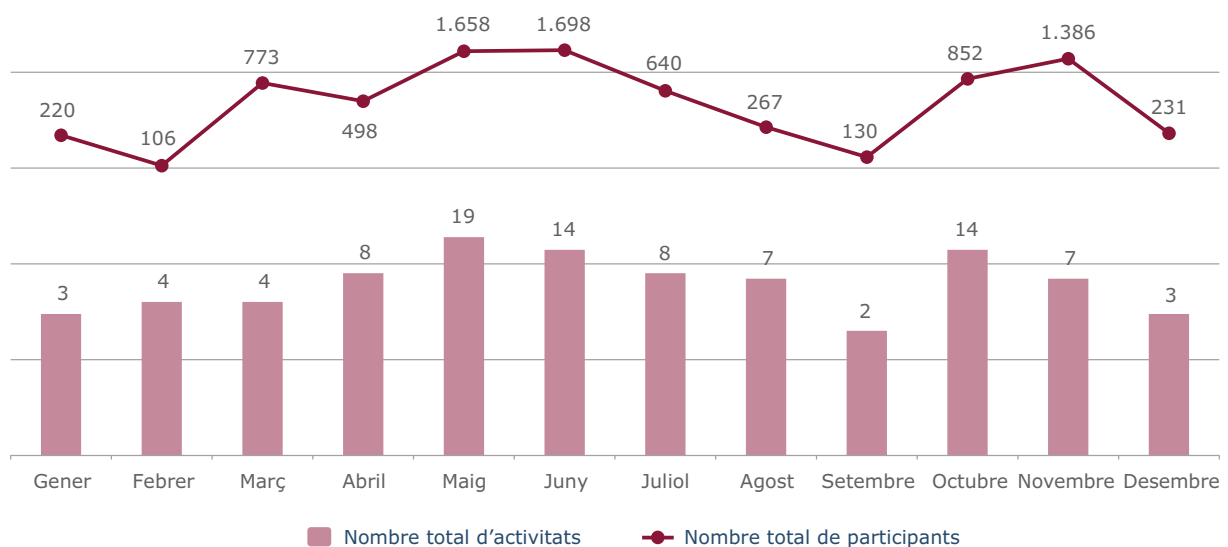
Enguany s'han informat un total de **93 activitats d'ús públic**, amb un total de **8.459 participants**.

Els totals d'activitats i participants, agrupats per tipologia d'activitat i per mesos, així com l'evolució interanual els podeu visualitzar en els gràfics següents:

Distribució per tipologies del nombre d'activitats d'ús públic informades i de participants (2022)

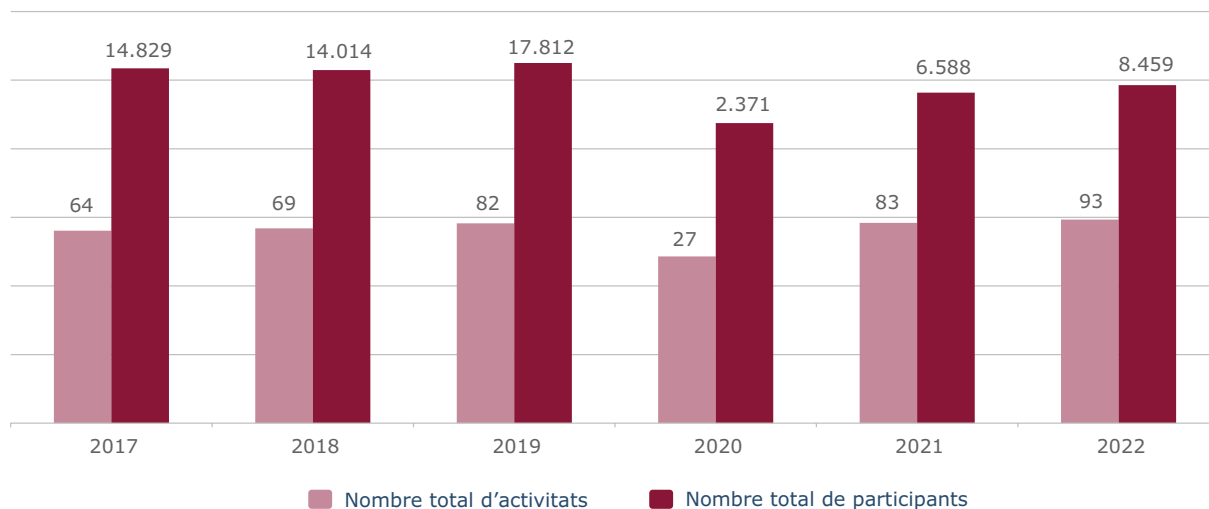

Distribució mensual del nombre d'activitats d'ús públic informades i de participants (2022)

Evolució interanual del nombre d'activitats d'ús públic informades i de participants (2022)

Accions formatives, jornades, seminaris i actes organitzats

El personal de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona ha participat en els cursos següents:

Acció formativa	Data	Durada
Plans d'igualtat al sector turístic - convalidable Biosphere	30/3/22	3 hores
La comunicació i comercialització turística de la sostenibilitat. Ho fem bé? - Biosphere	28/4/22	2 hores
Formació amfibis	27/4/22	4 hores
Jornada de seguiment de la papallona del boix	4/5/22	6 hores
Formació rapinyaires	25/5/22	4 hores
Formació rapinyaires	29/6/22	4 hores
Comunicació inclusiva	21/9/22	3 hores
Nou aplicatiu Gestió de visitants	17/11/22	2 hores
VI Congreso Nacional Logroño - Agentes Forestales i Medioambientales	Del 17 al 19 d'octubre de 2022	3 dies
XXI Congrès ESPARC_Espanya «Per uns espais naturals protegits vius»	Del 18 al 22 de maig de 2022	3 dies
De víctimes a protagonistes: exercitant la responsabilitat (AutoAcredita't)	Del 6 al 13 d'octubre de 2022	2,5 hores
Mentalitat creativa (AutoAcredita't)	Del 6 al 13 d'octubre de 2022	2,5 hores
Elaboració de memòries de gestió (AutoAcredita't)	5/10/22	1 hora
Prevenió de riscos laborals en el teletreball	25/5/22	2 hores
Comunicació empàtica (AutoAcredita't)	Del 12 al 18 de maig de 2022	2,5 hores
Creació de vídeos formatius amb eines no professionals (AutoAcredita't)	Del 12 al 18 de maig de 2022	3 hores
Bones pràctiques a les xarxes socials (AutoAcredita't)	Del 12 al 18 de maig de 2022	1 hora
Engega un projecte d'aprenentatge servei ambiental al teu municipi	Del 8 de febrer al 30 d'abril de 2022	20 hores
Storytelling: creació de missatges amb impacte	Del 9 de febrer al 16 de març de 2022	12 hores
El guiatge en els espais naturals protegits com a eina de regulació i educació mediambiental	20/4/22	4,5 hores
Eines per a la gestió de la massificació en el medi natural	14/10/22	4,5 hores
Nivell Advanced (B2-C1). ABA English	2022	130 hores

Acció formativa	Data	Durada
Interpretació del patrimoni natural i cultural. Nivell 2	Del 16 al 18 de novembre de 2022	20 hores
Conducció eficient a la Diputació de Barcelona	16/2/22	3 hores
Curs de prevenció de riscos laborals en el teletreball	9/5/22	2 hores
Curs d'organització i planificació en el teletreball	14/7/22	2 hores
Curs de gestió d'equips en el teletreball: direcció per objectius, avaluació i seguiment	14/7/22	2 hores
Interpretació del patrimoni natural i cultural	Del 22 de març al 7 d'abril de 2022	12 hores
Sortides «Passejades guiades» de coneixement del territori	Sessions durant tot l'any	4 hores
Bioenginyeria del paisatge pràctica	Del 16 al 18 de novembre de 2022	20 hores

Certificació de compromís amb la sostenibilitat (Biosphere)

El programa de certificació Biosphere és un programa de turisme sostenible, voluntari i independent, adreçat a empreses i administracions. El programa té reconeixement i presència internacional i neix amb el suport de l'ONU i l'Organització Mundial del Turisme (OMT). A més està alineat amb les estratègies de turisme sostenible de Catalunya i Barcelona, que adapten el turisme als 17 objectius de desenvolupament sostenible de l'ONU.

Els seus objectius principals són:

1. Incorporar el teixit empresarial sota la protecció de la destinació de les tres marques de la província certificades amb Biosphere.
2. Incorporar nous criteris propis per a la sostenibilitat, mantenint aspectes de qualitat turística. Donar una garantia pels turistes en matèria de gestió sostenible, conservació mediambiental, protecció cultural, desenvolupament socioeconòmic i satisfacció del client.
3. Tenir una metodologia pròpia: formació, tallers de destinació, assessorament personalitzat, verificació de compliment, i sobretot, el pla de millora.
4. Donar cobertura a totes les empreses/serveis distingits amb el certificat de Qualitat Turística en Destinacions (SICTED), així com a altres certificacions de qualitat.
5. Alinear-se amb les estratègies de turisme sostenible de Catalunya i de l'Ajuntament de Barcelona. 2017 com a any clau. Projecció i promoció. Treball liderat conjuntament amb la Cambra de Comerç de Barcelona. Manteniment de preus per a l'adhesió i contractació d'experts assessors per a la implantació.
6. Promoure's i projectar-se en l'àmbit internacional a través de les tres marques de la província certificades amb Biosphere.
7. Implantar a través dels ens gestors comarcals.

L'espai natural ha rebut el distintiu al compromís de sostenibilitat Biosphere 2022. L'acte de lliurament es va fer el 28 de juny de 2022 a la Llotja de Mar de Barcelona. Dins l'Espai Natural també han rebut el distintiu els centres d'informació de Folgueroles, de Sant Julià de Vilatorrada i de Tavèrnoles.

L'espai natural va obtenir el distintiu per primera vegada l'any 2017.

L'any 2022 es van executar les actuacions de millora que es recullen a la taula següent:

Acció	Responsable	Durada	Cost euros	Estat
Col·locació d'una pantalla LED informativa a l'entrada del poble de Folgueroles que informi de l'accés al Pantà de Sau	Alba Ludevid	Durant els dies de regulació	2.000,00 €	Executat
Realització d'activitats de recollida de deixalles. S'han substituït les bosses d'escombraries de plàstic per bosses de ràfia reutilitzables. També s'utilitzen bosses <i>big bag</i> que es reutilitzaran per a pròximes activitats	Alba Ludevid	Permanent	0,00 €	Executat
Contractació d'un nou informador a la zona de Sant Feliuet de Savassona	Alba Ludevid	4 mesos	11.122,00 €	Executat
Nou contracte amb l'empresa Fundació Tac Osona per al servei de neteja de l'oficina del Consorci i l'Àrea d'Esplai dels Vernets de Ca la Martra	Sònia Llobet	1 any	2.575,00 €	Executat
Publicació del fullet de la regulació de la Vall de Sau	Alba Ludevid	Permanent	0,00 €	Executat

Acte de lliurament de distintius Biosphere 2022. Font: Cambra de Comerç de Barcelona

Acte de lliurament de distintius Biosphere 2022. Font: Consell Comarcal d'Osona